POROČILO

AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR

ZA LETO 2014

AZN
Agencija za zavarovalni nadzor
Insurance Supervision Agency

REPUBLIKA SLOVENIJA

AGENCIJA ZA ZAVAROVALNI NADZOR

POROČILO AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR ZA LETO 2014

UVODNA BESEDA DIREKTORJA AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR

I. POROČILO O STANJU NA PODROČJU ZAVAROVALNIŠTVA ZA LETO 2014

II. LETNO POROČILO AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR ZA LETO 2014

AZN
Agencija za zavarovalni nadzor
Insurance Supervision Agency

Uvodna beseda direktorja Agencije za zavarovalni nadzor

Konec poslovnega leta 2014 je v Sloveniji delovalo 14 zavarovalnic, dve pozavarovalnici, tri pokojninske družbe, Pool za zavarovanje in pozavarovanje jedrskih nevarnosti, v okviru Slovenskega zavarovalnega združenja Škodni sklad in Odškodninski urad, 2.008 zavarovalnih zastopnikov in 103 zavarovalni posredniki. Poleg tega je konec leta 2014 v Sloveniji delovalo šest podružnic zavarovalnic, registriranih v državah članicah EU, registriranih pa je bilo tudi 692 zavarovalnic iz držav članic Evropske unije, ki lahko v Republiki Sloveniji neposredno opravljajo zavarovalne posle. Agencija za zavarovalni nadzor je nadzorovala tudi štiri zavarovalniške skupine. V letu 2014 je število zavarovalnic, registriranih v Sloveniji, ostalo enako kot v letu 2013.

Ekonomsko oziroma gospodarsko okolje, v katerem poslujejo slovenski zavarovalni subjekti, se je v letu 2014 izboljšalo glede na pretekla leta. Bruto rast domačega proizvoda je bila po nekaj letih padcev v letu 2014 znova pozitivna in je dosegla 2,4-odstotno rast, kar je bila predvsem posledica mednarodne menjave in dviga domače potrošnje. Zmanjševati se je začelo tudi število začetih stečajnih postopkov. Posledično so se zmanjšali kreditni pribitki slovenskih državnih obveznic, kar je pozitivno vplivalo na donosnost naložb slovenskih zavarovalnih subjektov. Dalje se je v letu 2014 zgodilo nekaj večjih masovnih škodnih dogodkov, ki pa slovenskih zavarovalnic niso pomembno prizadeli.

Slovenske zavarovalnice so poslovno leto 2014 zaključile s pozitivnim rezultatom iz poslovanja, in dosegle 133,8 mio EUR čistega poslovnega izida, obe pozavarovalnici skupaj sta ustvarili za 29,9 mio EUR čistega pozitivnega izida obračunskega obdobja, pokojninske družbe pa so poslovno leto 2014 zaključile s pozitivnim čistim poslovnim izidom v višini 3,9 mio EUR. Vse družbe, za nadzor katerih je pristojna Agencija za zavarovalni nadzor, izkazujejo presežek kapitala nad minimalno zahtevanim kapitalom, zavarovalnice v segmentu življenjskih zavarovanj v višini 256,3 mio EUR, v segmentu premoženjskih zavarovanj v višini 362,7 mio EUR; pozavarovalnici 31. 12. 2014 izkazujeta presežek kapitala nad minimalno zahtevanim v skupni višini 64,5 mio EUR, pokojninske družbe pa presežek v skupni višini 12,8 mio EUR.

Podatki o poslovanju zavarovalnic, za nadzor katerih je pristojna Agencija za zavarovalni nadzor, kažejo zniževanje premijskih prihodkov tržišča, ta trend pa se na slovenskem zavarovalniškem trgu opaža že nekaj let. Kljub izboljšanju makroekonomskih kazalnikov v letu 2014 se dvig domače potrošnje zaradi narave zavarovalnih poslov še ni izrazil v premijskih prihodkih zavarovalnic. Pri tem še naprej pada količina premije v segmentu premoženjskih zavarovanj, medtem ko se v segmentu življenjskih zavarovanj premija povečuje. Slovenske zavarovalnice so v poslovnem letu 2014 obračunale za 1.891,5 mio EUR kosmatih premij, kar je za slabih 15 mio EUR manj kot v letu 2013. Kosmata premija premoženjskih zavarovanj se je znižala z 926 mio EUR v letu 2013 na 914 mio EUR v letu 2014, kosmata premija življenjskih zavarovanj pa povišala s 498 mio EUR v letu 2013 na 505 mio EUR v letu 2014. Tudi v segmentu prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj je v letu 2014 prišlo do upada, in sicer se je kosmata

Sergej Simoniti, direktor

obračunana premija prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj znižala s 482 mio EUR v letu 2013 na 473 mio EUR v letu 2014. To je predvsem posledica znižanja premije dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj v poslovnem letu 2014, za kar so se zavarovalnice, ki ponujajo tovrstna zavarovanja, odločile v marcu oziroma v juniju 2014.

V segmentu premoženjskih zavarovanj Agencija za zavarovalni nadzor posebej pozorno spremlja razvoj in trende avtomobilskih zavarovanj. Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil je namreč pomemben segment poslovanja slovenskega zavarovalniškega trga, in sicer z vidika tržnega deleža te zavarovalne vrste in tudi z vidika dobičkonosnosti zavarovalnic. Agencija opaža, da se premijski prihodki v tej zavarovalni vrsti že nekaj let znižujejo, pri čemer se je število registriranih vozil v letu 2014 celo povečalo glede na pretekla leta. Agencija ocenjuje, da gre sicer za nadzorovano konkurenco, saj zavarovalnice kljub zniževanju premijskih prihodkov razmeroma dobro obvladujejo škodni rezultat. Hkrati nadaljevanje tega trenda lahko povzroči pomembne pritiske na dobičkonosnost zavarovalnic. Če se zavarovalnice takim okoliščinam dolgoročneje ne bi dovolj učinkovito prilagajale, se dalje povečujejo tveganja, povezana z razvojem produktov in sestavo produktnega portfelja.

V poslovnem letu 2014 je slovenski zavarovalniški trg ponovno dosegal rast premij na področju življenjskih zavarovanj. V letu 2014 so se premijski prihodki tega segmenta poslovanja zvišali za 1,4 % v primerjavi s predhodnim letom. Prav tako opažamo, da se povečuje število zavarovancev in tudi število zavarovalnih polic v segmentu življenjskih zavarovanj. Na področju tako imenovanih klasičnih življenjskih zavarovanj (življenjsko zavarovanje, ki ni vezano na enote investicijskih skladov) se je število zavarovalnih polic v letu 2014 v primerjavi z letom 2013 povečalo, in sicer za 2,8 %, število zavarovancev pa se je povečalo za 3,7 %. Premijski prihodki klasičnih življenjskih zavarovanj so se v letu 2014 povečali za 5,6 %. Nadaljuje se trend upadanja premijskih prihodkov iz življenjskih zavarovanj, vezanih na enote investicijskih skladov (v letu 2014 so se znižali za 1 %), kar pomeni, da se še naprej zmanjšuje nagnjenost k tej obliki varčevanja. Povečano število sklenjenih polic klasičnega življenjskega zavarovanja (zavarovanje za smrt ali doživetje) je tudi deloma posledica gospodarske krize, saj so klasična življenjska zavarovanja namenjena predvsem zagotovitvi eksistence dedičev oziroma vzdrževanih oseb delovno aktivnega prebivalstva. Čut za odgovornost se v kriznih razmerah praviloma povečuje.

Agencija za zavarovalni nadzor še naprej opaža nadaljevanje trenda upadanja na področju pokojninskih zavarovanj. Obračunana kosmata premija je v letu 2014 pri pokojninskih družbah znašala 60,2 mio EUR, kar je za 2,0 % manj kot v letu 2013, število zavarovancev pa se je v tem istem obdobju znižalo za 1,8 %. Povprečna mesečna bruto premija, ki jo prejmejo pokojninske družbe, se je tako v letu 2014 znižala za približno 0,7 EUR. To pomeni, da zavarovanci vplačujejo manj sredstev v pokojninske sheme. Želel bi izpostaviti tudi dejstvo, da ima večina pokojninskih zavarovancev sklenjene kolektivne zavarovalne pogodbe, izredno majhen delež prebivalcev Slovenije se odloča za individualno sklenitev zavarovalne pogodbe pri pokojninskih zavarovalnicah, in sicer je bilo teh zavarovancev konec leta 2014 zgolj 4.516. Poleg tega so se na področju pokojninskih zavarovanj tudi v letu 2014 nadaljevali odkupi zavarovalnih polic. Pokojninske družbe so tako v letu 2014 skupno izkazale za skoraj 56,4 mio EUR odhodkov iz izplačil zavarovalnih vsot oziroma odkupne vrednosti. Podoben trend se je nadaljeval tudi pri zavarovalnicah, ki sklepajo pokojninska zavarovanja, in sicer je bilo v letu 2014 teh odkupov za 33,2 mio EUR. Ta trend je sicer na trgu že od leta 2011, ko je prvim zavarovalnim policam izteklo 10-letno obdobje, po katerem so zavarovanci imeli oziroma imajo pravico odkupiti

privarčevana sredstva, kar je sovpadlo z obdobjem gospodarske krize, zmanjšanjem razpoložljivih dohodkov prebivalstva in potrebo prebivalstva po ohranjanju ravni življenjskega standarda.

Kot posledica zmanjševanja obsega premije premoženjskih zavarovanj zavarovalnic ter vpliva zavarovalnega cikla na svetovnem pozavarovalnem trgu sta tudi obe slovenski pozavarovalnici v letu 2014 skupaj zaznali upad premijskih prihodkov. Čisti prihodki od zavarovalnih premij pozavarovalnic so tako v letu 2014 dosegli 171,6 mio EUR (v letu 2013 181,9 mio EUR). Ne glede na to pa je slovenski pozavarovalni trg v poslovnem letu 2014 izkazal višji čisti poslovni izid kot v poslovnem letu 2013, in sicer se je čisti poslovni izid z 21,4 mio EUR v letu 2013 povišal na 29,9 mio EUR v letu 2014. V letu 2014 so Slovenijo prizadele nekatere večje naravne nesreče, ki pa niso pomembno vplivale na poslovanje slovenskih zavarovalnic.

Vsi podrobni podatki o poslovanju so navedeni v nadaljevanju tega poročila, Agencija za zavarovalni nadzor pa glede na vse navedeno in v nadaljevanju podrobno opisano ocenjuje, da so slovenske zavarovalnice, pozavarovalnici in pokojninske družbe v poslovnem letu 2014 poslovale uspešno, predvsem pa je z vidika zavarovalnega nadzora pomembno, da se je na ravni države povečala kapitalska ustreznost slovenskega zavarovalniškega sistema.

Agencija za zavarovalni nadzor je v letu 2014 začela 14 pregledov poslovanja, od tega osem pregledov poslovanja v zavarovalnicah. Šest pregledov poslovanja je bilo izvedenih na podlagi letnega načrta pregledov poslovanja. Dva pregleda poslovanja sta bila izredna, potreba po pregledih pa je bila ugotovljena na podlagi informacij, ki jih je Agencija pridobila med letom. Agencija je začela en tematski pregled, štiri preglede pri zavarovalno zastopniških oziroma posredniških družbah in en pregled s tujim nadzornikom.

Na področju nadzora finančnih konglomeratov je Agencija za zavarovalni nadzor v letu 2014 izdala odločbi o prenehanju obstoja finančnega konglomerata KD – AS in finančnega konglomerata Skupina Triglav.

V letu 2014 je Agencija za zavarovalni nadzor pripravila, spremenila oziroma dopolnila osem podzakonskih predpisov na podlagi Zakona o zavarovalništvu in en podzakonski predpis na podlagi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Agencija za zavarovalni nadzor je predvsem dejavna na področju prilagajanja poslovanja slovenskega zavarovalnega trga Direktivi 2009/138/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II), ki mora biti prenesena v nacionalne pravne rede držav članic in uveljavljena do 1. 1. 2016. Solventnost II pomeni celovito spremembo pri poslovanju zavarovalnic in tudi pri delovanju zavarovalnega nadzora. Spreminja se izračun kapitalske ustreznosti, vpeljujejo se nova pravila upravljanja zavarovalnic in tudi novi standardi poročanja, predvsem pa se povečuje obseg poročanja. EIOPA je že v letu 2013 objavila posebne pripravljalne smernice (Guidelines on preparing for Solvency II), namenjene enotnim prilagoditvenim postopkom na celotnem zavarovalnem trgu EU, zato so se zavarovalnice in nadzorni organi držav članic EU začeli dejavno pripravljati na nova pravila, ki jih prinaša Solventnost II. Tudi Agencija je začela priprave in je, z izjemo smernic, ki določajo interne modele, predlagala implementacijo preostalih treh sklopov smernic, torej Smernic o sistemu upravljanja, Smernic o predložitvi informacij nacionalnim pristojnim organom in Smernic o v prihodnost usmerjeni lastni oceni tveganj podjetja. Zaradi uvedbe Solventnosti II je Agencija v letu 2014 intenzivno delala na pripravi novega zakona o zavarovalništvu (ZZavar-1), pri čemer je z Ministrstvom za finance RS sodelovala tudi pri usklajevanju stališč z drugimi deležniki v postopku

priprave predloga zakona. Delo na predlogu zakona se nadaljuje tudi še v letu 2015. Agencija je v letu 2014 prilagajala tudi notranjo programsko podporo na poročanje zavarovalnic v skladu z zahtevami pripravljalnih smernic, redno četrtletno spremljala napredek posameznih zavarovalnic pri uvajanju zahtev nove zakonodaje z uporabo vprašalnikov in izvajala redne sestanke z vodstvi zavarovalnic na temo uvajanja zahtev Solventnosti II.

Na podlagi vsega navedenega in predstavljenega v tem poročilu lahko zaključim, da je bilo poslovanje slovenskih zavarovalnic v letu 2014 dobro, da je kapitalska ustreznost slovenskega zavarovalnega trga na visoki zadovoljivi ravni, da pa je pred Agencijo za zavarovalni nadzor obdobje sprememb, ki jih uvaja nova direktiva Solventnost II, čemur bo Agencija v prihodnjih mesecih posvetila največ pozornosti.

Sergej Simoniti, direktor

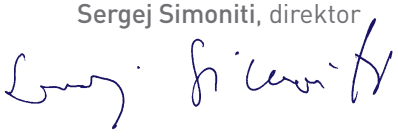

Ljubljana, junij 2015

I. POROČILO O STANJU NA PODROČJU ZAVAROVALNIŠTVA ZA LETO 2014

Poročilo o stanju na področju zavarovalništva za leto 2014 vključuje poslovanje tistih subjektov zavarovalniškega sektorja, ki jih nadzoruje Agencija za zavarovalni nadzor (v nadaljevanju: Agencija), razen če je v besedilu posebej navedeno drugače. Poročilo temelji na podatkih in informacijah, razpoložljivih do začetka junija 2015

VSEBINA

1. UVOD 11

2. ZAKONODAJNI OKVIR 14
2.1. Zakon o zavarovalništvu (ZZavar) in podzakonski predpisi, sprejeti na njegovi podlagi 14
2.2. Podzakonski predpisi, sprejeti na podlagi Zakona o zavarovalništvu 15
2.3. Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2) 16
2.4. Zakon o makrobonitetnem nadzoru finančnega sistema (ZMbNFS) 17
2.5. Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma 18
2.6. Obligacijski zakonik 18
2.7. Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ) 18
2.8. Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu (ZOZP) 18
2.9. Zakon o varstvu potrošnikov 19

3. ZAVAROVALNICE 20
3.1. Struktura slovenskega zavarovalnega trga 20
3.1.1. Struktura zavarovalnega trga glede na vrste in osnovne oblike zavarovanj 20
3.1.2. Struktura zavarovalnega trga glede na tržne deleže zavarovalnic 25
3.2. Pozavarovanje 27
3.3. Zavarovalnice iz držav članic EU, ki v Sloveniji neposredno opravljajo zavarovalne posle, in primerjava z drugimi državami 29
3.4. Izidi poslovanja zavarovalnic in pozavarovalnic 31
3.4.1. Izidi poslovanja zavarovalnic 31
3.4.2. Izidi poslovanja pozavarovalnic 35
3.5. Bilance stanja 37
3.5.1. Bilance stanja zavarovalnic 37
3.5.2. Bilance stanja pozavarovalnic 39
3.6. Kazalniki poslovanja 41
3.7. Zavarovalno-tehnične rezervacije 43
3.8. Naložbe kritnega premoženja in kritnih skladov 45
3.9. Kapitalska ustreznost 53

4. POKOJNINSKE DRUŽBE 55
4.1. Struktura zavarovalnega trga glede na tržne deleže pokojninskih družb 55
4.2. Poslovanje pokojninskih družb 56
4.3. Bilanca stanja pokojninskih družb 59
4.4. Kazalniki poslovanja pokojninskih družb 60
4.5. Matematične rezervacije in obveznosti iz finančnih pogodb 60
4.6. Naložbe 61
4.7. Kapitalska ustreznost pokojninskih družb 63

5. DRUGE DRUŽBE, KI SE UKVARJAJO Z ZAVAROVALNIMI POSLI 64

1. UVOD

Poročilo o stanju na področju zavarovalništva za leto 2014 vključuje poslovanje tistih subjektov zavarovalniškega sektorja, ki jih nadzoruje Agencija za zavarovalni nadzor (v nadaljevanju: Agencija), razen če je v besedilu posebej navedeno drugače. Poročilo temelji na podatkih in informacijah, razpoložljivih do začetka junija 2015.

Konec leta 2014 so na slovenskem zavarovalnem trgu poslovali naslednji subjekti, ki jih nadzoruje Agencija:

- 14 zavarovalnic,
- dve pozavarovalnici,
- tri pokojninske družbe,
- Pool za zavarovanje in pozavarovanje jedrskih nevarnosti GIZ,
- v okviru Slovenskega zavarovalnega združenja Škodni sklad in Odškodninski urad,
- 527 zastopniških družb,
- 1.481 zastopnikov – samostojnih podjetnikov,
- 93 posredniških družb,
- 10 posrednikov – samostojnih podjetnikov.

Med 14 zavarovalnicami je sedem zavarovalnic kompozitnih, ki opravljajo posle premoženjskega in življenjskega zavarovanja. Tri zavarovalnice so specializirane izključno za premoženjska zavarovanja, in sicer za omejeno število zavarovalnih vrst, ena zavarovalnica je specializirana za zdravstvena zavarovanja, za zdravstvena in nezgodna zavarovanja ter za kreditna zavarovanja.

Samo ena zavarovalnica je specializirana za sklepanje izključno življenjskih zavarovanj. Od preostalih treh zavarovalnic, ki opravljajo posle življenjskega zavarovanja, sklepata dve pretežno življenjska zavarovanja, poleg pa še zavarovanja iz zavarovalne vrste nezgodnih zavarovanj in zavarovanja iz zavarovalne vrste zdravstvenih zavarovanj, ena zavarovalnica pa poleg sklepanja življenjskih zavarovanj sklepa še zavarovanja iz zavarovalne vrste nezgodnih zavarovanj.

Pokojninske družbe opravljajo izključno dejavnost prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, saj jim zakon ne dovoljuje opravljanja poslov iz naslova drugih zavarovanj.

Poleg navedenih subjektov Agencija nadzira tudi Prvi pokojninski sklad RS, ki ga upravlja Modra zavarovalnica. Prvi pokojninski sklad je posebna oblika pokojninskega sklada, ki je bil oblikovan na podlagi Zakona o prvem pokojninskem skladu RS in preoblikovanju investicijskih družb (ZPSPID).

V skladu z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju je Agencija pristojna za nadzor nad izplačevalci pokojninskih rent in poklicnih pokojnin. Agencija tako od leta 2013 izvaja tudi nadzor nad Kritnim skladom Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki ga upravlja Kapitalska družba.

V preteklem letu je poleg navedenih subjektov na slovenskem zavarovalnem trgu delovalo še šest podružnic zavarovalnic članic in 692[1] zavarovalnic držav članic, ki so zavarovalne posle opravljale neposredno. Agencija ni pristojna za nadzor nad poslovanjem podružnic in tujih zavarovalnic, ki na slovenskem trgu opravljajo zavarovalne posle neposredno.

Na slovenskem zavarovalnem trgu so v letu 2014 delovale štiri zavarovalniške skupine, katerih nadrejena družba je registrirana v Sloveniji. Prvo skupino sestavljajo nadrejena družba Zavarovalnica Triglav in njej podrejene družbe Triglav Re, Triglav zdravstvena zavarovalnica in Skupna pokojninska družba. Zavarovalnica Triglav je imela poleg navedenih odvisnih družb, registriranih v Sloveniji, 31. 12. 2014 v skupini še sedem odvisnih družb – zavarovalnic, registriranih na štirih trgih tretjih držav, in dve odvisni družbi – zavarovalnici, registrirani na trgih držav članic Evropske unije. Drugi skupini je nadrejena Pozavarovalnica Sava, ki na slovenskem zavarovalniškem trgu obvladuje Zavarovalnico Tilia in Zavarovalnico Maribor ter je bila 31. 12. 2014 udeležena v pokojninski družbi Moja naložba. Pozavarovalnica Sava je imela poleg navedenih odvisnih družb, registriranih v Sloveniji, 31. 12. 2014 v skupini še sedem odvisnih družb – zavarovalnic, registriranih na štirih trgih tretjih držav, in dve odvisni družbi – zavarovalnici, registrirani na trgu

[1] Podatek je po stanju na dan 31. 12. 2014.

države članice Evropske unije. Tretjo zavarovalniško skupino sestavljajo nadrejena zavarovalnica Adriatic Slovenica in njej ena podrejena zavarovalnica, registrirana na trgu države članice EU in ena registrirana na trgu tretje države. Četrto zavarovalniško skupino predstavlja Prva osebna zavarovalnica, ki ji je nadrejena družba Skupina Prva, d. d.

Zaradi izrednega ukrepa odpisa lastniškega deleža v banki kot posledica dokapitalizacije bančnega sistema s strani države konec leta 2013 je Agencija v letu 2014 izdala odločbo, s katero je ugotovila, da Skupina Triglav ne izpolnjuje več pogojev za finančni konglomerat.

V letu 2014 se je v Sloveniji začela krepiti gospodarska rast, ki je dosegla 2,6[2] odstotka. Vendar je bilo iz gospodarskih gibanj mogoče razbrati, da je na pozitivne rezultate najbolj vplivalo izvozno naravnano gospodarstvo, precej pa tudi investicije države, deloma financirane z evropskimi sredstvi. Sanacija bančnega sektorja se je formalno končala, vendar se je izkazalo, da banke nikakor ne povečujejo financiranja gospodarstva. Posledično je oslabljena dejavnost podjetij, ki se kaže tudi v zmanjševanju obsega investicij v stroje in opremo. Čeprav so se razmere na trgu dela in plač izboljšale, so med novimi zaposlitvami prevladovale bolj negotove oblike zaposlitev. Zato je še vedno občutiti vpliv oslabljene kupne moči prebivalstva, po drugi strani pa prebivalstvo ostaja previdno pri potrošnji in še naprej povečuje varčevanje.

Vse omenjeno se je izrazilo tudi v zavarovalniškem sektorju, saj se zavarovanci obnašajo bolj racionalno, kar posledično znižuje stopnjo zavarovanosti v gospodarstvu in tudi pri fizičnih osebah. V letu 2014 so področje Slovenije sicer prizadele nekatere večje naravne nesreče, ki pa niso pomembno vplivale na poslovanje slovenskih zavarovalnic.

Vse navedene okoliščine so vplivale na poslovni rezultat, ki so ga zavarovalnice in pozavarovalnici izkazale za leto 2014. V skupnem znesku je bil obseg poslovanja, izražen z obračunano kosmato zavarovalno premijo, manjši kot pred letom (v skupini premoženjskih zavarovanj in zdravstvenih zavarovanj je bila izkazana nižja obračunana kosmata zavarovalna premija, v skupini življenjskih zavarovanj pa je bila obračunana kosmata premija višja kot pred letom). Ne glede na to je bil izkazani finančni rezultat za poslovno leto 2014 ugodnejši kot pred letom, predvsem zaradi izrazite pozitivne razlike med finančnimi prihodki in odhodki, zato so zavarovalnice in pozavarovalnice skupaj izkazale višji dobiček kot v letu 2013.

[2] SURS, www.stat.si

V naslednji preglednici so prikazane zavarovalne vrste, za katere so zavarovalnice pridobile dovoljenje za opravljanje zavarovalnih poslov:

ZAVAROVALNICA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Adriatic Slovenica zavarovalna družba d.d.	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔		✔		✔	
Ergo življenjska zavarovalnica d.d.																			✔	✔	✔		✔	
Generali zavarovalnica d.d.	✔	✔	✔		✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔			✔	✔	✔	✔		✔			
Grawe zavarovalnica d.d.	✔		✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔			✔		✔	✔	✔	✔	✔	✔	
Merkur zavarovalnica d.d.	✔	✔						✔	✔				✔			✔			✔	✔	✔			
Modra zavarovalnica d.d.	✔																		✔					
NLB Vita d.d.	✔	✔																	✔		✔			
Prva osebna zavarovalnica d.d.	✔	✔																	✔		✔		✔	
SID - Prva kreditna zavarovalnica d.d.														✔										
Triglav zdravstvena zavarovalnica d.d.		✔																						
Vzajemna zdravstvena zavarovalnica d.v.z.	✔	✔																						
Zavarovalnica Maribor d.d.	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔		✔			
Zavarovalnica Tilia d.d.	✔		✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔		✔			
Zavarovalnica Triglav d.d.	✔		✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔		✔	
Pozavarovalnica Sava d.d.	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔
Pozavarovalnica Triglav RE d.d.	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔

Legenda:

1 Nezgodno zavarovanje
2 Zdravstveno zavarovanje
3 Zavarovanje kopenskih motornih vozil
4 Zavarovanje tirnih vozil
5 Letalsko zavarovanje
6 Zavarovanje plovil
7 Zavarovanje prevoza blaga
8 Zavarovanje požara in elementarnih nesreč
9 Drugo škodno zavarovanje
10 Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil
11 Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov
12 Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil
13 Splošno zavarovanje odgovornosti
14 Kreditno zavarovanje
15 Kavcijsko zavarovanje
16 Zavarovanje različnih finančnih izgub
17 Zavarovanje stroškov postopka
18 Zavarovanje pomoči
19 Življenjsko zavarovanje
20 Zavarovanje za primer poroke oz. rojstva
21 Življenjsko zavarovanje vezano na enote investicijskih skladov
22 Tontine
23 Zavarovanje s kapitalizacijo izplačil
24 Zavarovanje izpada dohodkov zaradi nezgode ali bolezni

2. ZAKONODAJNI OKVIR

Zakoni, zlasti pomembni za poslovanje zavarovalnic oziroma pokojninskih družb ter vseh drugih pravnih in fizičnih oseb, ki izvajajo zavarovalništvo v Republiki Sloveniji, so:

- Zakon o zavarovalništvu,
- Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju,
- Zakon o makrobonitetnem nadzoru,
- Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma,
- Obligacijski zakonik,
- Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju,
- Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu,
- Zakon o varstvu potrošnikov.

Področje poslovanja Prvega pokojninskega sklada ureja Zakon o prvem pokojninskem skladu RS in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb (ZPSPID, 50/1999, 106/1999 – ZPIZ-1, 31/2000 – ZP-L, 58/2002, 110/2002 – ZISDU-1, 61/2004, 54/2004 – ZDoh-1, 85/2009).

V letu 2006 je bil sprejet Zakon o finančnih konglomeratih (ZFK, Uradni list RS, št. 43/2006, 87/2011, 56/2013), ki je v slovensko zakonodajo implementiral Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2002/87/ES z dne 16. 12. 2002 o dopolnilnem nadzoru kreditnih institucij, zavarovalnic in investicijskih družb v finančnem konglomeratu ter uredil nadzor nad nadzorovanimi osebami iz finančnega sektorja (banke, zavarovalnice, pokojninske družbe, borznoposredniške družbe, družbe za upravljanje), kadar so te del finančnega konglomerata. ZFK dopolnjuje ZZavar in Zakon o bančništvu v zvezi z dodatnim nadzorom na najvišji ravni finančne skupine. V ta namen vsebuje tudi določbe za usklajevanje različnih nadzornikov finančne skupine. ZFK opredeljuje ustrezni pristojni organ in od koordinatorja (nadzornika na najvišji ravni) zahteva, naj se s tem organom posvetuje glede določenih nadzornih vprašanj. Agencija je 1. 10. 2014 izdala ugotovitveno odločbo o prenehanju edinega finančnega konglomerata Skupina Triglav.

V letu 2014 je Državni zbor RS sprejel Zakon o premostitvenem zavarovanju poklicnih športnikov (Uradni list RS, št. 41/2014), s katerim se vzpostavlja premostitveno zavarovanje poklicnih in vrhunskih športnikov in športnic, ki jim bo zagotavljalo dodatno socialno varnost po zaključku aktivne športne kariere. Podrobnejša pravila in minimalne zahteve, ki jih mora zavarovalnica upoštevati pri izračunu premostitvene rente, določi Agencija, ki je pristojna tudi za nadzor nad izplačevalci premostitvenih rent.

Med pomembnejšimi zakoni, ki jih morajo zavarovalnice upoštevati pri svojem poslovanju, sta tudi Zakon o obligacijskih razmerjih in Zakon o varstvu potrošnikov.

2.1. Zakon o zavarovalništvu (ZZavar)

Zakon o zavarovalništvu (ZZavar, Uradni list RS, št. 99/2010 – uradno prečiščeno besedilo, 90/2012, 102/2012, 56/2013, 63/2013 – ZS-K) je osnovni zakon, ki ureja vprašanja v zvezi z ustanavljanjem, poslovanjem, nadzorom in prenehanjem zavarovalnic, pozavarovalnic, zavarovalnih in pozavarovalnih poolov ter zavarovalno zastopniških in posredniških družb. Določa tudi pravila za delovanje zavarovalnih zastopnikov in posrednikov.

Statusna pravila, ki jih za osebe iz prejšnjega odstavka določa ZZavar, se uporabljajo poleg pravil, ki jih določa zakon, ki ureja gospodarske družbe, in ki jih morajo te osebe ravno tako spoštovati.

V letu 2014 je prišlo do dveh sprememb ZZavar.

Na podlagi pooblastila v ZZavar je Vlada Republike Slovenije sprejela Sklep o objavi spremenjenih zneskov za zavarovanje odgovornosti zavarovalnega posrednika in zavarovalno posredniške družbe. V skladu z odločitvijo strokovne skupine Evropske komisije za bančništvo, plačila in zavarovalništvo (zavarovalniški sestav), da se zneski zavarovalnih vsot zavarovanja poklicne odgovornosti zavarovalnih posrednikov ob upoštevanju spremembe evropskega indeksa življenjskih potrebščin, ki ga objavlja Eurostat, povečajo za odstotek spremembe tega indeksa v obdobju med 15. 1. 2008 in 15. 1. 2013, se je v ZZavar spremenila višina zavarovalne vsote, za katero mora imeti zavarovalni posrednik oziroma zavarovalna posredniška družba zavarovano

poklicno odgovornost in ki ne sme biti manjša od 1,250.618 EUR na en odškodninski zahtevek oziroma 1,875.927 EUR za vse odškodninske zahtevke skupno v enem letu, razen če je pogodba o zavarovanju poklicne odgovornosti sklenjena v okviru pravne osebe, v imenu in za račun katere nastopa posrednik.

Druga sprememba je bila sprememba Sklepa o spremembi zneska zajamčenega kapitala pozavarovalnic, ki ga je sprejela Vlada Republike Slovenije na podlagi pooblastila v ZZavar. V skladu z Obvestilom o prilagoditvi nekaterih zneskov, določenih v Direktivi o pozavarovanju, zajamčeni kapital pozavarovalnice ne sme biti nikoli nižji od zneska 3.600.000 EUR.

2.2. Podzakonski predpisi, sprejeti na podlagi Zakona o zavarovalništvu

Skladno z ZZavar je Agencija pooblaščena za pripravo in sprejetje podzakonskih predpisov na področju zavarovalništva. Po sklopih lahko podzakonske predpise razdelimo v štiri glavne sklope:

- prvi sklop sestavljajo podzakonski predpisi, ki določajo pravila za izpolnjevanje standardov glede previdnostnega poslovanja. Opredeljujejo podrobnejša pravila za izračun minimalnega kapitala zavarovalnic, vrste in lastnosti kritnega premoženja, podrobnejša pravila in minimalne standarde za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij, vrednotenje postavk sredstev in obveznosti zavarovalnice, način izračuna likvidnostnih količnikov, zahteve glede izračuna prilagojenih kapitalskih zahtev za nadrejene zavarovalnice ter metodologijo za izračun lastnih deležev zavarovalnice v tabelah maksimalnega kritja;
- drugi sklop podzakonskih predpisov določa podrobna pravila za poročanje. Pogostost poročanja je odvisna od vrste poročila. Zavarovalnica mora vsako četrtletje izračunavati, spremljati in poročati Agenciji podatke o višini kapitala, izpolnjevanju kapitalskih zahtev, kapitalski ustreznosti, višini zavarovalno-tehničnih rezervacij, vrednosti, vrsti ter razpršenosti kritnega premoženja in naložb, ki niso financirane iz zavarovalno-tehničnih rezervacij, zavarovalno statističnih podatkih, bilančnih podatkih in podatkih poslovnega izida;
- podzakonski predpisi, ki določajo pogoje za pridobitev in preizkus strokovnih znanj, potrebnih za opravljanje nalog pooblaščenega aktuarja, sestavljajo tretji sklop;
- četrti sklop sestavljajo podzakonski predpisi, ki določajo podrobnejše pogoje za pridobitev in preizkus strokovnih znanj, potrebnih za pridobitev dovoljenja za opravljanje poslov zavarovalnih zastopnikov oziroma posrednikov.

Agencija je v letu 2014 na podlagi zakonskega pooblastila iz 256. člena ZZavar izdala naslednje predpise, s katerimi je spremenila oziroma dopolnila veljavne podzakonske predpise:

- Navodilo o spremembah in dopolnitvah Navodila o načinu elektronskega poročanja zavarovalnice o naložbah kritnega premoženja in premoženja kritnega sklada ter o naložbah, ki niso financirane iz zavarovalno-tehničnih rezervacij (Uradni list RS, št. 21/2014);
- Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o letnem poročilu in trimesečnih računovodskih izkazih zavarovalnic – SKL 2009 (Uradni list RS, št. 89/2014);
- Sklep o spremembah Sklepa o podrobnejših navodilih za računovodsko spremljanje in izkazovanje poslovnih dogodkov v zvezi z izvajanjem izravnave pri dopolnilnem zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 65/2014);
- Sklep o spremembah Sklepa o podrobnejšem načinu izračuna kapitala in izpolnjevanju kapitalskih zahtev ter kapitalske ustreznosti zavarovalnic (Uradni list RS, št. 65/2014);
- Sklep o nadzoru nad zavarovalniško skupino ((Uradni list RS, št. 45/2014);
- Sklep o vsebini poročil in obvestil iz 176. in 239. člena Zakona o zavarovalništvu ter načinu in rokih poročanja (Uradni list RS, št. 4/2014);
- Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o podrobnejših pravilih in minimalnih standardih za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij (Uradni list RS, št. 94/2014);
- Sklep o višini maksimalne obrestne mere (Uradni list RS, št. 95/2014).

Leta 2009 je bila sprejeta Direktiva 2009/138/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 25. 11. 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II), ki je nadomestila direktivo, na podlagi katere je bil sprejet veljavni ZZavar. Sprejeta direktiva mora biti prenesena v nacionalne pravne rede držav članic in uveljavljena do 1. 1. 2016, zato se je v letu 2014 nadaljevalo poglobljeno delo na zakonodajnem področju, pri čemer je Agencija dejavno sodelovala z Ministrstvom za finance RS in z evropskim nadzornikom EIOPO.

EIOPA je bila kot Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine (angl. European Insurance and Occupational Pensions Authority) ustanovljena 1. 1. 2011 z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. 11. 2010 (angl. Regulation of the European Parliament and of the Council establishing an European Supervisory Authority – ESA) in je nadomestila dotedanji CEIOPS (angl. Committee of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors). Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine je bil ustanovljen hkrati z Evropskim bančnim organom (angl. European Banking Authority – EBA) ter Evropskim organom za vrednostne papirje in finančne trge (angl. European Securities and Markets Authority – ESMA) kot odziv na svetovno finančno krizo. Glavna naloga EIOPE je povezava med nacionalnimi nadzornimi organi s ciljem poenotiti nadzorno regulativo oziroma zakonodajo in nadzorne prakse.

Direktiva 2009/138/ES je bila sicer sprejeta že leta 2009, a kljub temu na ravni Evropske unije v letu 2014 še vedno niso bili pripravljeni vsi potrebni izvedbeni akti. Ker so v zvezi s tem potekala dolga usklajevanja, je Evropski parlament v letu 2013 določil nov datum implementacije Solventnosti II, in sicer 1. 1. 2016, saj je prej določen datum implementacije, 1. 1. 2014, zaradi nedorečenih tehničnih podrobnosti postal neizvedljiv.

EIOPA je že v letu 2013 objavila posebne pripravljalne smernice (Guidelines on preparing for Solvency II), namenjene enotnim prilagoditvenim postopkom na celotnem zavarovalnem trgu EU, zato so se zavarovalnice in nadzorni organi držav članic EU začeli dejavno pripravljati na nova pravila, ki jih prinaša Solventnost II. Tudi Agencija je začela priprave in je, z izjemo smernic, ki določajo interne modele, predlagala implementacijo preostalih treh sklopov smernic, torej Smernic o sistemu upravljanja, Smernic o predložitvi informacij nacionalnim pristojnim organom in Smernic o v prihodnost usmerjeni lastni oceni tveganj podjetja. Zaradi uvedbe solventnosti je Agencija v letu 2014 intenzivno delala na pripravi novega zakona o zavarovalništvu (ZZavar-1), pri čemer je z Ministrstvom za finance RS sodelovala tudi pri usklajevanju stališč z drugimi deležniki v postopku priprave predloga zakona. Delo na predlogu zakona se nadaljuje tudi še v letu 2015.

Poleg tega je Agencija v letu 2014 že začela pripravo novih podzakonskih predpisov, predvidenih s predlogom ZZavar-1, da bo zagotovljena nemotena kontinuiteta nadzora nad zavarovalniškim trgom, kar intenzivno nadaljuje tudi v letu 2015.

2.3. Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2)

Decembra 2012 je bil sprejet in objavljen nov Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2, Uradni list RS, št. 96/2012 in 39/2013), ki je začel veljati 1. 1. 2013 in je v prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje uvedel vrsto novosti. V letu 2014 so bile sicer sprejete ena neposredna sprememba zakona (avtentična razlaga) in sedem posrednih sprememb, ki so se dogodile s sprejetjem oziroma spremembo drugih zakonov, ki so vplivali na ZPIZ-2.

Državni zbor je na seji dne 12. 6. 2014 sprejel avtentično razlago petega odstavka 206. člena ZPIZ-2, da je določbo treba razumeti tako, da imajo zavarovanci, ki so najmanj 10 let opravljali vojaško službo v Slovenski vojski ter ne nameravajo uveljaviti pravice do poklicne pokojnine, in poklicni vojaki, ki se jim odpove pogodba o zaposlitvi na obrambnem področju na podlagi zakona zaradi starostne omejitve opravljanja vojaške službe, pravico zahtevati, da se jim sredstva, ki jih imajo na računu pri skladu, izplačajo v enkratnem znesku šele po prenehanju veljavnosti pogodbe o zaposlitvi z Ministrstvom za obrambo RS.

Prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje je ZPIZ-2 preimenoval v dodatno zavarovanje, ki se izvaja prek pokojninskega sklada, ki ima tri oblike:

- vzajemni pokojninski sklad,
- krovni pokojninski sklad in
- kritni sklad.

ZPIZ-2 poleg določene minimalne zajamčene donosnosti in jamstva izvajalcev za zagotavljanje zajamčene donosnosti na vplačano čisto premijo uvaja kot novost naložbeno strategijo zagotavljanja zajamčene donosnosti na vplačano čisto premijo in naložbeno politiko življenjskega cikla člana. Nadalje mora imeti v skladu z ZPIZ-2 vsak pokojninski sklad in skupina kritnih skladov, na podlagi katerih se izvaja naložbena politika življenjskega cikla za kolektivno zavarovanje, odbor pokojninskega sklada, sestavljen iz petih članov, od katerih so trije predstavniki članov pokojninskega sklada in dva predstavnika delodajalcev.

Naslednja pomembna novost vključuje uvedbo posebnega pokojninskega načrta za rente in registra teh pokojninskih načrtov ter zahtevo, da se rente ne smejo razlikovati po spolu zavarovanca. Zavarovancem je bila odvzeta možnost dviga privarčevanih sredstev, ki jih je financiral delodajalec, po 120 mesecih, kajti ZPIZ-2 je določil, da je izplačilo odkupne vrednosti kolektivnega zavarovanja mogoče le ob redni upokojitvi in če je višina odkupne vrednosti, ki jo je financiral delodajalec, manjša od 5.000 EUR. Izvajalci pokojninskih načrtov imajo od uveljavitve ZPIZ-2 dve leti časa, da uskladijo določbe pokojninskih načrtov z zakonskimi zahtevami.

Velika novost ZPIZ-2 je vpeljava pravil upravljanja pokojninskega sklada. V primerjavi s prejšnjo ureditvijo je to popolnoma nov dokument, ki vključuje množico določb, ki jih je prej vključeval pokojninski načrt, ki pa je po ZPIZ-2 vsebinsko zelo okrnjen. Pokojninske načrte še naprej potrjuje minister, pristojen za delo, medtem ko pravila upravljanja pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad, potrjuje Agencija. Nadalje mora upravljavec pokojninskega sklada pripraviti tudi načrt upravljanja tveganj pokojninskega sklada in izjavo o naložbeni politiki. Zavarovanci dodatnega zavarovanja morajo ob sklepanju poleg pokojninskega načrta dobiti tudi pravila upravljanja pokojninskega sklada in izjavo o naložbeni politiki.

V letu 2014 je Agencija na podlagi ZPIZ-2 izdala Sklep o spremembi sklepa o poročanju upravljavca pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad (Uradni list RS, št. 29/14 in 47/14 – popr.).

Agencija je že v preteklosti opozorila na nujnost sprememb v določbah ZPIZ-2, zlasti v 12. delu zakona, ki ureja dodatno zavarovanje (to so členi od 214 do 377). Opozarjala je, da so potrebne spremembe, ki se nanašajo na uskladitev terminologije (zavarovanec, član, varčevalec); izdajanje dovoljenj za upravljanje oziroma oblikovanje pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad; nejasnost, ali se pokojninski sklad, oblikovan kot kritni sklad, nanaša le na obdobje varčevanja ali tudi na obdobje izplačevanja (rent); nejasnost glede uporabe določb ZZavar za pokojninske družbe (katere določbe ZZavar veljajo zanje in katere ne) in drugo.

Evropska komisija je dne 27. 3. 2014 v javno obravnavo dala predlog Direktive IORP-2 (Directive on the activities and supervision of institutions for occupational retirement provision), ki se nanaša na institucije za poklicno pokojninsko zavarovanje. Pod predsedovanjem Italije (druga polovica leta 2014) so v delovni skupini pri Evropskem parlamentu potekala pogajanja o končnem besedilu Direktive IORP-2, pri katerih je na prošnjo Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti RS sodelovala tudi Agencija. Močno spremenjeno besedilo predloga Direktive IORP-2 je šlo na začetku leta 2015 v skladu s postopki, potrebnimi za sprejetje nove direktive, v nadaljnjo obravnavo na druga delovna telesa pri Evropskem parlamentu, ki o omenjeni direktivi še ni odločal.

2.4. Zakon o makrobonitetnem nadzoru finančnega sistema (ZMbNFS)

Razlogi za sprejetje Zakona o makrobonitetnem nadzoru finančnega sistema (ZMbNFS, Uradni list RS, št. 100/2013) so bili, da naj bi se izboljšal nadzor nad finančnimi institucijami, ki zaradi svoje lastniške ali drugačne prepletenosti delujejo v različnih segmentih finančnega sistema. Za ta namen je bila že leta 2012 imenovana delovna skupina za področje makrobonitetnega nadzora, ki so jo sestavljali predstavniki Agencije, Agencije za trg vrednostnih papirjev, Banke Slovenije in Ministrstva za finance RS. Naloga delovne skupine za področje makrobonitetnega nadzora je bila pripraviti osnutek zakona, s katerim se bo v slovenski pravni red implementiralo Priporočilo Evropskega odbora za sistemska tveganja (ESRB) z dne 22. 11. 2011 o makrobonitetnem mandatu nacionalnih organov.

Področni nadzorni organi še naprej izvajajo mikronadzor posameznih finančnih institucij, medtem ko makronadzor izvaja Odbor za finančno stabilnost. Odbor oblikuje makrobonitetno politiko in narekuje ukrepe, ki jih izvajajo sektorski nadzorniki, med njimi tudi Agencija. Razlog za sprejetje zakona je bila tudi ugotovitev Mednarodnega denarnega sklada, da je v Republiki Sloveniji sicer vzpostavljen mehanizem sodelovanja med posameznimi nadzornim organi (Banka Slovenije, Agencija za trg vrednostnih papirjev in Agencija za zavarovalni nadzor) v obliki koordinacije, ki prispeva k stabilnosti finančnega sistema, vendar pa posamezni nadzorni organi nimajo zakonske pristojnosti za izvajanje makrobonitetnega nadzora.

Glavni cilj ZMbNFS je bila ustanoviti odbor, ki bo pristojen za oblikovanje take makrobonitetne politike v Republiki Sloveniji, ki bo prispevala k zaščiti stabilnosti celotnega finančnega sistema, kar vključuje povečanje odpornosti finančnega sistema in preprečevanje oziroma zmanjševanje kopičenja sistemskih tveganj, s čimer se bo zagotovil trajnostni prispevek finančnega sektorja h gospodarski rasti.

2.5. Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (ZPPDFT)

Agencija na podlagi določb Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (ZPPDFT, Uradni list RS, št. 60/2007, 19/2010, 77/2011, 108/2012 – ZIS-E, 19/2014) opravlja v okviru svojih pristojnosti tudi nadzor nad izvajanjem določb nad zavarovalnicami, ki imajo dovoljenje za opravljanje zavarovalnih poslov v skupini življenjskih zavarovanj, podružnicami zavarovalnic tretjih držav, ki imajo dovoljenje za opravljanje poslov življenjskega zavarovanja, nad zavarovalnicami držav članic, ki ustanovijo podružnico v Republiki Sloveniji oziroma so pooblaščene neposredno opravljati posle življenjskega zavarovanja v Republiki Sloveniji, ter nad ustanovitelji, upravljavci vzajemnih pokojninskih skladov in nad pokojninskimi družbami. Prav tako Agencija opravlja nadzor na podlagi ZPPDFT pri pravnih in fizičnih osebah, ki opravljajo posle v zvezi z dejavnostjo zavarovalnega zastopstva pri sklepanju pogodb o življenjskem zavarovanju in zavarovalnega posredništva pri sklepanju pogodb o življenjskem zavarovanju.

V letu 2014 je bila sprejeta ena sprememba ZPPDFT. Bistvena sprememba Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 19/2014, v nadaljevanju ZPPDFT-C) je bila omejitev gotovinskega poslovanja. Osebe, ki opravljajo dejavnost prodaje blaga ali opravljajo storitve v Republiki Sloveniji, od stranke ali nekoga tretjega pri prodaji posameznega blaga ali opravljanju posamezne storitve ne smejo sprejeti plačila v gotovini, če to plačilo presega vrednost 5.000 EUR.

2.6. Obligacijski zakonik (OZ)

Obligacijski zakonik v posebnem poglavju ureja institut zavarovalne pogodbe, s katero se zavarovalec zavezuje, da bo zavarovalnici plačal zavarovalno premijo ali prispevek, zavarovalnica pa se zavezuje, da bo, če se zgodi dogodek, ki pomeni zavarovalni primer, izplačala zavarovancu ali nekomu tretjemu zavarovalnino ali odškodnino ali storila kaj drugega. Zavarovalna pogodba ureja dvoje osnovnih zavarovanj, in sicer premoženjska in osebna zavarovanja. Premoženjsko zavarovanje lahko sklene vsak, kdor ima interes, da ne nastane zavarovalni primer, ker bi mu sicer nastala premoženjska izguba. V pogodbah o osebnem zavarovanju se višina zavarovalne vsote, ki jo mora zavarovalnica plačati, če nastane zavarovalni primer, določi v polici po sporazumu med pogodbenima strankama.

ZZavar določa, da se za zavarovalno posredovanje uporabljajo splošna pravila obligacijskega prava o posredniški pogodbi, razen pravil o posredniškem dnevniku in posredniškem listu, če ni v ZZavar določeno drugače.

2.7. Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ)

Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ, Uradni list RS, št. 9/1992 in naslednji) ureja področje zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja, obseg pravic in obveznosti zavarovancev ter določa nosilce družbene skrbi za zdravje in njihove naloge, ureja odnose med izvajalcem obveznega zdravstvenega zavarovanja, izvajalci zdravstvenih storitev in zavarovanci.

Zdravstveno zavarovanje je obvezno in prostovoljno. Nosilec obveznega zdravstvenega zavarovanja je Zavod za zdravstveno zavarovanje Republike Slovenije, prostovoljno zdravstveno zavarovanje pa izvajajo zavarovalnice, ki imajo za to ustrezno dovoljenje. ZZVZZ omogoča zavarovalnicam izvajanje štirih tipov prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj, in sicer dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, nadomestnega zdravstvenega zavarovanja, dodatnega zdravstvenega zavarovanja in vzporednega zdravstvenega zavarovanja.

2.8. Zakon o obveznih zavarovanjih v prome tu (ZOZP)

Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu (ZOZP, Uradni list RS, št. 70/1994 in naslednji) ureja obvezna zavarovanja v prometu, in sicer zavarovanje potnikov v javnem prometu (razen potnikov v zračnem prometu) proti posledicam nesreče, zavarovanje avtomobilske odgovornosti oziroma zavarovanje lastnika vozila, za-

varovanje lastnika čolna in zavarovanje lastnika zrakoplova proti odgovornosti za škodo, povzročeno tretjim osebam, ter zavarovanje lastnika zrakoplova proti odgovornosti za škodo, povzročeno potnikom, prtljagi in tovoru. Obvezno zavarovanje avtomobilske odgovornosti je v EU urejeno s posebnim sklopom direktiv, ki jim sledi tudi slovenski ZOZP.

ZOZP je bil večkrat spremenjen. Zadnja sprememba je bila v letu 2012, ko je Zakon za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/2012) spremenil peti odstavek 18. člena ZOZP tako, da vnaprejšnja pavšalna odškodnina (ki so jo zavarovalnice dolžne plačati Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije) znaša 8,5 odstotka od obračunane kosmate zavarovalne premije za obvezno avtomobilsko zavarovanje (prej 6,5 odstotka).

2.9. Zakon o varstvu potrošnikov (ZVPot)

Zakon o varstvu potrošnikov (ZVPot; Uradni list RS, št. 20/1998 in naslednji) ureja pravice potrošnikov in potrošnic pri ponujanju, prodajanju in drugih oblikah trženja blaga in storitev s strani podjetij ter določa dolžnosti državnih organov in drugih subjektov, da te pravice zagotavljajo. Finančne storitve po ZVPot so storitve, ki so predmet zakonov, ki urejajo področje bančništva, zavarovalništva, trga vrednostnih papirjev investicijskih skladov, pokojninskih skladov, plačilnega prometa in potrošniških kreditov.

Direktiva Solventnost II uvaja kot eno temeljnih načel primerno zaščito imetnikov polic in upravičencev, ker po dosedanji ureditvi zavarovalništva, glede na razvoj trga, sedanji sistem ureditve ni bil več primeren.

3. ZAVAROVALNICE

3.1. Struktura slovenskega zavarovalnega trga

3.1.1. Struktura zavarovalnega trga glede na vrste in osnovne oblike zavarovanj

V letu 2014 so zavarovalnice skupaj, v skupini premoženjskih in skupini življenjskih zavarovanj, obračunale za 1.891,5 mio EUR kosmate premije, kar je 0,8 odstotka manj kot pred letom. Od tega je bilo v skupini premoženjskih zavarovanj obračunanih 1.386,9 mio EUR oziroma 73,3 odstotka (od tega 472,6 mio EUR v zavarovalni vrsti zdravstvenih zavarovanj) in v skupini življenjskih zavarovanj 504,6 mio EUR oziroma 26,7 odstotka.

V skupnem znesku je bil obseg poslovanja, izražen z obračunano kosmato zavarovalno premijo, ki so ga zavarovalnice izkazale za leto 2014, za 14,3 mio EUR manjši kot v letu 2013. Ob upoštevanju povprečne letne stopnje rasti cen življenjskih potrebščin, merjeno s harmoniziranim indeksom cen življenjskih potrebščin (HICP), ki se je v letu 2014 povečala za 0,4 odstotka, se je obračunana kosmata zavarovalna premija v primerjavi z letom prej realno znižala za 1,2 odstotka. V bruto domačem proizvodu, izraženem v tekočih cenah in izkazanem v znesku 37.246 mio EUR, je delež obračunane zbrane zavarovalne premije znašal 5,1 odstotka.

V obračunani kosmati zavarovalni premiji je zajet tudi znesek, ki ga zavarovalnice oddajo v pozavarovanje oziroma sozavarovanje. V letu 2014 so zavarovalnice oddale v pozavarovanje 214,8 mio EUR oziroma 11,4 odstotka obračunane kosmate premije, v sozavarovanje pa 3,2 mio EUR oziroma 0,7 odstotka obračunane kosmate premije.

Obračunana kosmata premija je bila v letu 2014 v skupini premoženjskih zavarovanj in zavarovalni vrsti prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj nižja kot pred letom, medtem ko se je v skupini življenjskih zavarovanj povečala v primerjavi s predhodnim letom. Obračunana kosmata premija se je v skupini premoženjskih zavarovanj v primerjavi s predhodnim letom znižala za 1,3 odstotka, v zavarovalni vrsti prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj za 2 odstotka, v skupini življenjskih zavarovanj pa se je povišala za 1,4 odstotka (v letu 2013 se je znižala za 2,9 odstotka).

Na padec premije v zavarovalni vrsti prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj za 2 odstotka v letu 2014 in posledično na padec obsega premoženjskih zavarovanj je vplivalo predvsem znižanje premije dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja pri vseh treh zavarovalnicah, ki izvajajo dopolnilno zdravstveno zavarovanje. Ena zavarovalnica je znižala premijo s 1. 3. 2014 za 3,5 odstotka, drugi dve zavarovalnici pa sta znižali višino premije s 1. 6. 2014, in sicer ena za 3,5 odstotka, druga pa za 3,6 odstotka. Poleg tega je ena zavarovalnica še dodatno za november 2014 znižala premijo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja na 12,62 EUR (zaradi nižjih odhodkov za zdravstvene storitve od načrtovanih v letu 2014).

Zaradi velikega deleža zdravstvenih zavarovanj v skupni premoženjski premiji (34,1-odstotni delež v letu 2014) ima to znižanje drugi najpomembnejši vpliv na padec skupne premoženjske premije.

V zadnjih letih se delež obračunane premije premoženjskih zavarovanj v skupni premiji iz leta v leto zmanjšuje; tako je ta delež v letu 2014 dosegel 48,3 skupne premije, kar je še za 0,3 odstotne točke manj kot pred letom (v letu 2013 se je delež v primerjavi z letom 2012 zmanjšal za 1,3 odstotne točke). Prav tako se je za 0,3 odstotne točke zmanjšal delež premije prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj, medtem ko se je delež življenjskih zavarovanj v skupni obračunani premiji povečal za 0,6 odstotne točke.

Slika 1:
Gibanje obračunane kosmate zavarovalne premije zavarovalnic v obdobju med letoma 2012 in 2014 po osnovnih oblikah zavarovanj (v mio EUR)

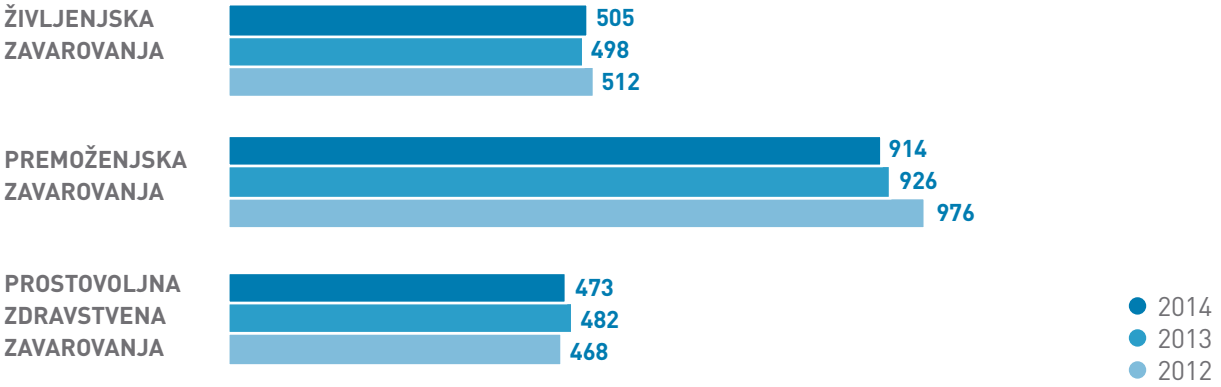

Vir: Obrazca St – 23 in 50.

Slika 1 kaže gibanje obračunane kosmate zavarovalne premije za zadnja tri leta po osnovnih oblikah zavarovanj. Zavarovalnice so do vključno leta 2008 izkazovale nepretrgano rast obračunane kosmate premije, v letu 2009 pa so prvič ugotovile upad obračunane kosmate premije, in sicer pri življenjskih zavarovanjih. V letu 2010 se je obračunana kosmata premija pri življenjskih zavarovanjih v primerjavi s predhodnim letom nekoliko povečala, vendar je ta v letu 2011 znova nekoliko padla in ostala skoraj nespremenjena v letu 2012, čemur je sledil padec v letu 2013. V letu 2014 so zavarovalnice izkazale za 1,4 odstotka višjo obračunano premijo življenjskih zavarovanj kot v letu 2013. Obračunana kosmata premija pri premoženjskih zavarovanjih pa se je v letu 2013 še znižala, znižala pa se je tudi obračunana kosmata premija pri prostovoljnih zdravstvenih zavarovanjih v primerjavi s predhodnim letom.

Primerjava obračunane kosmate premije po posameznih vrstah **premoženjskih zavarovanj** kaže, da so zavarovalnice kar 84,3 odstotka premije premoženjskih zavarovanj dosegle v petih zavarovalnih vrstah, in sicer v zavarovalnih vrstah zavarovanje kopenskih motornih vozil, zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil, drugo škodno zavarovanje, zavarovanje požara in elementarnih nesreč ter nezgodno zavarovanje. Od teh sta se v obravnavanem obdobju povečala deleža tako v zavarovalni vrsti zavarovanje kopenskih motornih vozil kot zavarovanje požara in elementarnih nesreč za 0,4 odstotne točke ter drugo škodne zavarovanje za 0,2 odstotne točke. Deleža drugih pomembnejših zavarovalnih vrst sta manjša kot v letu 2013, in sicer se je predvsem delež zavarovanja odgovornosti pri uporabi motornih vozil zmanjšal za 1,4 odstotne točke (obračunana kosmata premija za to vrsto zavarovanja je bila za 6,4 odstotka nižja kot v letu 2013, število zavarovanj pa se je znižalo za 3,1 odstotka), delež nezgodnega zavarovanja pa je bil za 0,1 odstotne točke manjši kot pred letom (obračunana kosmata premija je bila 2,1 odstotka manjša kot v letu 2013). Na padec premij zavarovanj še naprej vplivajo slabša kupna moč prebivalstva, večja nagnjenost k varčevanju, položaj slovenskega gospodarstva, ki še ni dosegel stanja pred krizo, v določenih vrstah zavarovanj pa tudi povečana konkurenčnost na slovenskem zavarovalniškem trgu.

Medtem ko so v prejšnjih letih zavarovalnice z avtomobilskimi zavarovanji dosegale skoraj 55 odstotkov celotne zavarovalne premije premoženjskih zavarovanj, je ta delež že v letu 2012 padel pod 52 odstotkov in se v letu 2013 dodatno zmanjšal na 50,1 odstotka, v letu 2014 pa je padel pod 50 odstotkov in izkazuje le še 49,1 odstotka celotne zavarovalne premije premoženjskih zavarovanj. Na zmanjšanje vplivajo nižja kupna moč prebivalstva, povečana cenovna konkurenca na trgu avtomobilskih zavarovanj, na nižjo premijo pravnih oseb pa so močno vplivali stečaji velikih gradbenih in transportnih podjetij.

Glede na obračunano kosmato zavarovalno premijo sta pomembni tudi zavarovalni vrsti drugo škodno zavarovanje, ki v premiji premoženjskih zavarovanj obsega 12,5 odstotka (12,3 odstotka v letu 2013), ter zavarovanje požara in elementarnih nesreč z 12,4 odstotka (12 odstotkov v letu 2013), sledi nezgodno zavarovanje, ki obsega 10,2 odstotka (10,3 odstotka v letu 2013) celotne obračunane kosmate premije premoženjskih zavarovanj.

Po rasti obračunane kosmate zavarovalne premije je med premoženjskimi zavarovanji najbolj izstopala zavarovalna vrsta zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov (38,4-odstotna rast), sledita zavarovanje različnih finančnih izgub (9,5-odstotna rast) in zavarovanje pomoči (7,4-odstotna rast), vendar pa te tri

vrste po obsegu zavarovalne premije ne pomenijo pomembnega deleža v premiji premoženjskih zavarovanj (vse tri vrste skupaj dosegajo le 2,1-odstotni delež obračunane kosmate zavarovalne premije).

Če iz strukture obračunane kosmate zavarovalne premije premoženjskih zavarovanj izločimo zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil in zdravstvena zavarovanja, so se ostala premoženjska zavarovanja v letu 2014 v primerjavi z letom 2013 povečala za 0,6 odstotka.

Slika 2:
Obračunana kosmata zavarovalna premija po zavarovalnih vrstah premoženjskih zavarovanj v obdobju med letoma 2012 in 2014, razen zdravstvenih zavarovanj (v mio EUR)

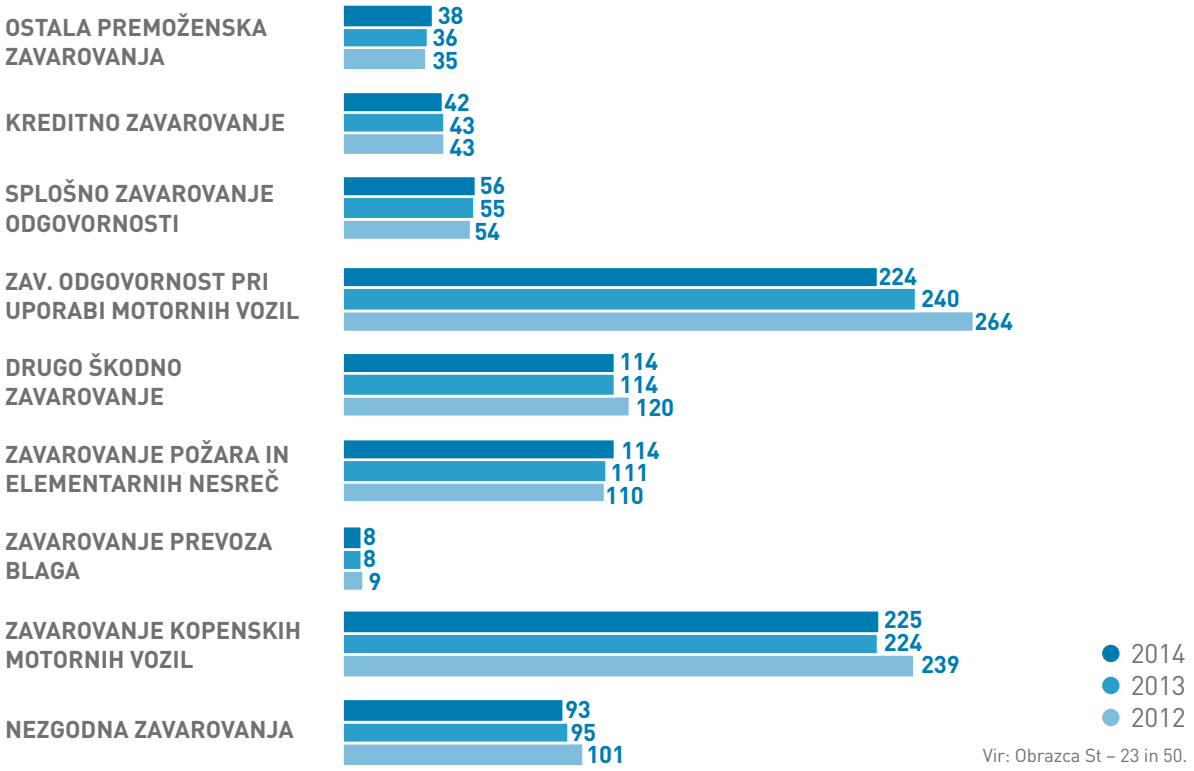

Vir: Obrazca St – 23 in 50.

Tabela 1:
Primerjava obračunanih kosmatih zavarovalnih premij in škod v letih 2013 in 2014 po pomembnejših zavarovalnih vrstah (v mio EUR)

	Leto 2013			Leto 2014		
Zavarovalna vrsta	Obračunane kosmate zavarovalne premije (1)	Obračunane kosmate škode* (2)	Enostavni škodni rezultat (2/1)	Obračunane kosmate zavarovalne premije (1)	Obračunane kosmate škode* (2)	Enostavni škodni rezultat (2/1)
Nezgodna zavarovanja	95,3	34,2	0,36	93,3	33,1	0,35
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	224,0	175,4	0,78	224,9	162,3	0,72
Zavarovanje prevoza blaga	8,2	1,8	0,22	7,8	3,1	0,40
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	111,4	54,4	0,49	113,6	60,2	0,53
Drugo škodno zavarovanje	113,5	62,8	0,55	114,4	73,0	0,64
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	240,1	143,4	0,60	224,3	132,9	0,59
Splošno zavarovanje odgovornosti	54,5	28,0	0,51	55,7	23,1	0,41
Kreditno zavarovanje	43,1	29,8	0,69	42,1	23,8	0,57
Ostala premoženjska zavarovanja	36,2	19,2	0,52	38,2	21,7	0,57
SKUPAJ	**926,3**	**549,0**	**0,59**	**914,3**	**533,2**	**0,58**
Prostovoljna zdravstvena zavarovanja	482,0	415,5	0,86	472,6	403,0	0,85
Življenjska zavarovanja	497,5	361,8	0,73	504,6	358,2	0,71
VSE SKUPAJ	**1.905,8**	**1.326,3**	**0,70**	**1.891,5**	**1.294,4**	**0,68**

* Ne vsebuje cenilnih stroškov.
Vir: Obrazca St – 23 in 27.

Tabela 1 prikazuje obračunane kosmate zavarovalne premije, obračunane kosmate zneske škod in enostavni škodni rezultat oziroma delež kosmatih obračunanih zneskov škod v kosmatih obračunanih premijah življenjskih, zdravstvenih in premoženjskih zavarovanj oziroma po posameznih zavarovalnih vrstah. Primerjava kosmatih zavarovalnih premij in kosmatih obračunanih zneskov škod kaže, da se je v letu 2014 enostavni škodni rezultat za vsa zavarovanja skupaj v primerjavi s predhodnim letom izboljšal za 2 odstotni točki. Boljši enostavni škodni rezultat kot pred letom so zavarovalnice skupaj izkazale tako pri premoženjskem zavarovanju in prostovoljnem zdravstvenem zavarovanju (za 1 odstotno točko) kot pri življenjskem zavarovanju (za 2 odstotni točki).

Na izboljšanje enostavnega škodnega rezultata v skupini premoženjskih zavarovanj so vplivale predvsem nižje obračunane kosmate škode v vrstah zavarovanje kopenskih motornih vozil in zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil. K znižanju je prispevalo manjše število prijavljenih škod zaradi nekoliko manjšega obsega sklenjenih zavarovanj, malo pa tudi izboljšanje varnosti v cestnem prometu in izboljšanje nadzora nad postopki reševanja škod. Na izboljšanje enostavnega škodnega rezultata v skupini življenjskih zavarovanj je vplivala predvsem višja rast obračunane kosmate zavarovalne premije (1,4-odstotno povečanje) po eni strani, po drugi strani pa so se zmanjšale obračunane kosmate odškodnine (1-odstotno zniževanje). Pri prostovoljnih zdravstvenih zavarovanjih je bil padec premij relativno manjši kot padec odhodkov za škode, kar je vplivalo na to, da je enostavni škodni rezultat za 1 odstotno točko nižji kot pred letom.

Ob pregledu in primerjavi podatkov o obračunanih kosmatih zavarovalnih premijah in kosmatih zneskih škod po posameznih pomembnejših zavarovalnih vrstah premoženjskih zavarovanj za leti 2013 in 2014 ugotavljamo, da se je enostavni škodni rezultat v primerjavi s predhodnim letom izboljšal pri zavarovanju kopenskih vozil, in sicer za 6 odstotnih točk, pri zavarovanju odgovornosti pri uporabi motornih vozil in nezgodnem zavarovanju pa za 1 odstotno točko. Pri kreditnem zavarovanju se je enostavni škodni količnik izboljšal za 12 odstotnih točk in pri splošnem zavarovanju odgovornosti za 10 odstotnih točk.

V skupini premoženjskih zavarovanj se je enostavni škodni rezultat v primerjavi s predhodnim letom poslabšal pri zavarovanju požara in elementarnih nesreč za 4 odstotne točke, pri drugem škodnem zavarovanju za 9 odstotnih točk, pri ostalem premoženjskem zavarovanju za 5 odstotnih točk in pri zavarovanju prevoza blaga za 18 odstotnih točk.

Slika 3:
Primerjava obračunanih kosmatih zavarovalnih premij in škod v letu 2014 po zavarovalnih vrstah (v mio EUR)

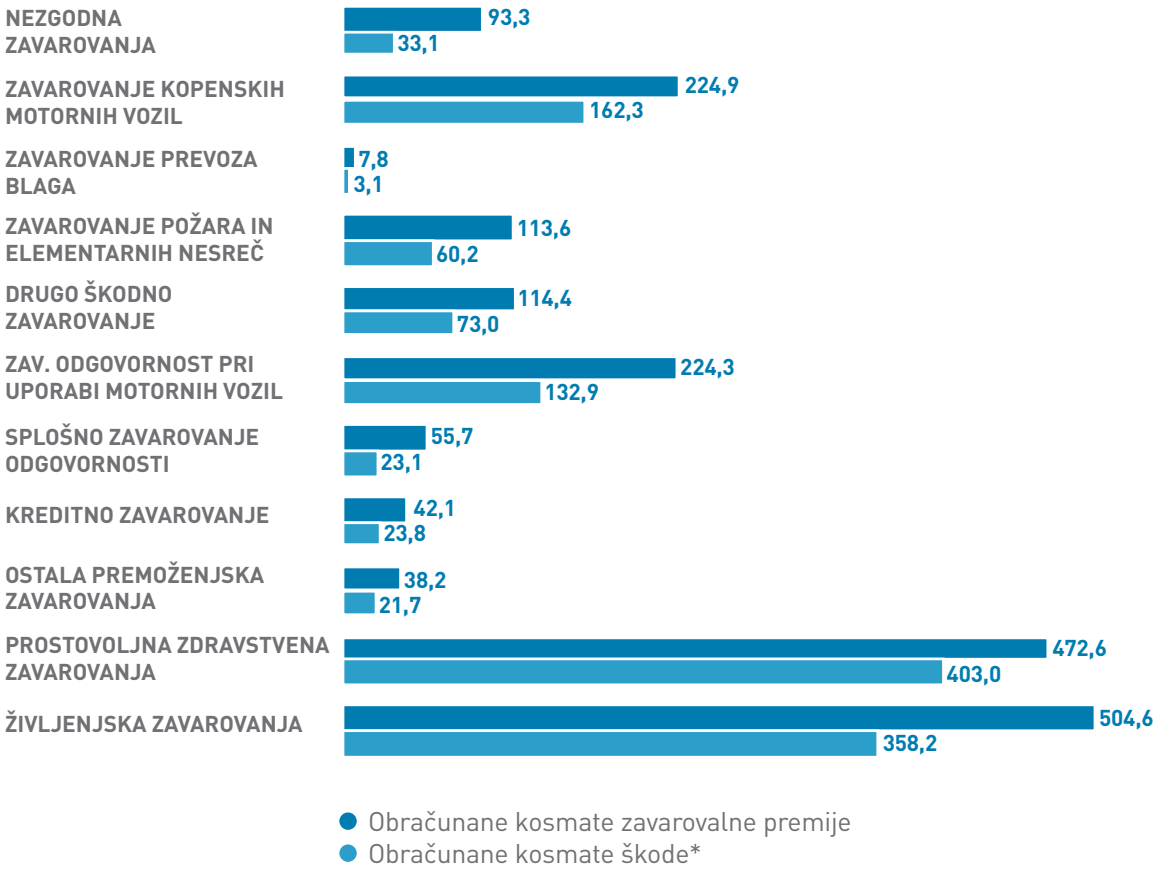

* Ne vsebuje cenilnih stroškov.
Vir: Obrazci St – 23, 27 in 50.

Tabela 2:
Primerjava obračunanih kosmatih zavarovalnih premij, števila zavarovancev in zavarovalnih polic v letih 2013 in 2014 po zavarovalnih vrstah življenjskih zavarovanj

	Leto 2013			Leto 2014		
	Število polic	Število zavarovancev	Obračunana kosmata zavarovalna premija (v mio EUR)	Število polic	Število zavarovancev	Obračunana kosmata zavarovalna premija (v mio EUR)
Življenjsko zavarovanje (razen drugih zavarovalnih vrst iz skupine življenjskih zavarovanj)	609.942	698.044	245,8	627.210	723.839	259,6
Zavarovanje za primer poroke oziroma rojstva	1.217	1.217	6,4	1.087	1.092	0,4
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov oziroma na enote kritnega premoženja	527.837	505.689	207,4	507.454	481.365	205,8
Zavarovanje s kapitalizacijo izplačil	78.637	78.367	37,9	108.666	107.355	38,8
SKUPAJ	**1.217.633**	**1.283.317**	**497,5**	**1.244.417**	**1.313.651**	**504,6**

Vir: Obrazci St – 19, 21 in 23.

Zavarovalnice so v skupini **življenjskih zavarovanj** do leta 2008 dosegale visoke poraste obračunanih kosmatih premij, zlasti izrazita je bila visoka rast pri vrsti življenjskih zavarovanj, vezanih na enote investicijskih skladov. Že v letu 2008 so se začeli kazati znaki gospodarske krize, kar je že vplivalo na nižjo rast glede na prejšnja leta v vseh naslednjih letih z izjemama minimalne rasti v letih 2010 in 2012.

V primerjavi z letom 2013 so v letu 2014 zavarovalnice izkazale povečanje števila polic in zavarovancev ter tudi obračunane kosmate zavarovalne premije. Konec leta 2014 so imele zavarovalnice sklenjenih 1.244.417 polic življenjskih zavarovanj, s katerimi so zavarovale 1.313.651 zavarovancev. Število polic življenjskih zavarovanj se je v letu 2014 glede na predhodno leto povečalo za 26.784 oziroma za 2 odstotka, število življenjskih zavarovancev pa za 30.334 oziroma za 2,4 odstotka. Obračunana kosmata zavarovalna premija življenjskih zavarovanj se je v istem obdobju povečala za 7,1 mio EUR oziroma za 1,4 odstotka.

Največji delež v skupini življenjskih zavarovanj, merjen po velikosti obračunane kosmate zavarovalne premije, je med letoma 2007 in 2011 pripadal zavarovalni vrsti življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov, vendar je že v letu 2012 prišlo do spremembe, in je največji delež dosegla zavarovalna vrsta življenjsko zavarovanje. Trend povečevanja klasičnega življenjskega zavarovanja se je nadaljeval tudi v leto 2013 in se še povečal v letu 2014. V obravnavanem letu je največji delež v skupini življenjskih zavarovanj po velikosti obračunane kosmate zavarovalne premije obsegala zavarovalna vrsta življenjsko zavarovanje z 51,4 odstotka celotne premije (kar je v primerjavi z letom 2013 povečanje za 2 odstotni točki) in s 55,1 odstotka vseh zavarovancev (54,4 odstotka v letu 2013) v zavarovalni skupini življenjskih zavarovanj. Pri navedeni zavarovalni vrsti se je v zadnjem letu povečalo število zavarovancev (za 25.795 ali 3,7 odstotka) in število zavarovalnih polic (za 17.268 ali 2,8 odstotka). Obračunana kosmata zavarovalna premija je bila za 13,8 mio EUR oziroma 5,6 odstotka višja kot v predhodnem letu.

Na drugem mestu po velikosti obračunane kosmate zavarovalne premije v skupini življenjskih zavarovanj je bila zavarovalna vrsta življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov s 40,8-odstotnim deležem, kar je v primerjavi z letom 2013 za 0,9 odstotne točke manj kot pred letom. Pri tej vrsti zavarovanja so se zmanjšali število polic (za 20.383 ali 3,9 odstotka) in število zavarovancev (za 24.324 ali 4,8 odstotka) ter tudi obračunana kosmata premija, ki je bila v letu 2014 za 1,6 mio EUR oziroma 0,8 odstotka nižja kot v predhodnem letu.

Na tretjem mestu po velikosti zavarovalne premije je bila zavarovalna vrsta zavarovanje s kapitalizacijo izplačil, ki je dosegla 7,7 odstotka (7,6 odstotka v letu 2013) celotne obračunane kosmate zavarovalne premije življenjskih zavarovanj in 8,2 odstotka (6,1 odstotka v letu 2013) vseh zavarovancev življenjskih zavarovanj.

3.1.2. Struktura zavarovalnega trga glede na tržne deleže zavarovalnic

Čeprav se tržni deleži zavarovalnic v zadnjih letih počasi spreminjajo, ostaja slovenski zavarovalniški trg še naprej močno koncentriran. Štiri največje zavarovalnice, to so Zavarovalnica Triglav, Adriatic Slovenica, Vzajemna in Zavarovalnica Maribor, obvladujejo 73,9 odstotka zavarovalniškega trga, vrstni red teh zavarovalnic pa po velikosti tržnega deleža ostaja enak. Njihov skupni delež se je v primerjavi z letom 2013 zmanjšal za 1,2 odstotni točki. V letu 2014 so vse tri največje zavarovalnice izkazale upad tržnega deleža, le Zavarovalnica Maribor je delež malenkostno povečala. Zavarovalnica Triglav je izkazala za 0,5 odstotne točke manjši delež v primerjavi z letom 2013, Vzajemna in Adriatic Slovenica pa vsaka za 0,4 odstotne točke manjši delež kot pred letom, pri Zavarovalnici Maribor pa se je njen delež povečal za 0,1 odstotno točko.

Najbolj se je tržni delež v letu 2014 povečal NLB Viti, in sicer za 0,6 odstotne točke. Porast tržnega deleža v višini 0,2 odstotne točke so izkazali v Generali zavarovalnici, Modri zavarovalnici in Triglav zdravstveni zavarovalnici. V Ergo zavarovalnici in SID – Prvi kreditni zavarovalnici so izkazali upad tržnega deleža v primerjavi z letom 2013 v višini 0,1 odstotne točke, medtem ko so ostali tržni deleži Grawe zavarovalnice, Merkur zavarovalnice in Zavarovalnice Tilia na enaki ravni kot pred letom.

Čeprav tržni delež Zavarovalnice Triglav, izražen v obračunani kosmati premiji, v zadnjih letih upada, ima na slovenskem zavarovalnem trgu še vedno največji tržni delež (31,3 odstotka). Drugo mesto zaseda Adriatic Slovenica (15,7 odstotka), sledita Vzajemna (13,6 odstotka) in Zavarovalnica Maribor (13,3 odstotka).

Tabela 3:
Obračunane kosmate zavarovalne premije in tržni deleži zavarovalnic v letu 2014 (v mio EUR in %)

	Leto 2014							
	Premoženjska zavarovanja	%	Zdravstvena zavarovanja	%	Življenjska zavarovanja	%	Skupaj	%
Adriatic Slovenica	135,9	14,9	108,2	22,9	53,8	10,7	297,9	15,7
Ergo zavarovalnica	0	0,0	0	/	3,7	0,7	3,7	0,2
Generali zavarovalnica	66,3	7,3	0	/	24,6	4,9	90,9	4,8
Grawe zavarovalnica	12,8	1,4	0	/	19,6	3,9	32,4	1,7
Merkur zavarovalnica	7,2	0,8	0,4	0,1	37,6	7,5	45,2	2,4
Modra zavarovalnica	0	/	0	/	20,7	4,1	20,7	1,1
NLB Vita	1,6	0,2	0	/	53,6	10,6	55,2	2,9
Prva osebna zavarovalnica	0,3	0,0	1	0,2	34,4	6,8	35,7	1,9
SID – Prva kreditna zavarovalnica	16,7	1,8	0	/	0	/	16,7	0,9
Triglav zdravstvena zavarovalnica	0,2	0,0	107,1	22,7	0	/	107,3	5,7
Zavarovalnica Maribor	175,9	19,2	0,4	0,1	74,4	14,7	250,7	13,3
Zavarovalnica Tilia	76	8,3	0	/	8,4	1,7	84,4	4,5
Zavarovalnica Triglav	418,8	45,8	0	/	173,8	34,4	592,6	31,3
Vzajemna	2,6	0,3	255,5	54,0	0	/	258,1	13,6
SKUPAJ	**914,3**	**100,0**	**472,6**	**100,0**	**504,6**	**100,0**	**1.891,50**	**100,0**

Vir: Obrazec St – 23.

Na področju **premoženjskih zavarovanj,** razen zdravstvenih, je v letu 2014 največji tržni delež, dosegala Zavarovalnica Triglav, in sicer v višini 45,8 odstotka (v letu 2013 je ta delež znašal 46,1 odstotka). Sledili sta ji Zavarovalnica Maribor z 19,2-odstotnim tržnim deležem (povečanje v primerjavi s predhodnim letom za 0,1 odstotne točke) in Adriatic Slovenica s 14,9-odstotnim deležem, kar je za 0,1 odstotne točke več kot v predhodnem letu. Pri premoženjskih zavarovanjih sta se tržna deleža glede na predhodno leto povečala še pri Generali zavarovalnici (za 0,3 odstotne točke) in Vzajemni za 0,1 odstotne točke.

Enako kot pri premoženjskih zavarovanjih je tudi na področju **življenjskih zavarovanj** največji tržni delež pripadal Zavarovalnici Triglav s 34,4-odstotnim deležem (v letu 2013 je bil ta delež 36 odstotkov). Na drugem mestu je s 14,7-odstotnim deležem Zavarovalnica Maribor (v letu 2013 je bil delež 15,2 odstotka), sledi Adriatic Slovenica z 10,7-odstotnim deležem (v letu 2013 je bil njen delež 11,4 odstotka). Četrto mesto zaseda NLB Vita z 10,6-odstotnim deležem, kar je za 2 odstotni točki več kot pred letom. Sledijo Merkur zavarovalnica s 7,5-odstotnim tržnim deležem (7,8 odstotka v letu 2013) in Prva osebna zavarovalnica s 6,8-odstotnim deležem, kar je za 0,5 odstotne točke več kot pred letom. Povečanje tržnega deleža na navedenem področju so poleg NLB Vite in Prve osebne zavarovalnice izkazale še Modra zavarovalnica (za 0,8 odstotne točke), Generali zavarovalnica (za 0,3 odstotne točke) in Grawe zavarovalnica (za 0,1 odstotne točke). Padec tržnega deleža so poleg Zavarovalnice Triglav, Adriatic Slovenice, Zavarovalnice Maribor in Merkur zavarovalnice izkazale še Ergo zavarovalnica za 0,4 odstotne točke in Zavarovalnica Tilia za 0,2 odstotne točke.

Na področju **prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj** je bila v letu 2014 še vedno vodilna Vzajemna s 54-odstotnim tržnim deležem, njen delež pa se je v primerjavi s predhodnim letom zmanjšal za 1 odstotno točko. Sledita ji Adriatic Slovenica z 22,9-odstotnim tržnim deležem, ki se je v primerjavi s predhodnim letom zmanjšal za 0,5 odstotne točke in Triglav zdravstvena zavarovalnica z 22,7-odstotnim tržnim deležem, ki je za 1,2 odstotne točke večji kot v predhodnem letu.

3.2. Pozavarovanje

Zavarovalnice v skladu s 134. členom ZZavar s pozavarovanjem krijejo tisti del v zavarovanje prevzetih nevarnosti, ki po tabelah maksimalnega kritja presegajo lastne deleže v izravnavanju nevarnosti. Zato morajo zavarovalnice za vsako poslovno leto sprejeti program načrtovanega pozavarovanja, katerega vsebina je predpisana v 135. členu ZZavar.

Iz programov načrtovanega pozavarovanja izhaja, da večina zavarovalnic maksimalne lastne deleže določa izkustveno. Tako dobljene lastne deleže nato preverjajo oziroma primerjajo s priporočili pozavarovalnic oziroma z izračuni, ki temeljijo na teoretičnih modelih. Ustreznost določenih maksimalnih lastnih deležev so imenovani pooblaščeni aktuarji potrdili pri vseh zavarovalnicah.

Tabela 4 prikazuje obračunane kosmate in obračunane čiste zavarovalne premije zavarovalnic po posameznih zavarovalnih vrstah. Razlika med njimi je znesek pozavarovanja, ki ga zavarovalnice plačujejo po programu načrtovanega pozavarovanja za vsako leto oziroma ki ga za potrebe lastnega kritja oddajo v pozavarovanje (cesija).

Pri premoženjskih zavarovanjih (brez prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja) je delež pozavarovanja odvisen od zavarovalne vrste ter se praviloma giblje med 10 in 40 odstotki. Pri najpomembnejših zavarovalnih vrstah (zavarovanje kopenskih motornih vozil in zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil) je delež pozavarovateljev v kosmati obračunani premiji med 16 in 19 odstotki ter v zneskih kosmatih obračunanih škod v razponu med 15 in 16 odstotki.

Iz tabele 4 je razvidno, da je premija, ki jo zavarovalnice plačujejo za pozavarovanje prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj in za življenjska zavarovanja, majhna, saj obsega pri prostovoljnem zdravstvenem zavarovanju le 0,3 odstotka in pri življenjskem zavarovanju 3 odstotke obračunane kosmate premije. Razlog je v tem, da je delež premije za nevarnosti, kot so smrt, obolevnost za katero od kritičnih bolezni, smrt kot posledica nezgode, popolna in trajna invalidnost kot posledica nezgode, majhen glede na celotno kosmato obračunano premijo za ta zavarovanja. Prav zaradi tega je tudi delež pozavarovateljev v kosmatih obračunanih odškodninah le 0,1 odstotka pri prostovoljnem zdravstvenem zavarovanju in 1,9 odstotka pri življenjskem zavarovanju.

Tabela 4:
Primerjava obračunanih kosmatih in obračunanih čistih zavarovalnih premij ter obračunanih kosmatih škod in obračunanih čistih škod zavarovalnic v letu 2014 po pomembnejših zavarovalnih vrstah (v mio EUR)

Zavarovalne vrste	Obračunane kosmate zavarovalne premije (1)	Obračunane čiste zavarovalne premije (2)	Obračunane kosmate škode* (3)	Obračunane čiste škode* (4)
Nezgodna zavarovanja	93,3	82,6	33,1	29,8
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	224,9	183,1	162,3	137,1
Zavarovanje prevoza blaga	7,8	5,3	3,1	2,4
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	113,6	69,7	60,2	46,8
Drugo škodno zavarovanja	114,4	87,7	73,0	62,6
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	224,3	187,8	132,9	112,9
Splošno zavarovanje odgovornosti	55,7	42,8	23,1	20,0
Kreditno zavarovanje	42,2	29,1	23,8	19,1
Druga premoženjska zavarovanja	38,2	24,5	21,7	16,5
SKUPAJ	**914,3**	**712,7**	**533,2**	**447,2**
Prostovoljna zdravstvena zavarovanja	472,6	471,0	403,0	402,8
Življenjska zavarovanja	504,6	489,7	358,2	351,4
VSE SKUPAJ	**1.891,5**	**1.673,4**	**1.294,4**	**1.201,4**

* Ne vsebuje cenilnih stroškov.
Vir: Obrazca St – 23 in 27.

Obe slovenski pozavarovalnici sta v letu 2014 skupaj obračunali 236,5 mio EUR kosmate pozavarovalne premije, od tega 177,4 mio EUR (75 odstotkov) od sprejetih cesij (pozavarovanje zavarovalnic) in 59,1 mio EUR (lani 61,3 mio EUR) od sprejetih retrocesij (pozavarovanje drugih pozavarovalnic). Večina celotne kosmate pozavarovalne premije (233,3 mio EUR oziroma 98,6 odstotkov) se nanaša na skupino premoženjskih zavarovanj (brez prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj). V skupnem znesku je bila obračunana kosmata pozavarovalna premija, ki sta jo obračunali obe slovenski pozavarovalnici v letu 2014, za 2,6 mio EUR oziroma za 1,1 odstotka nižja kot v letu 2013.

Podobno kot zavarovalnice morajo tudi pozavarovalnice določiti maksimalne lastne deleže. Zaradi specifičnosti pozavarovalnih pogodb je izračun porazdelitvene funkcije agregatnih škod zelo kompleksen, zato imenovani pooblaščeni aktuarji preverjajo ustreznost celotnega pozavarovalnega programa in tako ugotavljajo ustreznost maksimalnih lastnih deležev pozavarovalnic po posameznih zavarovalnih vrstah.

Pri pozavarovalnicah največji delež v strukturi premije predstavlja zavarovalna vrsta zavarovanje požara in elementarnih nesreč z 41,4 odstotka celotne obračunane kosmate pozavarovalne premije (42,7 odstotka v letu 2013), sledijo drugo škodno zavarovanje z 19,2 odstotka obračunane kosmate pozavarovalne premije (17,6 odstotka v letu 2013) in zavarovanje kopenskih motornih vozil z 11,5 odstotka obračunane kosmate pozavarovalne premije (11,3 odstotka v letu 2013).

Delež v retrocesijo oddane premije pri premoženjskih zavarovanjih se lahko giblje med 0 odstotki (npr. zavarovanja stroškov postopka) in 98,4 odstotka (npr. pri zavarovanju tirnih vozil). Delež premije, oddane v retrocesijo, je odvisen od kapacitet oziroma sposobnosti posamezne pozavarovalnice izravnavati rizike v okviru lastne izravnave, kar pomeni, da je pri majhnih pozavarovalnicah lahko pogosta retrocesija večjega deleža obračunane kosmate pozavarovalne premije (kot je naveden delež pri zavarovanju tirnih vozil) za velike rizike. Pri zneskih škod se delež, oddan v retrocesijo, v letu 2014 giblje med 0 in 98 odstotki pri premoženjskih zavarovanjih, pri življenjskih zavarovanjih pa je enak 50 odstotkom.

Tabela 5:
Primerjava kosmatih premij in odškodnin sprejetih cesij/retrocesij ter kosmatih zneskov premij in odškodnin, oddanih v retrocesijo, pozavarovalnic v letu 2014 po pomembnejših zavarovalnih vrstah (v mio EUR)

Zavarovalne vrste	Kosmate premije sprejetih cesij (1)	Kosmate premije sprejetih retrocesij (2)	Kosmate premije, oddane v retrocesijo (3)	Kosmate odškodnine sprejetih cesij * (4)	Kosmate odškodnine sprejetih retrocesij * (5)	Kosmate odškodnine, oddane v retrocesijo (6)
Nezgodna zavarovanja	5,8	5,6	0,2	2,4	2,8	0,1
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	25,9	1,2	6,1	14,0	0,9	0,8
Zavarovanje prevoza blaga	4,0	1,2	1,1	0,7	0,8	0,0
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	66,6	31,2	31,8	27,0	21,9	11,4
Drugo škodno zavarovanja	31,2	14,1	11,0	15,4	8,1	3,1
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	19,8	0,7	2,4	14,2	0,3	2,6
Splošno zavarovanje odgovornosti	8,4	1,3	3,2	2,4	0,4	0,3
Kreditno zavarovanje	3,1	0,0	1,7	0,9	0,0	0,5
Druga premoženjska zavarovanja	9,4	3,8	4,5	3,3	3,0	1,3
SKUPAJ	**174,2**	**59,1**	**62,0**	**80,3**	**38,2**	**20,1**
Prostovoljna zdravstvena zavarovanja	0,1	0,0	0,0	0,7	0,1	0,0
Življenjska zavarovanja	3,1	0,0	2,0	1,4	0,0	0,7
VSE SKUPAJ	**177,4**	**59,1**	**64,0**	**82,4**	**38,3**	**20,8**

* Ne vsebuje cenilnih stroškov.
Vir: Obrazca St – 24 in 28.

3.3. Zavarovalnice iz držav članic EU, ki v Sloveniji neposredno opravljajo zavarovalne posle, in primerjava z drugimi državami

Čeprav se slovenski zavarovalni trg v evropskem in svetovnem merilu uvršča med manjše, se število zavarovalnic, ki imajo sedež na območju držav članic Evropske unije (EU) oziroma Evropskega gospodarskega prostora (EEA) in lahko v Republiki Sloveniji neposredno opravljajo zavarovalne posle, iz leta v leto povečuje. Tako je bilo konec leta 2014 že 692 takih subjektov (664 v letu 2013). Od tega ima največ zavarovalnic sedež v Veliki Britaniji (166 zavarovalnic oziroma 23,8 odstotka vseh zavarovalnic iz držav EEA, ki lahko v Sloveniji neposredno opravljajo zavarovalne posle). Sledijo zavarovalnice s sedežem v Nemčiji (96 zavarovalnic), na Irskem (66 zavarovalnic), v Franciji (50 zavarovalnic), Avstriji (44 zavarovalnic), na Nizozemskem (40 zavarovalnic), v Belgiji (37 zavarovalnic) in Luksemburgu (31 zavarovalnic), na Švedskem (24 zavarovalnic), v Italiji (18 zavarovalnic), Španiji (18 zavarovalnic) in v Lihtenštajnu (16 zavarovalnic). Druge države EU oziroma EEA imajo manj kot po 15 zavarovalnic, ki v Sloveniji lahko neposredno opravljajo zavarovalne posle, in sicer so to še: Danska, Madžarska, Poljska, Finska, Češka, Litva, Bolgarija, Estonija, Gibraltar, Latvija, Slovaška, Grčija, Malta, Hrvaška, Romunija, Islandija in Norveška, medtem ko Ciper in Portugalska nimata registriranih zavarovalnic, ki bi v Sloveniji želele neposredno opravljati zavarovalne posle. Poleg teh v Sloveniji opravlja zavarovalne posle tudi šest podružnic zavarovalnic[3] iz držav članic EU.

Za leto 2014 podatki o skupni obračunani kosmati premiji za zavarovanja, ki so jih v Sloveniji v tem letu sklenile zavarovalnice iz držav EU oziroma EEA, ki v Sloveniji neposredno opravljajo zavarovalne posle, še niso znani. Celotna obračunana kosmata premija teh zavarovanj je v letu 2013 znašala 14,4 mio EUR (v letu 2012 13,9 mio EUR), obračunane škode pa so te zavarovalnice izkazale v višini 6,8 mio EUR (v letu 2012 pa 4,8 mio EUR). Največ premije so zbrale zavarovalnice iz Velike Britanije (44 odstotkov), Avstrije (33 odstotkov), sledijo zavarovalnice iz Nemčije, Francije, Italije, Lihtenštajna, Belgije, Švedske, Luksemburga, Grčije, Malte in Češke. Skupna obračunana kosmata premija, ki so jo v istem obdobju zbrale podružnice zavarovalnic iz držav EU, se je v primerjavi s predhodnim letom povečala za 7,3 odstotka in znaša 33,3 mio EUR, medtem ko zneski obračunanih kosmatih škod od teh zavarovanj znašajo 11,8 mio EUR.

V letu 2014 je skupna obračunana kosmata premija zavarovanj, ki so jih naše zavarovalnice neposredno sklenile v državah članicah EU, znašala le 1,5 mio EUR, kar je za 0,3 mio EUR manj kot v primerjavi z letom 2013. Odvisne družbe slovenskih zavarovalnic so v letu 2014 na tujih trgih ustvarile 210,9 mio EUR obračunane kosmate premije.

Največ premije je bilo zbrane na Hrvaškem (36,7 odstotka), na Nizozemskem (29,1 odstotka), v Nemčiji (18,1 odstotka), na Slovaškem (4,9 odstotka), na Portugalskem (4,6 odstotka), v Avstriji (1,7 odstotka), v Italiji (1,3 odstotka), sledijo Češka, Romunija, Švedska, Litva, Poljska, Latvija, Belgija, Madžarska, Francija, Velika Britanija in Španija. Slovenske zavarovalnice v letu 2014 niso imele registriranih podružnic v državah EU oziroma EEA.

Slovenski zavarovalni trg se po razvitosti uvršča med srednje razvite evropske države, kar je razvidno iz primerjalnih podatkov držav članic EU[4]. Po deležu skupne zavarovalne premije v bruto domačem proizvodu je leta 2013 Slovenija zasedala 12. mesto med državami EU oziroma dosegla 71,8 odstotka povprečja EU (70,9 odstotka v letu 2012) ter je pred Avstrijo, Španijo, Ciprom, Luksemburgom, Malto, Češko, Poljsko, Hrvaško, Slovaško, Madžarsko, Grčijo, Bolgarijo in Romunijo, zaostaja pa za drugimi državami Evropske unije. Po velikosti zbrane premije na prebivalca zavzema nekoliko slabše 15. mesto med osemindvajseterico. S primerljivimi državami Slovenija še vedno dosega bistveno manjši delež življenjskih zavarovanj v celotni obračunani kosmati zavarovalni premiji, in sicer le 29,8 odstotka, čeprav se je ta primerjavi z letom 2012 nekoliko dvignil (leta 2012 je bil izkazan v višini 27,2 odstotka). Vse druge države, razen Nizozemske, Hrvaške, Romunije in Bolgarije, dosegajo večji delež, in sicer do polovice in več celotne obračunane kosmate premije posameznega trga. Delež premije življenjskih zavarovanj v celotni obračunani kosmati zavarovalni premiji se je do leta 2007 večal (leta 2000 je znesek premije življenjskih zavarovanj na prebivalca znašal 84,4 USD, leta 2007 pa 416,5 USD). V letu 2011 je premija življenjskih zavarovanj na prebivalca znašala 459 USD, v letu 2012 339,5 USD, v letu 2013 pa 390 USD. Razlog za majhen delež življenjskih zavarovanj v celotni zava-

[3] To so podružnice zavarovalnic Wiener Städtische Versicherung AG, ERGO Versicherung AG, Porsche Versicherungs AG, ARAG SE, Österreichische Hagelversicherung VVaG in Allianz Hungaria Zrt.

[4] Zadnji razpoložljivi podatki se nanašajo na leto 2013.

rovalni premiji je po eni strani posledica velikega deleža socialnih zavarovanj in preslabega poznavanja produktov življenjskih zavarovanj, po drugi strani pa je na strukturni delež življenjskih zavarovanj v zadnjih letih vplivala tudi finančna kriza, ki je povzročila slabšanje življenjskega standarda in zmanjševanje kupne moči.

Tabela 6:
Zavarovalna dejavnost po posameznih državah v letu 2013

Država	Obračunana kosmata zavarovalna premija (v mio USD)	Delež obračunane kosmate zavarovalne premije v BDP (%)	Obračunana kosmata zavarovalna premija na prebivalca (v USD)	Delež obračunane kosmate premije življenjskih zavarovanj v obračunani kosmati premiji (%)
Avstrija (AT)	22.052	5,3	2.604	39,0
Belgija (BE)	39.008	7,1	3.235	57,5
Bolgarija (BG)	1.129	2,1	156	16,2
Ciper (CY)	1.088	4,8	1.254	42,0
Češka (CZ)	7.998	3,8	760	45,7
Danska (DK)	34.347	9,8	5.780	66,9
Finska (FI)	27.606	10,8	5.073	81,0
Francija (FR)	254.754	9,0	3.736	62,9
Grčija (GR)	5.259	2,2	476	40,7
Hrvaška (HR)	1.591	2,7	372	28,0
Irska (IE)	55.780	8,0	3.783	84,1
Italija (IT)	168.554	7,6	2.645	70,0
Lihtenštajn (LI)	3.635	-	-	72,7
Luksemburg (LU)	29.726	4,4	5.003	87,1
Madžarska (HU)	3.504	2,6	354	55,3
Malta (MT)	3.472	3,9	882	39,3
Nemčija (DE)	247.162	6,7	2.977	46,3
Nizozemska (NL)	101.140	12,6	6.012	25,7
Poljska (PL)	18.084	3,4	469	46,2
Portugalska (PT)	19.205	6,33	1.825	73,4
Romunija (RO)	2.482	1,4	124	22,0
Slovaška (SK)	2.741	2,7	506	49,0
Slovenija (SI)	**2.693**	**5,6**	**1.309**	**29,8**
Španija (ES)	72.510	5,3	1.549	46,7
Švedska (SE)	41.478	7,5	4.320	74,4
Velika Britanija (UK)	329.643	11,5	4.561	67,6
EU (28)	1.494.318	7,8	2.680	59,6

Vir: Sigma 3/2014.
* V tabeli so vključene vse države EU, razen Litve in Estonije.
Podatek EU 27 vključuje tudi navedeni državi.

Slika 4:
Primerjava deležev celotne zavarovalne premije v BDP v nekaterih državah EU v letu 2013 (v %)

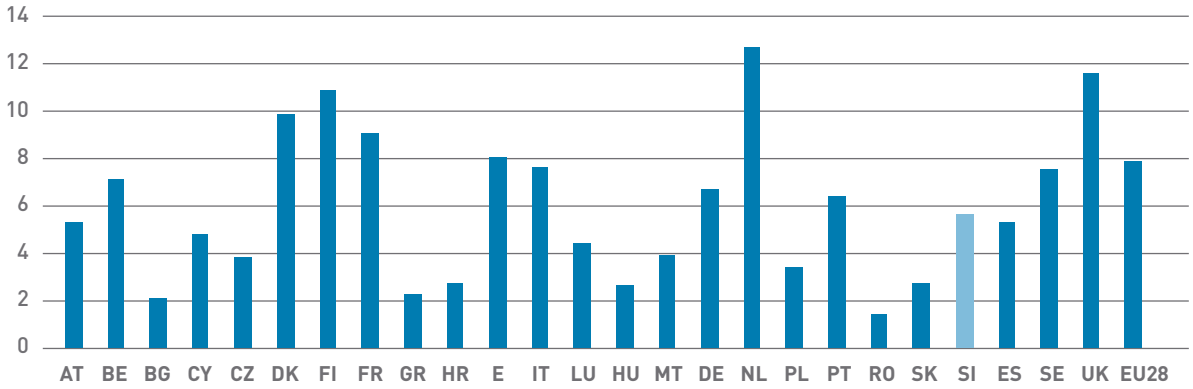

Vir: Sigma 3/2014.

3.4. Izidi poslovanja zavarovalnic in pozavarovalnic

V analizi računovodskih izkazov za leto 2013 so vključeni revidirani računovodski izkazi in za leto 2014 nerevidirani računovodski izkazi. Analiza računovodskih izkazov je v tem poglavju pripravljena ločeno za zavarovalnice in pozavarovalnici. Zavarovalnice in pozavarovalnici so izkaze pripravile v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in predpisi Agencije (Sklep o letnem poročilu in trimesečnih računovodskih izkazih zavarovalnic – SKL 2009, Sklep o kontnem okviru za zavarovalnice – SKL 2007, Sklep o podrobnejšem načinu vrednotenja knjigovodskih postavk in sestavljanju računovodskih izkazov).

3.4.1. Izidi poslovanja zavarovalnic

Izkaz poslovnega izida zavarovalnic prikazuje prihodke, odhodke in poslovni izid poslovnega leta. Zavarovalno-tehnični del izida poslovanja se sestavlja ločeno za premoženjska zavarovanja, razen zdravstvenih zavarovanj, za življenjska zavarovanja ter za zdravstvena zavarovanja in dopolnilna zdravstvena zavarovanja.

Tabela 7:
Zbirni izkaz poslovnega izida zavarovalnic za leti 2013 in 2014 (v mio EUR)

	D. IZRAČUN ČISTEGA IZIDA ZAVAROVALNIC	Leto 2013	Leto 2014
I.	Izid iz premoženjskih, razen zdravstvenih zavarovanj (A.X)	99,1	92,1
II.	Izid iz življenjskih zavarovanj (B.XIII)	26,0	40,8
III.	Izid iz zdravstvenih zavarovanj (C.XIII)	16,2	12,3
IV.	Prihodki naložb	87,5	87,4
V.	Razporejen donos naložb, prenesen iz izkaza izida iz življenjskih zavarovanj (B.XII)	0,8	24,5
VI.	Razporejen donos naložb, prenesen iz izkaza izida iz zdravstvenih zavarovanj (C.X)	3,1	3,7
VII.	Odhodki naložb	87,1	40,5
VIII.	Razporejen donos naložb, prenesen v izkaz izida iz premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj (A.II)	22,9	54,8
IX.	Drugi prihodki iz zavarovanj	7,6	7,7
X.	Drugi odhodki iz zavarovanj	11,8	13,8
XI.	Drugi prihodki	4,6	3,6
XII.	Drugi odhodki	2,1	1,2
XIII.	Poslovni izid obračunskega obdobja pred obdavčitvijo (I + II + III + IV + V + VI - VII - VIII + IX - X + XI - XII)	121,0	161,8
XIV.	Davek iz dobička	8,9	17,6
XV.	Odloženi davki	-10,3	-10,4
XVI.	ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA (I + II + III + IV + V + VI - VII - VIII + IX - X + XI - XII - XIV ± XV)	101,8	133,8

Vir: Revidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic za leto 2013 in nerevidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic za leto 2014.

Leto 2014 je bilo za zavarovalnice, merjeno s čistim poslovnim izidom, uspešno. Zavarovalnice so v poslovnem letu 2014 izkazale za 133,8 mio EUR čistega poslovnega izida, kar je za 32 mio EUR ali za 31,4 odstotka več kot v letu 2013. Negativni čisti poslovni izid je konec leta 2014 izkazala le ena zavarovalnica (enako tudi v letu 2013).

Zavarovalnice so v obravnavanem obdobju dosegle pozitiven zavarovalno-tehnični rezultat v vseh segmentih poslovanja. Pri premoženjskih zavarovanjih, razen zdravstvenih, so dosegle izid v višini 92,1 mio EUR, kar je za 7 mio EUR ali 7,1 odstotka manj kot v letu 2013, pri življenjskih zavarovanjih so dosegle izid v višini 40,8 mio EUR, kar je za 14,8 mio EUR ali 56,9 odstotka več kot v letu 2013, pri zdravstvenih zavarovanjih pa je izid dosegel znesek 12,3 mio EUR, kar je za 3,9 mio EUR ali 24,1 odstotka manj kot v letu 2013 (vpliv znižane stopnje zavarovalne premije pri vseh treh zavarovalnicah, kot je opisano v 3.1.1).

Zavarovalnice so v poslovnem letu 2014 dosegle pozitiven poslovni izid pred obdavčitvijo v višini 161,8 mio EUR, kar je za 40,8 mio EUR ali 33,7 odstotka več kot v poslovnem letu 2013. Vse zavarovalnice so v

letu 2014 obračunale za 17,6 mio EUR davka od dobička pravnih oseb. V letu 2014 so zavarovalnice izkazale za 10,4 mio EUR odloženih davkov, ki zvišujejo skupen odhodek za davek in se nanašajo na oslabitev terjatev, naložb in naložbenih nepremičnin ter prenos neizkoriščene davčne izgube.

Tabela 8:
Zbirni izračun vseobsegajočega donosa zavarovalnic za leti 2013 in 2014 (v mio EUR)

	E. IZRAČUN VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA ZAVAROVALNIC	Leto 2013	Leto 2014
I.	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta po obdavčitvi	101,8	133,8
II.	Drugi vseobsegajoči donos po obdavčitvi	-4,3	110,2
III.	Celotni vseobsegajoči donos (I + II)	97,5	244,0

Vir: Revidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic za leto 2013 in nerevidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic za leto 2014.

V izkazu celotnega vseobsegajočega donosa zavarovalnice izkazujejo vse sestavine izkaza poslovnega izida in tiste postavke prihodkov in odhodkov, ki niso pripoznane v poslovnem izidu, vplivajo pa na spremembo lastniškega kapitala v obračunskem obdobju. Celotni vseobsegajoči donos zavarovalnic se je v letu 2014 v primerjavi s predhodnim letom več kot podvojil, na kar je poleg višjega čistega dobička (za 32 mio EUR) vplivala tudi postavka drugi vseobsegajoči donos po obdavčitvi (višji za 114,5 mio EUR). Na povečanje te zadnje postavke so vplivali predvsem čisti dobički iz ponovne izmere finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo v višini 158,2 mio EUR.

Tabela 9:
Zbirni izkaz izida iz premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih, zavarovalnic za leti 2013 in 2014 (v mio EUR)

	A. IZKAZ IZIDA IZ PREMOŽENJSKIH ZAVAROVANJ, RAZEN ZDRAVSTVENIH	Leto 2013	Leto 2014
I.	Čisti prihodki od zavarovalnih premij	733,5	714,0
II.	Razporejen donos naložb, prenesen iz izkaza čistega izida zavarovalnic	22,9	54,8
III.	Drugi čisti zavarovalni prihodki	13,6	7,7
IV.	Čisti odhodki za škode	423,5	441,5
V.	Sprememba drugih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/-)	-0,5	0,6
VI.	Čisti odhodki za bonuse in popuste	6,4	9,2
VII.	Čisti obratovalni stroški	211,0	208,6
VIII.	Drugi čisti zavarovalni odhodki	29,5	25,7
IX.	Izid iz premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih (I + II + III - IV ± V - VI - VII - VIII)	99,1	92,1

Vir: Revidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic za leto 2013 in nerevidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic za leto 2014.

Zavarovalnice so v izkazu izida iz premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih, za leto 2014 izkazale pozitivni izid v višini 92,1 mio EUR, kar je za 7,1 odstotka manj kot pred letom. V letu 2014 so zavarovalnice v segmentu premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih, izkazale za 714,0 mio EUR čistih prihodkov od zavarovalnih premij, kar je kar za 19,5 mio EUR ali za 2,7 odstotka manj kot v letu 2013. Znižanje na postavki čisti prihodki od zavarovalnih premij primarno sledi znižanju obračunane kosmate premije, ki se je znižala za 12 mio EUR, kar je predvsem posledica znižanja obračunane kosmate zavarovalne premije v zavarovalni vrsti zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil (za 15,8 mio EUR), ki je v letu 2014 dosegala 24,5-odstotni delež v strukturi obračunane kosmate premije premoženjskih zavarovanj. Na drugi strani so v letu 2014 porasli čisti odhodki za škode, in sicer za 18 mio EUR, na kar je ob sicer nižjih kosmatih obračunanih premijah odločilno vplivalo povečanje kosmatih škodnih rezervacij v tem letu. Obračunani kosmati zneski škod so se tako v letu 2014 v primerjavi z letom 2013 znižali za 15,7 mio EUR in znašajo 556,1 mio EUR.

Zavarovalnice so v letu 2014 pri premoženjskih zavarovanjih, razen zdravstvenih, znižale čiste obratovalne stroške v primerjavi z letom 2013, in sicer za 2,4 mio EUR (oziroma za 1,1 odstotka). Čisti obratovalni stroški so v tem segmentu poslovanja v letu 2014 znašali 208,6 mio EUR. Na znižanje čistih obratovalnih stroškov je najbolj vplivala postavka ostali obratovalni stroški. Ti so se v letu 2014 zmanjšali za 6,4 mio EUR

(oziroma za 13,8 odstotka glede na leto 2013). Pomemben prispevek k poslabšanju rezultata segmenta premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih, imajo drugi čisti zavarovalni prihodki, ki so v letu 2014 znašali 7,7 mio EUR, kar je za 5,9 mio EUR ali 43,3 odstotka manj kot v letu 2013.

Tabela 10:
Zbirni izkaz izida iz življenjskih zavarovanj zavarovalnic za leti 2013 in 2014 (v mio EUR)

	B. IZKAZ IZIDA IZ ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANJ	Leto 2013	Leto 2014
I.	Čisti prihodki od zavarovalnih premij	458,6	463,0
II.	Prihodki naložb	143,8	178,6
III.	Čisti neiztrženi dobički naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	93,1	156,5
IV.	Drugi čisti prihodki od zavarovanja	37,8	23,2
V.	Čisti odhodki za škode	326,0	331,1
VI.	Sprememba drugih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/-)	-90,4	-230,0
VII.	Čisti odhodki za bonuse in popuste	0,0	0,0
VIII.	Čisti obratovalni stroški	113,7	112,7
IX.	Odhodki naložb	75,4	26,5
X.	Čiste neiztržene izgube naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	63,3	44,5
XI.	Drugi čisti zavarovalni odhodki	37,9	11,2
XII.	Razporejeni donos naložb, prenesen v izkaz čistega izida zavarovalnic	0,8	24,5
XIII.	Izid iz življenjskih zavarovanj (I+ II + III + IV - V ± VI - VII - VIII - IX - X - XI - XII)	26,0	40,8

Vir: Revidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic za leto 2013
in nerevidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic za leto 2014.

Zavarovalnice so v izkazu izida iz življenjskih zavarovanj za leto 2014 izkazale pozitiven izid v višini 40,8 mio EUR (26 mio EUR v poslovnem letu 2013). Čisti prihodki od zavarovalnih premij življenjskih zavarovanj so se v letu 2014 v primerjavi z letom 2013 povečali, in sicer za 1 odstotno točko oziroma 4,4 mio EUR. Čisti odhodki za škode so v letu 2014 znašali 331,1 mio EUR, kar je za 5,1 mio EUR ali 1,6 odstotka več kot v letu 2013, ko so čisti odhodki za škode znašali 326 mio EUR. Čisti obratovalni stroški življenjskih zavarovanj so v letu 2014 znašali 112,7 mio EUR in so se v primerjavi z letom 2013 zmanjšali za 1 mio EUR. Največji pozitivni prispevek k povečanemu izidu iz naslova življenjskih zavarovanj imata postavki prihodki od naložb, ki so v letu 2014 znašali 178,6 mio EUR, kar je za 34,8 mio EUR več kot v letu 2013 oziroma 24,2 odstotka več kot pred letom, na drugi strani pa odhodki od naložb, ki so se v primerjavi z letom 2013 znižali, in sicer za 48,9 mio EUR, in so v letu 2014 znašali 26,5 mio EUR. Omenjeno visoko znižanje odhodkov je posledica visokih odpisov in slabitev podrejenih obveznic in lastniških instrumentov slovenskih bank v letu 2013 in prevrednotenja nekaterih finančnih instrumentov v letu 2014. Višje kot pred letom so izkazane spremembe drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij, in sicer za 139,6 mio EUR. Enako se je izkazalo tudi pri postavkah čisti neiztrženi dobički naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, ki so dosegle 156,5 mio EUR, kar je za 63,4 mio EUR več kot v primerjalnem letu, medtem ko so se čiste neiztržene izgube naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, zmanjšale za 18,8 mio EUR.

Tabela 11:
Zbirni izkaz izida iz zdravstvenih zavarovanj zavarovalnic za leti 2013 in 2014 (v mio EUR)

	C. IZKAZ IZIDA IZ ZDRAVSTVENIH ZAVAROVANJ	Leto 2013	Leto 2014
I.	Čisti prihodki od zavarovalnih premij	482,3	472,6
II.	Prihodki naložb	7,6	7,8
III.	Drugi čisti prihodki od zavarovanja	0,0	0,8
IV.	Čisti odhodki za škode	419,0	404,8
V.	Sprememba drugih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/-)	0,1	-1,0
VI.	Čisti odhodki za bonuse in popuste	0,0	0,0
VII.	Čisti obratovalni stroški	45,4	54,5
VIII.	Odhodki naložb	2,3	1,9
IX.	Drugi čisti zavarovalni odhodki	4,0	3,0
X.	Razporejeni donos naložb, prenesen v izkaz čistega izida zavarovalnic (-)	3,1	3,7
XI.	Izid iz zdravstvenih zavarovanj (I + II + III – IV ± V - VI -VII - VIII - IX - X)	16,2	12,3

Vir: Revidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic za leto 2013
in nerevidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic za leto 2014.

Zavarovalnice so konec leta 2014 izkazale slabši izid iz zdravstvenih zavarovanj kot pred letom. Izid je konec leta 2014 znašal 12,3 mio EUR, kar pomeni, da se je v primerjavi z letom 2013 zmanjšal za 24,1 odstotka oziroma za 3,9 mio EUR. Zavarovalnice so v tem segmentu poslovanja zaznale padec na postavki čisti prihodki od zavarovalnih premij, in sicer so se te v primerjavi z letom 2013 znižale za 9,7 mio EUR, na 472,6 mio EUR. Vzrok padca premije je že prej navedeno znižanje premije dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja pri vseh treh zavarovalnicah.

V letu 2014 so se znižali tudi čisti odhodki za škode, in sicer so znašali 404,8 mio EUR, kar je za 14,2 mio EUR manj kot v letu 2013. Znižanje čistih odhodkov za škode je za 4,5 mio EUR višje od znižanja čistih prihodkov od zavarovalnih premij, kar je sicer imelo pozitiven učinek na izid iz naslova zdravstvenih zavarovanj. Odločilen vpliv na slabši izid v letu 2014 so imeli za 9,1 mio EUR višji obratovalni stroški, ki so znašali 54,5 mio EUR. Prihodki iz naložb so v letu 2014 dosegli raven 7,8 mio EUR, kar je skoraj v višini prihodkov iz naložb v letu 2013, ko so ti znašali 7,6 mio EUR. Znižala se je postavka odhodki naložb, in sicer so v letu 2014 odhodki naložb znašali 1,9 mio EUR, kar je za 0,4 mio EUR manj kot v letu 2013.

Tabela 12:
Zbirni izkaz izida iz dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj zavarovalnic za leti 2013 in 2014 (v mio EUR)

	Ca. IZKAZ IZIDA IZ DOPOLNILNIH ZAVAROVANJ	Leto 2013	Leto 2014
I.	Čisti prihodki od zavarovalnih premij	476,0	464,7
II.	Prihodki naložb	6,5	6,3
III.	Drugi čisti prihodki od zavarovanja	0,0	0,1
IV.	Čisti odhodki za škode	417,0	402,6
V.	Sprememba ostalih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/-)	0,1	0,2
VI.	Čisti odhodki za bonuse in popuste	0,0	0,0
VII.	Čisti obratovalni stroški	43,0	50,7
VIII.	Odhodki naložb	2,1	1,8
IX.	Drugi čisti zavarovalni odhodki	3,7	2,0
X.	Razporejeni donos naložb, prenesen v izkaz čistega izida zavarovalnic (-)	2,4	2,5
XI.	Izid iz dopolnilnih zavarovanj (I + II + III – IV ± V - VI - VII - VIII - IX -X)	14,4	11,3

Vir: Revidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic za leto 2013
in nerevidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic za leto 2014.

Dopolnilna zdravstvena zavarovanja so prostovoljna zdravstvena zavarovanja, ki krijejo razliko ali del razlike med celotnimi stroški zdravstvenih storitev in stroški teh storitev, ki jih krije obvezno zdravstveno

zavarovanje po zakonu, ki ureja obvezna zdravstvena zavarovanja. Sklep o letnem poročilu in trimesečnih računovodskih izkazih zavarovalnic – SKL 2009 (Uradni list RS, št. 47/09, 57/09 - popr., 99/10, 47/11, 62/13 in 98/14) zavarovalnicam, ki opravljajo posle navedenih zavarovanj, nalaga, da sestavljajo še izkaz poslovnega izida in bilanco stanja iz dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Zavarovalnice so za ta del poslovanja v zavarovalni vrsti zdravstvenih zavarovanj dolžne izdelati poseben izkaz izida, ki je sicer sestavni del izkaza izida iz zdravstvenih zavarovanj. Na slovenskem zavarovalniškem trgu delujejo tri zavarovalnice, ki so v okviru dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj za leto 2014 izkazale pozitivni izid v višini 11,3 mio EUR. Čisti prihodki od zavarovalnih premij iz dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj so v letu 2014 znašali 464,7 mio EUR, kar je 2,4 odstotka manj kot pred letom, sicer pa predstavljajo kar 98,3 odstotka čistih prihodkov od zavarovalnih premij v zavarovalni vrsti zdravstvenih zavarovanj. Vzrok padca premije je v že prej omenjenem znižanju premije dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja pri vseh treh zavarovalnicah.

Iz tabele 12 izhaja, da so dopolnilna zdravstvena zavarovanja k izidu zdravstvenih zavarovanj prinesla 11,3 mio EUR oziroma 91,9 odstotka izida.

3.4.2. Izidi poslovanja pozavarovalnic

V letu 2014 so področje Slovenije sicer prizadele nekatere večje naravne nesreče, ki pa niso pomembno vplivale na poslovanje slovenskih zavarovalnic. Večjih premoženjskih škod ni bilo, prav tako ostajajo zadovoljivi rezultati avtomobilske odgovornosti. Tudi na mednarodnih zavarovalnih trgih je bilo škodno leto 2014 ugodnejše od leta 2013, saj so bile zavarovane škode v letu 2014 za približno 20 odstotkov nižje od zneska zavarovanih škod v predhodnem letu in so predstavljale le dobro polovico povprečja zavarovanih škod v zadnjih desetih letih. Tudi zavarovalno-tehnični izid obeh pozavarovalnic je v primerjavi z letom 2013 boljši. Pozavarovalnici sta za leto 2014 izkazali zavarovalno-tehnični izid v višini 27,5 mio EUR, kar je za skoraj trikrat več kot v predhodnem letu. Čisti prihodki od zavarovalnih premij so se zmanjšali za 5,7 odstotka, pri čemer sta pozavarovalnici zbrali manj premije tako v Sloveniji kot v tujini.

Pozavarovalnici sta ob koncu leta 2014 dosegli višji čisti poslovni izid, ki je znašal 29,9 mio EUR (v letu 2013 21,4 mio EUR), kar je za 39,7 odstotka več kot v letu 2013. Izboljšanje je predvsem posledica znižanja čistih obratovalnih stroškov, ki so se znižali za 4,1 odstotka ter znižanja odhodkov naložb za 50,2 odstotka v primerjavi s predhodnim letom, ko sta morali pozavarovalnici zaradi ukrepov Banke Slovenije odpisati oziroma oslabiti podrejene obveznice in lastniške vrednostne papirje slovenskih bank.

Prav tako kot pri zavarovalnicah se je tudi pri pozavarovalnicah celotni vseobsegajoči donos v letu 2014 povečal, in sicer sta ga pozavarovalnici izkazali v skupni višini 29,9 mio EUR, kar je 26,2 odstotka več kot v letu 2013. Na izid celotnega vseobsegajočega donosa je poleg večjega čistega dobička poslovnega leta, ki je znašal 29,9 mio EUR (v letu 2013 21,4 mio EUR), vplival predvsem drugi vseobsegajoči donos po obdavčitvi, ki je znašal 4,8 mio EUR (v letu 2013 2,3 mio EUR), kar je posledica dobička iz ponovne izmere finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo.

Tabela 13:
Zbirni izkaz poslovnega izida in vseobsegajočega donosa pozavarovalnic za leti 2013 in 2014 (v mio EUR)

	A. IZKAZ IZIDA IZ DRUGIH ZAVAROVANJ (RAZEN ŽIVLJENJSKIH IN ZDRAVSTVENIH ZAVAROVANJ)	Leto 2013	Leto 2014
I.	Čisti prihodki od zavarovalnih premij	181,9	171,6
II.	Razporejeni donos naložb, prenesen iz izkaza čistega izida pozavarovalnic	-2,4	13,2
IV.	Čisti odhodki za škode	115,4	105,3
V.	Sprememba drugih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/-)	0,2	0,1
VII.	Čisti obratovalni stroški	54,0	51,8
VIII.	Drugi čisti zavarovalni odhodki	0,5	0,3
IX.	Izid iz premoženjskih, razen zdravstvenih zavarovanj (I + II - IV ± V - VII - VIII)	9,8	27,5
	D. IZRAČUN ČISTEGA IZIDA POZAVAROVALNIC		
I.	Izid iz premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih (A.IX)	9,8	27,5
IV.	Prihodki naložb	32,1	30,9
VII.	Odhodki naložb	20,3	10,1
VIII.	Razporejen donos naložb, prenesen v izkaz izida premoženjskih zavarovanj, razen zdravstvenih (A.II)	-2,4	13,2
IX.	Drugi prihodki iz zavarovanj	1,5	2,6
X.	Drugi odhodki iz zavarovanj	2,3	2,7
XI.	Drugi prihodki	0,1	0,0
XII.	Drugi odhodki	0,1	0,3
XIII.	Poslovni izid obračunskega obdobja pred obdavčitvijo (I + II + III + IV + V + VI - VII - VIII + IX - X + XI - XII)	23,2	34,7
XIV.	Davek iz dobička	2,2	4,8
XV.	Odloženi davki	0,4	0,0
XVI.	ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA (I + IV - VII - VIII + IX - X + XI - XII - XIV ± XV)	21,4	29,9
	E. IZRAČUN VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA POZAVAROVALNIC		
I.	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta po obdavčitvi	21,4	29,9
II.	Drugi vseobsegajoči donos po obdavčitvi	2,3	4,8
III.	Celotni vseobsegajoči donos (I + II)	23,7	29,9

Vir: Revidirani izkazi poslovnega izida pozavarovalnic za leto 2013
in nerevidirani izkazi poslovnega izida pozavarovalnic za leto 2014.

3.5. Bilance stanja

3.5.1. Bilance stanja zavarovalnic

V analizi podatkov po stanju 31. 12. 2013 so zajeti revidirani računovodski izkazi, po stanju 31. 12. 2014 pa računovodski izkazi vseh zavarovalnic še niso revidirani. Podatki v zbirni bilanci stanja zavarovalnic 31. 12. 2014 in 31. 12. 2013 obsegajo premoženjska zavarovanja, življenjska zavarovanja in skupaj vsa zavarovanja. Zavarovalnice so pri izdelavi bilance stanja dolžne upoštevati določila Mednarodnih standardov računovodskega poročanja in predpisov Agencije. V skladu s Sklepom o letnem poročilu in trimesečnih računovodskih izkazih zavarovalnic – SKL 2009 so bile zavarovalnice dolžne sestaviti bilanco stanja ločeno za premoženjska zavarovanja (vključujejo tudi zdravstvena zavarovanja), življenjska zavarovanja in dopolnilna zdravstvena zavarovanja.

Tabela 14:
Bilanca stanja zavarovalnic na dan 31. 12. 2013 in 31. 12. 2014 (v mio EUR)

		Življenjska zavarovanja		Premoženjska zavarovanja		Skupna bilanca stanja		
		Leto 2013	Leto 2014	Leto 2013	Leto 2014	Leto 2013	Leto 2014	Indeks 14/13
	SREDSTVA	**3.693,5**	**4.082,3**	**2.484,2**	**2.502,4**	**6.177,7**	**6.584,7**	**106,6**
A	Neopredmetena dolgoročna sredstva	9,5	8,3	60,0	61,4	69,5	69,7	100,3
B	Naložbe v zemljišča in zgradbe ter finančne naložbe	2.541,3	2.854,8	2.018,5	2.106,6	4.559,8	4.961,4	108,8
	- od tega druge finančne naložbe	2.221,3	2.515,8	1.429,8	1.500,2	3.651,10	4.016,0	110,0
C	Naložbe v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	1.030,0	1.151,2	0,0	0,0	1.030,0	1.151,2	111,8
D	Terjatve, od tega:	69,4	27,2	345,9	274,6	415,3	301,8	72,7
	- terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	9,4	5,0	161,1	163,5	170,5	168,5	98,8
	- terjatve iz sozavarovanja in pozavarovanja	0,7	0,7	66,5	29,8	67,2	30,5	45,4
E	Razna sredstva	35,1	32,8	36,0	36,9	71,1	69,7	98,0
F	Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	8,2	8,0	23,5	22,9	31,7	30,9	97,5
G	Nekratkoročna sredstva v posesti za prodajo in ustavljeno poslovanje	0,0	0,0	0,3	0,0	0,3	0,0	0,0
	OBVEZNOSTI	**3.693,5**	**4.082,3**	**2.484,2**	**2.502,4**	**6.177,7**	**6.584,7**	**106,6**
A	Kapital, od tega:	422,9	542,3	736,5	795,8	1.159,4	1.338,1	115,4
	- vpoklicani kapital	249,4	249,4	207,9	207,9	457,3	457,3	100,0
B	Podrejene obveznosti	12,0	12,0	26,5	24,6	38,5	36,6	95,1
C	Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije in odloženi prihodki od premij	1.856,5	2.005,6	1.440,4	1.450,5	3.296,9	3.456,1	104,8
D	Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	1.019,1	1.132,0	0,0	0,0	1.019,1	1.132,0	111,1
E	Rezervacije za druge nevarnosti in stroške	15,4	14,1	18,5	20,6	33,9	34,7	102,4
F	Obveznosti za finančne naložbe pozavarovateljev iz naslova pozavarovalnih pogodb pri cedentih	43,0	45,8	0,1	0,1	43,1	45,9	106,5
G	Druge obveznosti, od tega:	313,6	320,3	238,2	180,9	551,8	501,2	90,8
	- obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	26,8	21,5	41,4	35,8	68,2	57,3	84,0
	- obveznosti iz sozavarovanja in pozavarovanja	1,4	2,0	119,4	41,6	120,8	43,6	36,1
H	Pasivne časovne razmejitve	11,0	10,2	24,0	29,9	35,0	40,1	114,6
I	Nekratkoročne obveznosti, vezane na nekratkoročna sredstva v posesti za prodajo in ustavljeno poslovanje	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vir: Revidirane bilance stanja zavarovalnic na dan 31. 12. 2013
in nerevidirane bilance stanja zavarovalnic na dan 31. 12. 2014.

Bilančna vsota zavarovalnic se je v letu 2014 v primerjavi s predhodnim letom povečala za 407 mio EUR oziroma za 6,6 odstotka in tako dosegla 6.584,7 mio EUR.

Na strani sredstev so k prirastu največ prinesle naložbe zavarovalnic, ki so konec leta 2014 dosegale 92,8 odstotka vseh sredstev, in sicer so se v letu 2014 v primerjavi z letom 2013 povečale za 522,8 mio EUR. Ker ni bilo pomembnejšega prirasta sredstev od premijskih prihodkov in pomembnejših gibanj na postavki osnovnega kapitala, povečanje večinoma izhaja iz donosnosti naložbenega portfelja. Naložbe v zemljišča in zgradbe ter finančne naložbe, ki pripadajo sredstvom premoženjskih zavarovanj, so se povečale z 2.018,5 mio EUR konec leta 2013 na 2.106,6 mio EUR po stanju na dan 31. 12. 2014 ali za 4,4 odstotka. Naložbe v zemljišča in zgradbe ter finančne naložbe, ki pripadajo sredstvom življenjskih zavarovanj, so se povečale z 2.541,3 mio EUR konec leta 2013 na 2.854,8 mio EUR po stanju 31. 12. 2014 ali za 12,3 odstotka. Prav tako so se povečale naložbe v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, in sicer z 1.030 mio EUR konec leta 2013 na 1.151,2 mio EUR po stanju 31. 12. 2014 ali za 11,8 odstotka.

Največji delež naložb v zemljišča in zgradbe ter finančne naložbe imajo naložbe v dolžniške vrednostne papirje in druge vrednostne papirje s stalnim donosom, in sicer je bilo 31. 12. 2014 teh naložb za 3.188,9 mio EUR, kar pomeni 64,3-odstotni delež v strukturi naložb v zemljišča in zgradbe ter finančne naložbe. Finančne naložbe v družbah v skupini in v pridruženih družbah obsegajo 4,8 odstotka vseh naložb, kar na dan 31. 12. 2014 znaša 237,6 mio EUR, med pomembnejšimi postavkami pa so še naložbe v zemljišča in zgradbe, ki so 31. 12. 2014 znašale 187,8 mio EUR ali 3,8 odstotka vseh naložb v zemljišča in zgradbe ter finančne naložbe. Naložbe so podrobneje opisane v posebnem poglavju tega poročila.

Iz tabele 14 je razvidno pomembno zmanjšanje postavke terjatve, in sicer so se terjatve, ki konec leta 2014 obsegajo 4,6 odstotka vseh sredstev zavarovalnic, v primerjavi z letom 2013 zmanjšale za 113,5 mio EUR. Najbolj so se zmanjšale terjatve iz sozavarovanja in pozavarovanja, in sicer za 54,6 odstotka, in znašajo 30,5 mio EUR, druge terjatve in odložene terjatve za davek pa so zmanjšale za 42,1 odstotka in znašajo 102,8 mio EUR.

Na dan 31. 12. 2014 na strani obveznosti do virov sredstev največji delež predstavlja postavka kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije in odloženi prihodki od premij, in sicer 52,5 odstotka vseh obveznosti do virov sredstev oziroma 3.456,1 mio EUR. Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije in odloženi prihodki od premij so se v primerjavi z 31. 12. 2013 povečali, in sicer za 159,2 mio EUR, strukturni delež med obveznostmi do virov sredstev pa se je konec leta 2013 zmanjšal za 0,9 odstotne točke. Pomembno so se povečale tudi kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, in sicer 31. 12. 2014 obsegajo 17,2 odstotka vseh obveznosti do virov sredstev (v letu 2013 16,5 odstotka) v znesku 1.132 mio EUR, kar pomeni v primerjavi s stanjem 31. 12. 2013 (1.019,1 mio EUR) povečanje za 11,1 odstotka ali za 112,9 mio EUR.

Druga najpomembnejša postavka med obveznostmi do virov sredstev je postavka kapital, ki ga je bilo 31. 12. 2014 v zavarovalnicah 1.338,1 mio EUR in je obsegal 20,3 odstotka vseh obveznosti do virov sredstev. Kapital se je v primerjavi s stanjem 31. 12. 2013 povečal za 178,7 mio EUR, njegov strukturni delež med obveznostmi do virov sredstev pa se je povečal z 18,8 na 20,3 odstotka, torej za 1,5 odstotne točke. Največji del povečanja kapitala izhaja iz povečanja presežka iz prevrednotenja, in sicer za 109,9 mio EUR, ter iz povečanja rezerv iz dobička za 51,1 mio EUR. V letu 2014 na zavarovalniškem trgu ni bilo pomembnih povečanj ali potreb po povečanju vpoklicanega kapitala zavarovalnic.

Primerjava bilančnih vsot ter posameznih postavk bilance stanja zavarovalnic za zavarovalno skupino življenjskih in za zavarovalno skupino premoženjskih zavarovanj z bilančno vsoto vseh zavarovanj prikaže nekatere razlike med obema skupinama.

Bilančna vsota življenjskih zavarovanj je konec leta 2014 znašala 4.082,3 mio EUR in je bila v primerjavi s predhodnim letom večja za 10,5 odstotka, tako 31. 12. 2014 predstavlja 62 odstotkov celotne bilančne vsote slovenskih zavarovalnic. Bilančna vsota premoženjskih zavarovanj je konec leta 2014 znašala 2.502,4 mio EUR in 31. 12. 2014 predstavlja 38 odstotkov celotne bilančne vsote zavarovalnic.

Na strani sredstev je razvidnih nekaj strukturnih razlik med obema bilancama stanja. Pomemben del strukturnih razlik izhaja iz same narave poslovanja posameznega segmenta. Tako je na primer med sredstvi življenjskega dela bilance stanja več naložb (ob upoštevanju naložb v zemljišča in zgradbe in finančne naložbe ter tudi naložb v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje), saj naložbe v segmen-

tu življenjskih zavarovanj obsegajo kar 98,1 odstotka vseh sredstev tega segmenta, medtem ko naložbe med sredstvi premoženjskih zavarovanj dosegajo »le« 84,2 odstotka vseh sredstev. Iz narave posameznega segmenta izhaja tudi razlika v strukturnem deležu postavke terjatve. Terjatve med sredstvi segmenta premoženjskih zavarovanj obsegajo 11 odstotkov vseh sredstev (274,6 mio EUR), medtem ko med sredstvi segmenta življenjskih zavarovanj le 0,7 odstotka vseh sredstev (27,2 mio EUR). Pomembnejša strukturna razlika izhaja tudi iz postavke finančne naložbe v družbah v skupini in v pridruženih družbah, ki med sredstvi segmenta premoženjskih zavarovanj dosegajo 8,2 odstotka vseh sredstev (205,9 mio EUR), medtem ko med sredstvi segmenta življenjskih zavarovanj dosegajo samo 0,8 odstotka vseh sredstev (31,7 mio EUR).

Na strani obveznosti do virov sredstev največje strukturne spremembe med bilancama stanja obeh segmentov izhajajo predvsem iz postavk zavarovalno-tehničnih rezervacij. Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije in odloženi prihodki od premij ter kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, obsegajo skupaj 31. 12. 2014 med obveznostmi do virov sredstev segmenta življenjskih zavarovanj 76,9 odstotka vseh obveznosti (3.137,6 mio EUR), medtem ko kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije in odloženi prihodki od premij obsegajo 58 odstotkov vseh obveznosti do virov sredstev (1.450,5 mio EUR). Pomembna strukturna razlika izhaja tudi iz postavke kapital, ki 31. 12. 2014 obsega 13,3 odstotka vseh obveznosti do virov sredstev življenjskih zavarovanj (542,3 mio EUR), medtem ko 31. 12. 2014 kapital dosega 31,8 odstotka vseh obveznosti do virov sredstev segmenta premoženjskih zavarovanj (795,8 mio EUR).

3.5.2. Bilance stanja pozavarovalnic

Tabela 15:
Zbirna bilanca stanja pozavarovalnic na dan 31. 12. 2013 in 31. 12. 2014 (v mio EUR)

		Leto 2013	Leto 2014	Indeks 14/13
	SREDSTVA	**759,9**	**800,1**	**105,3**
A.	Neopredmetena dolgoročna sredstva	0,1	0,5	500,0
B.	Naložbe v zemljišča in zgradbe ter finančne naložbe	627,0	661,2	105,5
	- od tega druge finančne naložbe	342,4	373,8	109,2
D.	Terjatve	122,6	127,7	104,2
	- od tega terjatve iz pozavarovanja	119,7	126,5	105,7
E.	Razna sredstva	0,8	1,3	162,5
F.	Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	9,4	9,4	100,0
	OBVEZNOSTI	**759,9**	**800,1**	**105,3**
A.	Kapital, od tega:	299,1	326,3	109,1
	- vpoklicani kapital	76,8	76,8	100,0
B.	Podrejene obveznosti	23,5	23,5	100,0
C.	Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije in odloženi prihodki od premij	340,1	355,7	104,6
E.	Rezervacije za druge nevarnosti in stroške	0,4	0,4	100,0
G.	Druge obveznosti	94,2	91,9	97,6
	- od tega obveznosti iz pozavarovanja	86,7	86,3	99,5
H.	Pasivne časovne razmejitve	2,6	2,3	88,5

Vir: Revidirane bilance stanja pozavarovalnic na dan 31. 12. 2013
in nerevidirane bilance stanja pozavarovalnic na dan 31. 12. 2014.

Bilančna vsota pozavarovalnic se je v letu 2014 v primerjavi s predhodnim letom povečala za 5,3 odstotka oziroma za 40,2 mio EUR. Največjo postavko v strukturi sredstev dosegajo naložbe v zemljišča in zgradbe ter finančne naložbe, ki obsegajo kar 82,6 odstotka vseh sredstev; njihova vrednost se je v primerjavi z letom 2013 povečala za 5,5 odstotka, njihov delež v celotnih sredstvih v primerjavi z letom 2013 pa je ostal skoraj nespremenjen (povečanje za 0,1 odstotne točke).

V postavki naložbe v zemljišča in zgradbe ter finančne naložbe imajo največji delež druge finančne naložbe (56,5 odstotka oziroma 373,8 mio EUR), ki so se v primerjavi s predhodnim letom povečale za 9,2 odstotka, njihov delež pa se je povečal za 1,9 odstotne točke. Med drugimi finančnimi naložbami obsegajo največji delež dolžniški vrednostni papirji in drugi vrednostni papirji s stalnim donosom (88,7 odstotka oziroma 331,4 mio EUR), ki so se v primerjavi s predhodnim obdobjem povečali za 8,6 odstotka.

Drugo največjo postavko naložb v zemljišča in zgradbe ter finančne naložbe predstavljajo finančne naložbe v družbah v skupini in pridruženih družbah, ki znašajo 195,9 mio EUR oziroma 29,6 odstotka omenjene postavke, kar je v primerjavi s preteklim letom za 1,8 odstotne točke manj.

Na povečanje naložb v zemljišča in zgradbe ter finančne naložbe, ki so se v primerjavi s predhodnim letom povečale za 5,5 odstotka, je vplivalo predvsem povečanje drugih finančnih naložb (za 9,2 odstotka), in sicer kot posledica povečanja postavke dolžniški vrednostni papirji in drugi vrednostni papirji s stalnim donosom, ki se je z 274,1 mio EUR zvišala na 331,4 mio EUR.

Zelo se je povečala tudi postavka zavarovalno-tehnične rezervacije, prenesene na pozavarovalnice in v sozavarovanje, in sicer s 70,9 mio EUR na 80,3 mio EUR. Precej nižjo vrednost kot pred letom izkazuje postavka kratkoročni depoziti pri bankah, in sicer se je ta znižala z 20 mio EUR na 3,6 mio EUR, za skoraj 40 odstotkov manj kot pred letom je izkazana vrednost postavke vrednostni papirji, kupljeni za prodajo, oziroma s preostalo dospelostjo do enega leta (znižanje s 14,3 mio EUR na 8,2 mio EUR), za 15,5 odstotka so se znižali depoziti v bankah (padec s 15,5 mio EUR na 13,1 mio EUR), za 11,7 odstotka pa se je znižala postavka delnice in drugi vrednostni papirji s spremenljivim donosom in kuponi skladov (padec s 16,5 mio EUR na 14,6 mio EUR). Finančne naložbe pozavarovalnic iz pozavarovalnih pogodb pri cedentih so se zmanjšale s 14,4 na 9,3 mio EUR oziroma za 35,4 odstotka.

Finančne naložbe v družbah v skupini in pridruženih družbah so se v primerjavi s predhodnim letom zmanjšale s 197,3 na 195,9 mio EUR oziroma za 0,7 odstotka.

Terjatve pozavarovalnic, izkazane v znesku 127,7 mio EUR, so se povečale za 4,2 odstotka, predvsem zaradi povečanja terjatev iz sozavarovanja in pozavarovanja (s 119,7 mio EUR na 126,5 mio EUR, kar je za 5,7 odstotka več kot v predhodnem letu), medtem ko je postavka druge terjatve in odložene terjatve na davek padla (z 2,9 mio EUR na 1,2 mio EUR).

Za leto 2014 sta pozavarovalnici izkazali kapital v višini 326,3 mio EUR, kar je za 9,1 odstotka več kot pred letom. Njegov delež v celotnih obveznostih do virov sredstev znaša 40,8 odstotka. Na povečanje kapitala so vplivale spremembe naslednjih postavk: povečanje presežka iz prevrednotenja (za 11,8 mio EUR), povečanje zadržanega čistega poslovnega izida (za 9,5 mio EUR) in povečanje rezerv iz dobička (za 6,2 mio EUR oziroma 6,1 odstotka). Postavko kapital je malenkostno zmanjšal čisti poslovni izid poslovnega leta (za 0,4 mio EUR).

Največjo postavko na pasivni strani obsegajo kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije in odloženi prihodki od premij, ki so konec leta 2014 dosegle 355,7 mio EUR, kar je 44,5 odstotka vseh obveznosti do virov sredstev, ter so se v primerjavi s predhodnim letom povečale za 4,6 odstotka. Med njimi so največji znesek obsegale škodne rezervacije (295,3 mio EUR oziroma 83,0 odstotka), ki so se v primerjavi s predhodnim letom povečale za 5,3 odstotka. Druge obveznosti so konec leta 2014 znašale 91,9 mio EUR in so se v primerjavi s predhodnim letom zmanjšale za 2,5 odstotka; v navedeni postavki največji delež (94 odstotkov oziroma 86,3 mio EUR) obsegajo obveznosti iz sozavarovanja in pozavarovanja. Znižale so se pasivne časovne razmejitve, vendar te zneskovno obsegajo le nekaj promilov celotne bilančne vsote pozavarovalnic.

3.6. Kazalniki poslovanja

V tabeli 16 je prikazanih nekaj pomembnejših kazalnikov poslovanja.

Tabela 16:
Izbrani kazalniki poslovanja zavarovalnic in pozavarovalnic

	Zavarovalnice		Pozavarovalnice	
	2013	2014	2013	2014
Delež čistih odhodkov za škode v čistih prihodkih od zavarovalnih premij – PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA	57,7%	61,8%	63,4%	61,4%
Delež čistih odhodkov za škode v čistih prihodkih od zavarovalnih premij – ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA	71,1%	71,5%	-	-
Delež čistih odhodkov za škode v čistih prihodkih od zavarovalnih premij – ZDRAVSTVENA ZAVAROVANJA	86,9%	85,7%	-	-
Delež obratovalnih stroškov v obračunani kosmati premiji – PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA	15,0%	15,0%	22,8%	21,9%
Delež obratovalnih stroškov v obračunani kosmati premiji – ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA	22,9%	22,3%	-	-
Delež obratovalnih stroškov v obračunani kosmati premiji – ZDRAVSTVENA ZAVAROVANJA	9,4%	11,5%	-	-
Koeficient nalaganja oziroma pokritost zavarovalno-tehničnih rezervacij z naložbami kritnih skladov	106,2%	107,6%	-	-
Koeficient nalaganja oziroma pokritost vseh zavarovalno-tehničnih rezervacij z naložbami	115,0%	116,6%	149,4%	163,8
Delež kapitala v obveznostih do virov sredstev	18,8%	20,3%	39,4%	40,8%
Čista donosnost kapitala	8,7%	10,7%	8,2%	9,5%
Delež čiste zavarovalne premije v kosmati obračunani zavarovalni premiji – PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA	85,2%	85,3%	73,4%	73,4%
Delež čiste zavarovalne premije v kosmati obračunani zavarovalni premiji – ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA	97,3%	97,1%	69,1%	37,1%
Delež čiste zavarovalne premije v kosmati obračunani zavarovalni premiji – ZDRAVSTVENA ZAVAROVANJA	99,7%	99,7%	-	-

Vir: Obrazca St – 43 in 55, revidirane bilance stanja zavarovalnic in pozavarovalnic na dan 31. 12. 2013 in nerevidirane bilance stanja zavarovalnic in pozavarovalnic na dan 31. 12. 2014 ter revidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic in pozavarovalnic za leto 2013 in nerevidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic in pozavarovalnic za leto 2014.

Razmerje med čistimi odhodki za škode in čistimi prihodki od zavarovalnih premij se je pri zavarovalnicah v letu 2014, v primerjavi s predhodnim letom pri premoženjskih zavarovanjih poslabšalo, in sicer za 4,1 odstotne točke, kar je dosti bolj neugodno kot v letu 2013, ko se je ta kazalnik v primerjavi z letom 2012 poslabšal za 1,4 odstotne točke. Pri življenjskih zavarovanjih se je razmerje med čistimi odhodki za škode in čistimi prihodki od zavarovalnih premij poslabšalo le za 0,4 odstotne točke, medtem ko se je pri zdravstvenih zavarovanjih razmerje izboljšalo za 1,2 odstotne točke. Pri premoženjskih zavarovanjih se je razmerje poslabšalo zaradi zmanjšanja čistih prihodkov od premij za 2,7 odstotka in povečanja čistih odhodkov za škode za 4,3 odstotka. Pri življenjskih zavarovanjih ni prišlo do bistvenega poslabšanja tega kazalnika, ker so se čisti odhodki za škode povečali le malenkostno več (za 1,6 odstotka), kot so se povečali čisti prihodki od zavarovalnih premij (za 1 odstotek). Pri zdravstvenih zavarovanjih pa se je ta kazalnik izboljšal v primerjavi s primerjalnim letom, ker so se kljub nižjim čistim prihodkom od zavarovalnih premij (zmanjšanje za 2 odstotka) čisti odhodki za škode še bolj znižali kot pred letom (za 3,4 odstotka).

Pri pozavarovalnicah se je to razmerje za leto 2014 izboljšalo za 2 odstotni točki, kar je posledica izkazanega višjega zmanjšanja škod (8,8-odstotno zmanjšanje) od premij (5,7-odstotno zmanjšanje).

Delež obratovalnih stroškov v obračunani kosmati premiji zavarovalnic je v primerjavi z letom 2013 pri premoženjskih zavarovanjih enak kot pred letom, pri življenjskih zavarovanjih pa se je celo malenkostno izboljšal, in sicer za 0,6 odstotne točke. Pri zdravstvenih zavarovanjih se je delež obratovalnih stroškov v obračunani kosmati premiji v primerjavi z letom 2013 povečal za 2,1 odstotne točke. Tako povečanje je posledica po eni strani nižjih obračunanih kosmatih zavarovalnih premij na račun malenkostnega znižanja mesečnih premij pri vseh treh zavarovalnicah, ki izvajajo dopolnilno zdravstveno zavarovanje v prvem polletju leta 2014, po drugi strani pa se povečujejo stroški pridobivanja zavarovanj. Pri pozavarovalnicah se je navedeni delež zmanjšal za 0,9 odstotne točke.

Količnik nalaganja oziroma pokritosti zavarovalno-tehničnih rezervacij z naložbami prikazuje razmerje med finančnimi naložbami iz zavarovalno-tehničnih rezervacij in oblikovanimi zavarovalno-tehničnimi rezervacijami[5]. Pokritost zavarovalno-tehničnih rezervacij z ustreznimi naložbami mora biti najmanj 100-odstotna. Tako je koeficient pokritosti zavarovalno-tehničnih rezervacij z naložbami kritnih skladov zavarovalnic v letu 2014 znašal 107,6 odstotka, v predhodnem letu je bil ta kazalnik izkazan v višini 106,2 odstotka. Količnik nalaganja oziroma pokritosti vseh zavarovalno-tehničnih rezervacij z naložbami se je v letu 2014, glede na preteklo primerjalno obdobje (izkazan v višini 115,0 odstotkov), povečal še bolj in je bil izkazan v višini 116,6 odstotka. Pri pozavarovalnicah je bil ta kazalnik višji kot pred letom, in sicer je znašal 163,8 odstotka, kar je za 14,4 odstotne točke več kot v letu 2013.

Delež kapitala v obveznostih do virov sredstev kaže stopnjo udeležbe lastniškega kapitala v vseh obveznostih. Ta delež se je v letu 2014 pri zavarovalnicah povečal za 1,5 odstotne točke in znaša 20,3 odstotka. Pri pozavarovalnicah se je ta delež v primerjavi z letom 2013 povečal za 1,4 odstotne točke in je bil izkazan v višini 40,8 odstotka. Vzrok za povečanje tega deleža je predvsem v povečanju postavke presežka iz prevrednotenja v zvezi z dolgoročnimi finančnimi naložbami.

Kazalnik donosnosti kapitala se izračunava kot razmerje med čistim dobičkom in povprečnim stanjem kapitala. Za leto 2014 kazalnik donosnosti kapitala za zavarovalnice znaša 10 odstotkov, kar je za 2 odstotni točki več kot v predhodnem letu. Vzrok za povečanje donosnosti kapitala zavarovalnic je v izboljšanju čistega poslovnega izida v primerjavi z letom 2013. Pozavarovalnici sta izkazali za 15,9 odstotka višjo čisto donosnost kapitala kot pred letom.

Pri deležu čiste zavarovalne premije v kosmati obračunani zavarovalni premiji (to je odstotek zavarovanja oziroma lastni delež) vidimo, da je ta kazalnik pri zavarovalnicah v skupini premoženjskih zavarovanj izkazan v višini 85,3 odstotka, kar je za 0,1 odstotne točke več kot pred letom, pri življenjskih zavarovanjih pa v višini 97,1 odstotka, kar je za 0,2 odstotne točke manj kot pred letom. Pri zdravstvenih zavarovanjih ta kazalnik znaša 99,7 odstotka, saj v tej zavarovalni vrsti zaradi narave posla skoraj ni sklenjenih pozavarovanj. Pri pozavarovalnicah je ta delež pri premoženjskih zavarovanjih ostal na enaki ravni kot pred letom (73,4 odstotka), pri življenjskih zavarovanjih pa je upadel kar za 32 odstotnih točk, na 37,1 odstotka.

5 Med zavarovalno-tehničnimi rezervacijami so upoštevane tudi izravnalne rezervacije in rezerve za izravnavo katastrofalnih škod (v bilanci stanja so izkazane pod drugimi rezervami iz dobička) ter obveznosti iz finančnih pogodb (v bilanci stanja so izkazane pod drugimi obveznostmi). Zakon o zavarovalništvu jih uvršča med zavarovalno-tehnične rezervacije.

3.7. Zavarovalno-tehnične rezervacije

Zavarovalnice in pozavarovalnice so oblikovale zavarovalno-tehnične rezervacije v skladu s Sklepom o podrobnejših pravilih in minimalnih standardih za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij (Uradni list RS, št. 3/01, 69/01, 85/05, 66/08 in 24/14).

Slika 5:
Gibanje čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovalnic v obdobju med letoma 2007 in 2014 (v mio EUR na dan 31. 12.)

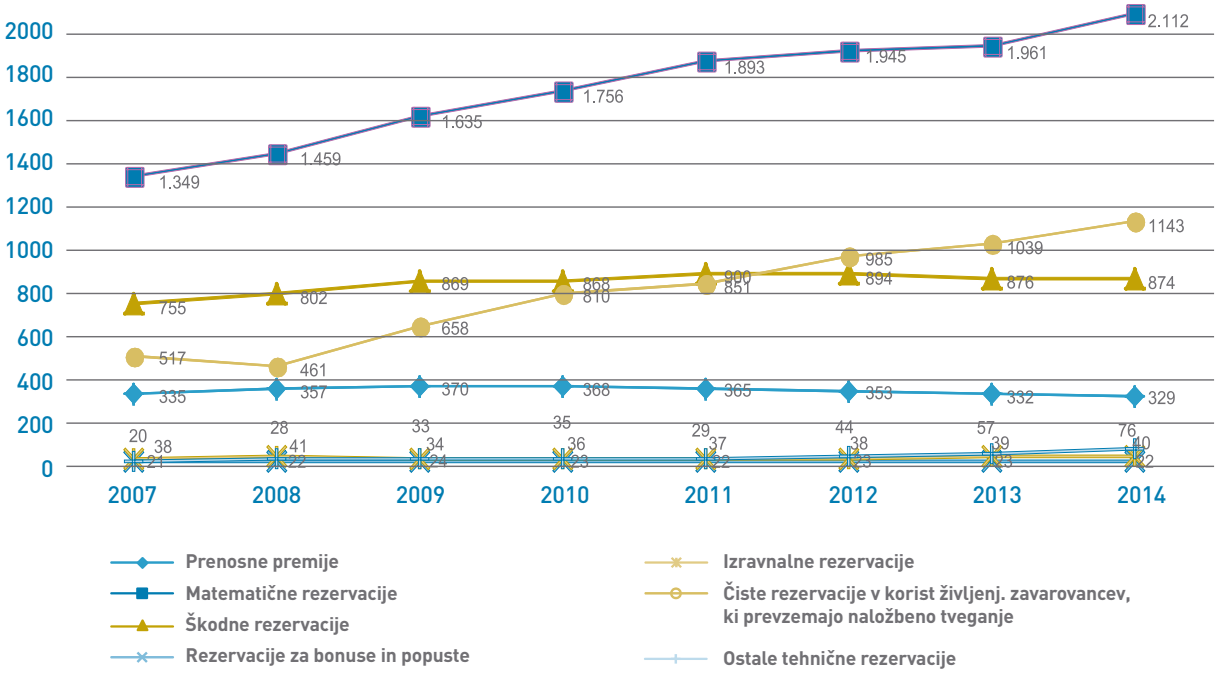

Vir: Obrazci St – 55.

Slika 6:
Gibanje čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij pozavarovalnic v obdobju med letoma 2009 in 2014 (v mio EUR na dan 31. 12.)

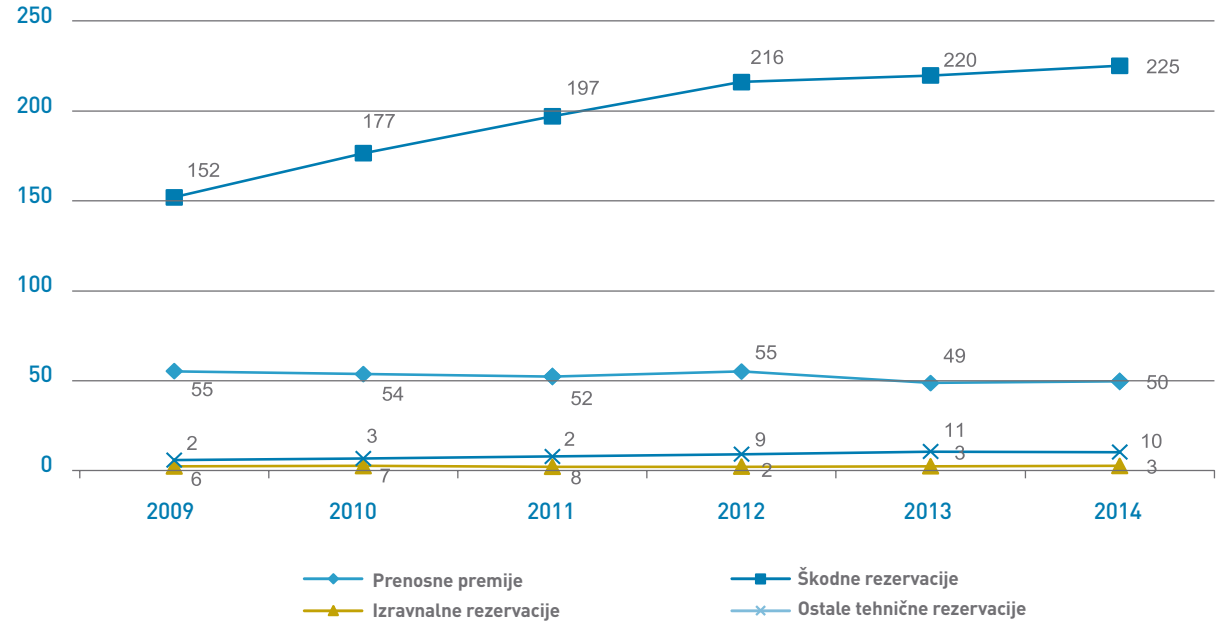

Vir: Obrazci St – 55.

Po stanju na dan 31. 12. 2014 so zavarovalnice oblikovale čiste zavarovalno-tehnične rezervacije v višini 4.595,4 mio EUR, kar je za 6,2 odstotka več kot leto prej. Pozavarovalnice so imele 31. 12. 2014 oblikovanih za 288 mio EUR čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij, kar pomeni 2,3 odstotka več kot v primerjalnem letu.

Rezervacije za prenosne premije so zavarovalnice in pozavarovalnice oblikovale za vsako pogodbo posebej. Zavarovalnice in pozavarovalnice v izračunu rezervacije za prenosno premijo posebej upoštevajo verjetnost nastanka škode, ki ni enakomerno porazdeljena med trajanjem pogodbe ali spremembo višine zavarovalnega kritja med trajanjem zavarovanja. Rezervacije za čiste prenosne premije so se pri zavarovalnicah v letu 2014 v primerjavi s preteklim letom znižale, in sicer za 1 odstotek, na 329 mio EUR, pri pozavarovalnicah pa so se te rezervacije povečale v primerjavi s preteklim letom za 2 odstotka, na 49,7 mio EUR.

Zavarovalnice oblikujejo matematične rezervacije v višini sedanje vrednosti ocenjenih prihodnjih obveznosti zavarovalnice, zmanjšane za ocenjeno sedanjo vrednost prihodnjih premij, ki bodo vplačane na podlagi sklenjenih zavarovanj. Čiste matematične rezervacije zavarovalnic, ki sklepajo življenjska zavarovanja oziroma zavarovanja, za katera se uporabljajo podobne verjetnostne tabele in izračuni kot za življenjska zavarovanja oziroma dodatna pokojninska zavarovanja po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, so se v letu 2014 v primerjavi s predhodnim letom povečale za 7,7 odstotka in so dosegle višino 2.111,3 mio EUR. Pozavarovalnice niso oblikovale matematičnih rezervacij, ker ne sklepajo dolgoročnih pozavarovanj, za katere je treba oblikovati matematične rezervacije.

Škodne rezervacije so zavarovalnice in pozavarovalnice oblikovale za prijavljene in nerešene škode, ki se praviloma izračunavajo ločeno za vsako škodo posebej, ter za nastale, a še neprijavljene škode, oziroma za prijavljene škode, ki niso bile prijavljene v zadostni višini. Škodne rezervacije za nastale, a še neprijavljene škode in za škode, ki niso bile prijavljene v zadostni višini, se določijo glede na izkušnje preteklih let, ob upoštevanju števila škod in povprečne priznane odškodnine iz škod, prijavljenih v obračunskem letu, ter glede na pričakovan razvoj škod v prihodnosti. Škodne rezervacije poleg odškodnin obsegajo tudi stroške reševanja škod. Zavarovalnice so na koncu leta 2014 izkazale čiste škodne rezervacije v znesku 873,7 mio EUR, kar je za 0,3 odstotka manj glede na preteklo leto, pozavarovalnice pa v znesku 225 mio EUR, kar je za 2,4 odstotka več kot na koncu leta 2013.

Čiste rezervacije za bonuse in popuste (22,3 mio EUR) so se pri zavarovalnicah znižale za 1 mio EUR, kar je 4,3-odstotno znižanje glede na stanje preteklega leta.

Stanje izravnalnih rezervacij v znesku 39,6 mio EUR se je pri zavarovalnicah po stanju na zadnji dan leta 2014 v primerjavi z letom 2013 povečalo za 1,8 odstotka. Pri pozavarovalnicah se je stanje izravnalnih rezervacij povečalo za 173 tisoč EUR oziroma za 6,9 odstotka.

Zavarovalnice so po stanju na dan 31. 12. 2014 oblikovale čiste rezervacije v korist življenjskih zavarovalcev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, v višini 1.142,6 mio EUR, kar v primerjavi s preteklim letom pomeni 10-odstotno povečanje. Obveznosti iz zavarovalnih pogodb življenjskih zavarovanj, pri katerih zavarovalci oziroma zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje, obsegajo dobro tretjino dolgoročnih obveznosti zavarovalnic, ki sklepajo življenjska zavarovanja. Število polic, s katerimi zavarovalci oziroma zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje, se je tudi v letu 2014 ponovno zmanjšalo, ker je bilo število prenehanj zavarovanj večje kot število na novo sklenjenih zavarovanj. V letu 2010 se je število polic, s katerimi zavarovalci oziroma zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje, povečalo za nekaj manj kot 46.000, v letu 2011 le za dobrih 19.000, medtem ko se je število polic v zadnjih treh letih zmanjševalo, in sicer za nekaj več kot za 2.000 v letu 2012, za 16.000 v letu 2013, v letu 2014 pa se je število polic še dodatno znižalo za 20.383. Zavarovalnice so imele na koncu leta 2014 sklenjenih še 507.454 polic, pri katerih zavarovalci oziroma zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje.

Druge čiste zavarovalno-tehnične rezervacije oblikujejo zavarovalnice in pozavarovalnice glede na predvidene prihodnje obveznosti in tveganja velikih škod, ki izhajajo na primer iz zavarovanja odgovornosti za jedrsko škodo, proizvajalčeve odgovornosti za farmacevtske izdelke, potresa, poplave ter drugih obveznosti in tveganj, v zvezi s katerimi ne oblikujejo posamezne rezervacije iz 1. do 4. točke drugega odstavka ter tretjega in četrtega odstavka 113. člena ZZavar. Čiste ostale zavarovalno-tehnične rezervacije so se v zavarovalnicah v letu 2014 v primerjavi s preteklim letom povečale za 18,5 mio EUR (32,2 odstotka) na 75,9 mio EUR. V pozavarovalnicah so se ostale čiste zavarovalno-tehnične rezervacije malenkostno znižale, in sicer z 10,5 na 10,4 mio EUR ali za 0,7 odstotka.

Pooblaščeni aktuarji so vsem zavarovalnicam in obema pozavarovalnicama za leto 2014 izdali pozitivna mnenja o višini premij, o primerno oblikovanih zavarovalno-tehničnih rezervacijah glede na obveznosti ter o primernosti evidenc, ki omogočajo ustrezno vrednotenje obveznosti in zavarovalnih premij.

3.8. Naložbe kritnega premoženja in kritnih skladov

V skladu z zakonom o zavarovalništvu morajo zavarovalnice pri izbiri naložb kritnega premoženja upoštevati vrste zavarovalnih poslov, ki jih opravljajo, tako da so zagotovljene varnost, donosnost in tržnost naložb ter ustrezna ročnost, raznovrstnost in razpršitev teh naložb.

V letu 2014 so na naložbeno politiko ter na vrednost finančnih naložb zavarovalnic pomembno vplivala tudi gospodarsko-finančna gibanja v slovenskem, evrskem in širšem svetovnem gospodarstvu. Leto 2014 je zaznamovalo postopno okrevanje gospodarske aktivnosti v evroobmočju, po dveh letih negativne realne gospodarske rasti (povprečna medletna gospodarska rast v euroobmočju je znašala 0,9 odstotka). V ZDA je realna rast BDP v letu 2014 znašala v povprečju 2,4 odstotka, kar je 0,2 odstotne točke več kot v prejšnjem letu. Na Kitajskem se je realna rast BDP še naprej zmanjševala[6].

Za leto 2014 je značilno tudi znižanje povprečne skupne medletne inflacije v evroobmočju, oslabitev evra in precejšen upad donosnosti državnih obveznic ter razmikov v donosnosti državnih obveznic pri večini držav v evroobmočju.

V letu 2014 je povprečna skupna medletna inflacija v evroobmočju padla na 0,4 odstotka (leta 2013 je znašala 1,4 odstotka, leta 2012 pa 2,5 odstotka). Kazalniki dolgoročnejših inflacijskih pričakovanj so se v zadnjem delu leta 2014 znižali pod raven 2 odstotkov.

Nominalni efektivni tečaj evra (merjen v razmerju do valut 39 večjih trgovinskih partneric) je v letu 2014 upadel za 3,4 odstotka. Najbolj je evro oslabel v razmerju do ameriškega dolarja (za 12,6 odstotka), ko je ameriška centralna banka še naprej zmanjševala in na koncu opustila nakupe vrednostnih papirjev v okviru svojega programa kvantitativnega sproščanja. Skladno s tem se je tečaj evra znižal v razmerju do valut, vezanih na ameriški dolar. Vrednost evra se je v letu 2014 zmanjšala tudi v razmerju do britanskega funta, in sicer za 6,8 odstotka.

Donosnost večine državnih obveznic v evroobmočju se je v letu 2014 precej zmanjšala in dosegla nove rekordno nizke ravni. Zmanjšali so se razmiki v donosnosti državnih obveznic v evroobmočju pri večini držav, zlasti pri državah, ki so močneje izboljšale svoje makroekonomske in fiskalne temelje. Ob splošnem izboljšanju razmer v evrskem in slovenskem gospodarstvu se je v letu 2014 nadaljevalo zniževanje donosnosti slovenskih državnih obveznic[7]. Potem ko so bile donosnosti slovenskih državnih obveznic v prvi polovici leta 2013 razmeroma visoke, so se ob koncu leta 2013 opazneje znižale, zniževanje pa se je nadaljevalo tudi v letu 2014. Do konca junija 2014 se je donosnost 10-letne državne obveznice znižala na okoli 3 odstotke, v drugi polovici leta 2014 pa še nadalje (na okoli 2 odstotka). Zmanjšala pa se je tudi zahtevana donosnost na domače podjetniške obveznice.

Delniški trgi v evroobmočju so v prvi polovici leta 2014 vztrajno rasli, na to pa so izkazovali bolj spremenljive trende. V drugi polovici leta 2014 so namreč tečaji delnic evroobmočja na splošno gledano padli močneje kot tečaji delnic na drugih glavnih trgih. Deloma je razlog za to tudi rusko-ukrajinski konflikt.

Na sliki 7 je prikazano gibanje nekaterih indeksov evropskih in ameriških delnic v letu 2014.

[6] ECB: Letno poročilo 2014.
[7] UMAR: Poročilo o razvoju 2015.

Slika 7:
Prikaz gibanja nekaterih indeksov evropskih in ameriških delnic v obdobju od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2014

Vir: Bloomberg.

Iz gibanja zaključnih tečajev posameznih indeksov evropskih in ameriških delnic na zadnji trgovalni dan je razvidno, da se je v letu 2014 vrednost indeksa SPX Index (Standard and Poor's 500 Index) povečala za 11,4 odstotka (v letu 2013 je povečanje znašalo 29,6 odstotka, v letu 2012 pa 13,4 odstotka), vrednost indeksa INDU Index (The Dow Jones Industrial Average) se je povečala za 7,5 odstotka (v letu 2013 za 26,5 odstotka in v letu 2012 za 7,3 odstotka), vrednost indeksa DAX Index (The German Stock Index) se je povečala za 2,7 odstotka (v letu 2013 za 25,5 odstotka in v letu 2012 za 29,1 odstotka), vrednost indeksa UKX Index (The FTSE 100 Index) pa se je zmanjšala za 2,7 odstotka (v letu 2013 se je povečala za 14,4 odstotka in v letu 2012 za 5,8 odstotka). Vrednost indeksa SBITOP pa se je v letu 2014 povečala kar za 19,6 odstotka (v letu 2013 za 3,2 odstotka in v letu 2012 za 7,8 odstotka).

Tabela 17:
Naložbe zavarovalnic po virih sredstev na dan 31. 12. v obdobju med letoma 2006 in 2014 (v mio EUR)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Indeks 14/06
Naložbe iz lastnih virov	288,8	612,2	531,1	554,4	443,7	614,9	671,4	681,8	784,6	271,7
Kritni skladi	1.664,6	2.043,4	2.095,0	2.539,0	2.839,1	2.972,7	3.210,3	3.301,0	3.635,4	218,4
Kritno premoženje brez kritnih skladov	1.191,7	1.328,2	1.474,6	1.576,5	1.646,6	1.641,9	1.715,6	1.677,0	1.723,2	144,6
SKUPAJ	**3.145,1**	**3.983,8**	**4.100,7**	**4.669,9**	**4.929,4**	**5.229,5**	**5.597,3**	**5.659,8**	**6.143,2**	**195,3**

Vir: Poročilo o naložbah kritnega premoženja in kritnih skladov ter obrazci RN.

Kot je razvidno iz tabele 17, so imele zavarovalnice na dan 31. 12. 2014 skupaj za 6.143,2 mio EUR naložb, kar je za 483,4 mio EUR oziroma 8,5 odstotka več kot na zadnji dan v predhodnem letu (v letu 2013 je znašalo povečanje 62,5 mio EUR oziroma 1,1 odstotka, v letu 2012 pa je znašalo povečanje 367,8 mio EUR

oziroma 7 odstotkov). Povečanje naložb zavarovalnic v letu 2014 je bilo največje po letu 2009.

Pri tem so zavarovalnice izkazale za 5.358,6 mio EUR naložb kritnega premoženja in kritnih skladov, kar je za 380,6 mio EUR oziroma za 7,6 odstotka več kot konec leta 2013. Povečanje naložb kritnega premoženja in kritnih skladov je bilo v letu 2014 bistveno večje kot v predhodnem letu, ko so se večinoma tudi zaradi sanacije slovenskega bančnega sistema in s tem povezanih slabitev naložb vrednosti celotnih naložb kritnega premoženja in kritnih skladov povečale le za 52,1 mio EUR oziroma za 1,1 odstotka v primerjavi z letom 2012. Na 31. 12. 2014 so bile naložbe kritnih skladov zavarovalnic višje za 334,4 mio EUR oziroma za 10,1 odstotka v primerjavi s predhodnim letom (v letu 2013 je povečanje znašalo 90,7 mio EUR oziroma 2,8 odstotka v primerjavi s prehodnim letom), naložbe kritnega premoženja brez kritnih skladov pa so bile višje za 46,2 mio EUR oziroma za 2,8 odstotka (v letu 2013 so se naložbe kritnega premoženja brez kritnih skladov zmanjšale za 38,6 mio EUR oziroma za 2,2 odstotka v primerjavi s predhodnim letom).

Med kritnimi skladi zavarovalnic so zajeti tudi kritni skladi prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki jih upravljajo zavarovalnice za obdobje varčevanja, v skladu z ZPIZ. Konec leta 2014 so naložbe kritnih skladov prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja za obdobje varčevanja znašale 448,0 mio EUR ali 12,3 odstotka naložb vseh kritnih skladov zavarovalnic (3.635,4 mio EUR). Konec leta 2013 so naložbe kritnih skladov prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, oblikovanih na podlagi ZPIZ, znašale 397,1 mio EUR ali 12 odstotkov vseh naložb kritnih skladov zavarovalnic (3.301 mio EUR). Naložbe teh kritnih skladov so se v letu 2014 povečale za 50,9 mio EUR oziroma za 12,8 odstotka, v primerjavi s predhodnim letom. Na povečanje vrednosti naložb nekaterih kritnih skladov je vplivala tudi sprememba vrednotenja nekaterih obveznic z vrednosti na tržno vrednost.

Med kritnimi skladi zavarovalnic se vodita tudi kritna sklada Prvega pokojninskega sklada, in sicer za obdobje varčevanja in za obdobje izplačevanja. Prvi pokojninski sklad se je prenesel v upravljanje Modre zavarovalnice d.d. na podlagi izvedbe izčlenitve prenosne družbe Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja d.d. dne 31. 3. 2011. Sredstva zaprtega kritnega sklada za obdobje varčevanja oziroma zajamčena vrednost znašajo konec leta 2014 40,6 mio EUR, sredstva kritnega sklada za izplačevanje rent pa 101,7 mio EUR.

Tudi naložbe zavarovalnic iz lastnih virov so se v letu 2014 povečale, in sicer za 102,8 mio EUR oziroma za 15,1 odstotka v primerjavi s predhodnim letom, kar je bistveno več kot v letu 2013, ko so se povečale le za 10,4 mio EUR oziroma za 1,5 odstotka. Na zadnji dan leta 2014 so naložbe zavarovalnic iz lastnih virov znašale 784,6 mio EUR, kar je 12,8 % vseh naložb zavarovalnic (na zadnji dan leta 2013 so naložbe zavarovalnic iz lastnih virov znašale 681,8 mio EUR oziroma 12 odstotkov vseh naložb zavarovalnic).

Navedeno povečanje naložb zavarovalnic iz lastnih virov se je odrazilo tudi v povečanju deleža naložb iz lastnih virov v celotnih naložbah zavarovalnic na dan 31. 12. 2014, glede na konec predhodnega leta (za 0,8 odstotka). Temu ustrezno (za 0,8 odstotka) se je konec leta 2014, glede na leto prej, zmanjšal delež naložb kritnega premoženja in kritnih skladov zavarovalnic v vseh naložbah. Delež naložb kritnega premoženja in kritnih skladov zavarovalnic v celotnih naložbah zavarovalnic je konec leta 2014 znašal 87,2 odstotka (konec leta 2013 je znašal 88 odstotkov), kar je hkrati tudi najmanj po letu 2008, ko je ta delež znašal 87 odstotkov.

Sektorsko gledano (glede na izdajatelje vrednostnega papirja) so v strukturi celotnih naložb zavarovalnic konec leta 2014 predstavljale naložbe v sektor rezidentov 50,3 odstotka in v sektor nerezidentov 49,7 odstotka. Največji delež so predstavljale naložbe v sektor »centralna država, regionalna država, lokalna država, skladi socialne varnosti« (31,3 odstotka, konec leta 2013 je ta odstotek znašal 29,6). Ta delež so sestavljale naložbe v domači ali rezidenčni del sektorja (16,8 odstotka, v letu 2013 je ta odstotek znašal 16,0 odstotka) in naložbe v tujino oziroma v nerezidenčni del sektorja (14,5 odstotka, v letu 2013 je ta odstotek znašal 13,6). Drugi največji strukturni delež so imele naložbe v sektor »bank in hranilnic, brez centralne banke« (20,6 odstotka, konec leta 2013 je ta odstotek znašal 22,9), v katerem so naložbe v domači ali rezidenčni del sektorja obsegale 6,6 odstotka (8 odstotkov v letu 2013), naložbe v tujino oziroma v nerezidenčni del sektorja pa so 14 odstotkov (14,9 odstotka v letu 2013). Delež naložb zavarovalnic v investicijske sklade in sklade denarnega trga je konec leta 2014 znašal 19,4 odstotka, kar je za 1,5 odstotka več kot konec predhodnega leta (20,4 odstotka); od tega so naložbe v Sloveniji dosegale 11,3 odstotka (v letu 2013 je ta odstotek znašal 13,7), naložbe v tujini pa 8,1 odstotka (v letu 2013 je ta odstotek znašal 6,7).

Tabela 18:
Naložbe pozavarovalnic po virih sredstev na dan 31. 12. v obdobju med letoma 2006 in 2014 (v mio EUR)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Indeks 14/06
Naložbe iz lastnih virov	128,5	187,2	176,3	190,7	195,7	170,7	168,9	235,5	224,1	174,4
Kritno premoženje	195,7	213,5	243,7	324,2	343,5	357,6	406,3	420,6	471,7	241,0
SKUPAJ	**324,2**	**400,7**	**420,0**	**514,9**	**539,2**	**528,3**	**575,2**	**656,1**	**695,8**	**214,6**

Vir: Poročilo o naložbah kritnega premoženja in kritnih skladov ter obrazci RN.

Kot je razvidno iz tabele 18, so naložbe pozavarovalnic na dan 31. 12. 2014 znašale 695,8 mio EUR in so se glede na predhodno leto povečale za 39,7 mio EUR oziroma za 6,1 odstotka. Povečanje naložb pozavarovalnic v letu 2014 je bilo manjše kot primerljivo povečanje v letu 2013 (na dan 31. 12. 2013 so naložbe znašale 656,1 mio EUR in so se glede na predhodno leto povečale za 8,9 odstotka). V letu 2014 so se naložbe pozavarovalnic povečale predvsem na račun povečanja naložb kritnega premoženja, ki so se povečale kar za 51,1 mio EUR oziroma za 12,1 odstotka, kar je precej več kot v predhodnem letu (v letu 2013 so se naložbe kritnega premoženja pozavarovalnic povečale za 14,3 mio EUR oziroma za 3,5 odstotka).

Naložbe iz lastnih virov pozavarovalnic so se konec leta 2014 zmanjšale za 11,4 mio EUR oziroma za 4,8 odstotka v primerjavi s predhodnim letom (konec leta 2013 so se naložbe iz lastnih virov pozavarovalnic povečale za 66,6 mio EUR oziroma za 39,4 odstotka v primerjavi s predhodnim letom). Posledično se je v letu 2014 za 3,7 odstotne točke zmanjšal delež naložb iz lastnih virov v celotnih naložbah pozavarovalnic, tako da je konec leta 2014 znašal 32,2 odstotka (konec leta 2013 je znašal 35,9 odstotka). Sorazmerno zmanjšanju deleža naložb iz lastnih virov v celotnih naložbah pozavarovalnic se je v letu 2014 povečal delež naložb kritnega premoženja pozavarovalnic, ki je konec leta 2014 znašal 67,8 odstotka ali 3,7 odstotne točke več kot konec predhodnega leta (konec leta 2013 je znašal 64,1 odstotka).

Pozavarovalnice so po stanju naložb konec leta 2014 izkazale 37,7 odstotka naložb v Sloveniji in 62,3 odstotka naložb v tujini.

Tabela 19:
Sestava naložb kritnih skladov in naložb kritnega premoženja zavarovalnic na dan 31. 12. v obdobju med letoma 2011 in 2014 (v mio EUR in %)

	Kritni sklad								Kritno premoženje brez kritnih skladov							
	2011	%	2012	%	2013	%	2014	%	2011	%	2012	%	2013	%	2014	%
Državni vrednostni papirji	916,9	30,8	1.056,7	32,9	1.102,9	33,4	1.343,5	37,0	414,2	25,2	522,8	30,4	558,5	33,3	680,2	39,5
Nepremičnine	21,9	0,7	23,5	0,7	24,9	0,8	22,1	0,6	33,9	2,1	39,7	2,3	37,1	2,2	39,0	2,3
Posojila	46,2	1,6	44,8	1,4	47,0	1,4	43,8	1,2	50,3	3,1	33,5	2,0	32,6	1,9	12,7	0,7
Dolžniški vrednostni papirji	795,4	26,8	828,4	25,8	864,7	26,2	871,9	24,0	397,9	24,2	464,7	27,1	483,5	28,8	445,6	25,9
Lastniški vrednostni papirji	865,0	29,1	1.011,7	31,5	1.065,0	32,3	1.172,7	32,3	173,1	10,6	159,0	9,3	132,9	7,9	135,1	7,8
Depoziti v bankah	282,9	9,5	201,6	6,3	152,8	4,6	134,1	3,7	265,7	16,2	176,5	10,3	109,0	6,5	76,4	4,4
Ostalo	44,4	1,5	43,6	1,4	43,7	1,3	47,3	1,2	306,8	18,6	319,4	18,6	323,4	19,4	334,2	19,4
SKUPAJ	**2.972,7**	**100**	**3.210,3**	**100**	**3.301,0**	**100**	**3.635,4**	**100**	**1.641,9**	**100**	**1.715,6**	**100**	**1.677,0**	**100**	**1.723,2**	**100**

Vir: Poročilo o naložbah kritnega premoženja in kritnih skladov ter obrazci RN.

Na dan 31. 12. 2014 so naložbe kritnih skladov zavarovalnic znašale 3.635,4 mio EUR, kar je 59,2 odstotka vseh naložb zavarovalnic (31. 12. 2013 so znašale 3.301 mio EUR, kar je 58,3 odstotka vseh naložb zavarovalnice).

Naložbe kritnega premoženja zavarovalnic brez kritnih skladov so 31. 12. 2014 znašale 1.723,2 mio EUR, kar pomeni 28,1 odstotka vseh naložb zavarovalnice (31. 12. 2013 so znašale 1.677 mio EUR ali 29,6 odstotka vseh naložb zavarovalnic) oziroma 32,2 odstotka celotnih naložb kritnega premoženja zavarovalnic, kar je za 1,5 odstotne točke manj kot v predhodnem letu (33,7 odstotka).

Iz podatkov v tabeli 19 in slike 8 je razvidno, da v zadnjih letih največji delež sredstev tako kritnega premoženja zavarovalnic brez kritnih skladov kot kritnih skladov zavarovalnic obsegajo naložbe v državne vrednostne papirje in vrednostne papirje, za katere jamči država (vrednostni papirji, katerih izdajatelj je Republika Slovenija, Banka Slovenije, država članica oziroma država članica OECD oziroma mednarodna finančna organizacija, oziroma za katere jamči ena od teh oseb). Konec leta 2014 je delež naložb kritnega premoženja zavarovalnic brez kritnih skladov v omenjene vrednostne papirje znašal 39,5 odstotka, kar je za 6,2 odstotne točke več kot konec predhodnega leta (konec leta 2013 je ta delež znašal 33,3 odstotka, kar je za 2,9 odstotne točke več kot konec leta 2012). Delež naložb kritnih skladov zavarovalnic v državne vrednostne papirje in vrednostne papirje, za katere jamči država, pa je konec leta 2014 znašal 37 odstotkov, kar je za 3,6 odstotne točke več kot konec predhodnega leta (konec leta 2013 je ta delež znašal 33,4 odstotka).

Slika 8:
Sestava naložb kritnega premoženja (s kritnimi skladi) zavarovalnic na dan 31. 12. v obdobju med letoma 2010 in 2014 (v mio EUR in %)

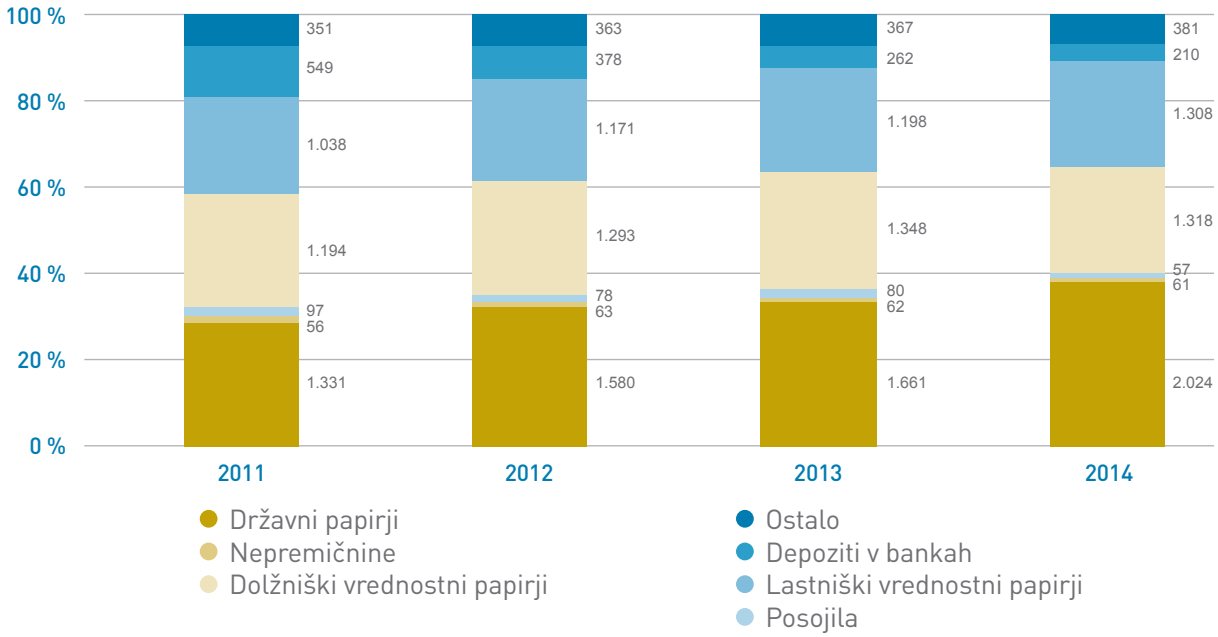

Vir: Poročilo o naložbah kritnega premoženja in kritnih skladov ter obrazci RN.

V strukturi naložb kritnega premoženja zavarovalnic brez kritnih skladov zasedajo drugi največji strukturni delež naložbe v dolžniške vrednostne papirje (25,9 odstotka, konec leta 2013 je znašal ta odstotek 28,8). Prej navedenima strukturnima deležema sledijo po velikosti naložbe v lastniške vrednostne papirje (7,8 odstotka, konec leta 2013 je znašal ta odstotek 7,9), naložbe v bančne depozite (4,4 odstotka, konec leta 2013 je znašal ta odstotek 6,5), naložbe v nepremičnine (2,3 odstotka, konec leta 2013 je znašal ta odstotek 2,2), dana posojila (0,7 odstotka, konec leta 2013 je znašal ta odstotek 1,9) in naložbe v postavko »ostalo« (19,4 odstotka konec leta 2014 in enak odstotek tudi konec leta 2013). Pretežni del postavke »ostalo« obsegajo terjatve (98,3 odstotka, konec leta 2013 je znašal ta odstotek 99), in sicer poleg terjatev iz pozavarovanja tudi terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov in druge terjatve. Delež postavke »ostalo« je v strukturi naložb kritnega premoženja zavarovalnic v letu 2014 ostal na enaki ravni kot konec predhodnega leta. Pomemben del (33,4 odstotka) postavke »lastniški vrednostni papirji« je konec leta 2014 obsegal investicijske kupone vzajemnih skladov oziroma delnice investicijskih družb.

Iz tabele 19 je razvidno tudi, da se deleža lastniških vrednostnih papirjev in delež bančnih depozitov v naložbah kritnega premoženja zavarovalnic brez kritnih skladov zmanjšujeta od leta 2011.

V strukturi naložb kritnih skladov zavarovalnic zasedajo drugi največji delež naložbe v lastniške vrednostne papirje (32,3 odstotka konec leta 2014 in enak odstotek tudi konec leta 2013). Sledijo jim naložbe v druge dolžniške vrednostne papirje (24,2 odstotka, konec leta 2013 je znašal ta odstotek 26,2), bančne depozite (3,7 odstotka, konec leta 2013 je znašal ta odstotek 4,6), posojila (1,2 odstotka, konec leta je znašal ta odstotek 1,4), nepremičnine (0,6 odstotka, konec leta 2013 je znašal ta odstotek 0,8) in naložbe v postavko »ostale« (1,2 odstotka, konec leta 2013 je znašal ta odstotek 1,3). Pretežni del (89,8 odstotka) postavke »lastniški vrednostni papirji« je konec leta obsegal investicijske kupone vzajemnih skladov oziroma delnice investicijskih družb. Večji del (66,1 odstotka) postavke »ostalo« so konec leta 2014 obsegale terjatve, 33,9 odstotka pa druge naložbe.

Tudi v strukturi naložb kritnih skladov prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja so konec leta 2014 imele največji delež naložbe v državne vrednostne papirje in vrednostne papirje, za katere jamči država (58,9 odstotka ali 263,9 mio EUR, konec leta 2013 48,8 odstotka ali 193,6 mio EUR). Sledile so jim naložbe v druge dolžniške vrednostne papirje (28,6 odstotka ali 119,1 mio EUR, konec leta 2013 34 odstotkov ali 135,1 mio EUR), naložbe v bančne depozite (8,2 odstotka ali 36,7 mio EUR, konec leta 2013 8,9 odstotka ali 35,4 mio EUR), naložbe v nepremičnine (3,9 odstotka ali 17,5 mio EUR, konec leta 2013 4,7 odstotka ali 18,6 mio EUR), naložbe v lastniške vrednostne papirje (1,9 odstotka ali 8,6 mio EUR, konec leta 2013 2,3 odstotka ali 9,2 mio EUR), dana posojila (0,3 odstotka ali 1,3 mio EUR, konec leta 2013 1,2 odstotka ali 4,6 mio EUR) in druge naložbe (0,2 odstotka ali 0,9 mio EUR, konec leta 2013 0,2 odstotka ali 0,7 mio EUR).

Slika 9:
Sestava naložb kritnega premoženja pozavarovalnic na dan 31. 12. v obdobju med letoma 2011 in 2014
(v mio EUR in %)

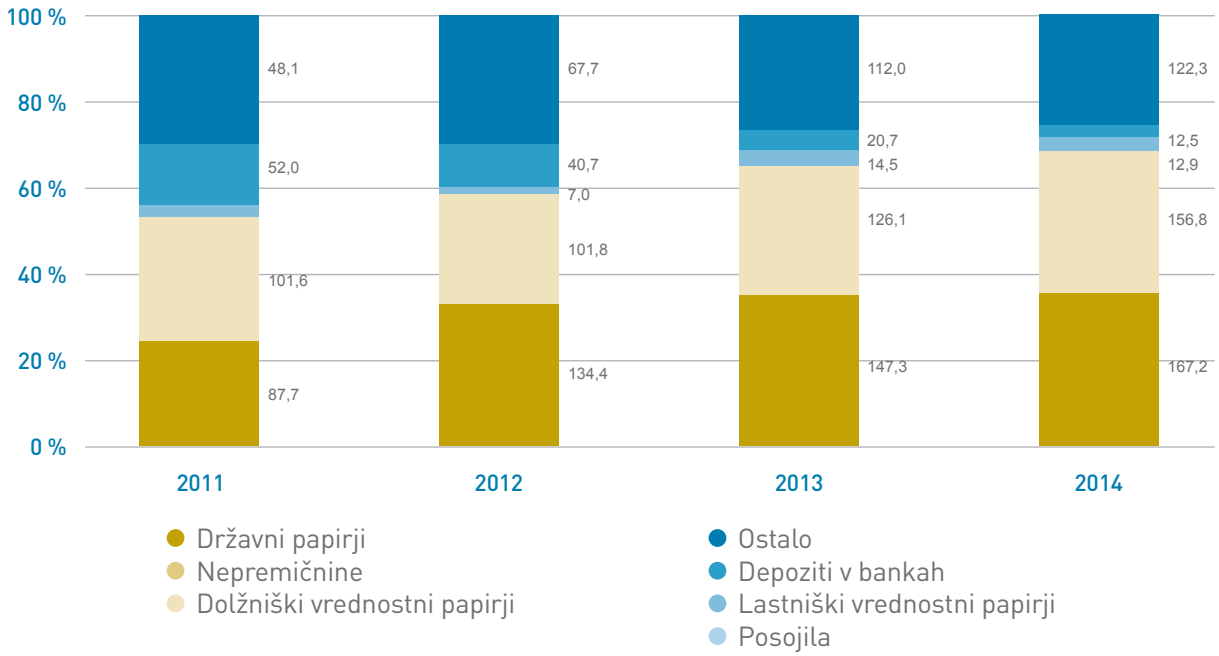

Vir: Poročilo o naložbah kritnega premoženja in kritnih skladov ter obrazci RN.

Sredstva kritnega premoženja pozavarovalnic so bila na dan 31. 12. 2014 naložena predvsem v državne vrednostne papirje in vrednostne papirje, za katere jamči država (35,5 odstotka, v predhodnem letu 35 odstotkov), dolžniške vrednostne papirje (33,2 odstotka, v predhodnem letu 30 odstotkov), bančne depozite (2,7 odstotka, v predhodnem letu 4,9 odstotka), lastniške vrednostne papirje (2,7 odstotka, v predhodnem letu 3,5 odstotka) in ostale oziroma druge naložbe (25,9 odstotka, v predhodnem letu 26,6 odstotka), med katerimi pretežni del obsegajo terjatve (116,2 mio EUR).

Med sredstvi kritnega premoženja pozavarovalnic so se v letu 2014 najbolj povečale naložbe v dolžniške vrednostne papirje (za 30,7 mio EUR oziroma 24,3 odstotka, v letu 2013 za 24,3 mio EUR oziroma 23,9 odstotka). Naložbe v državne vrednostne papirje in vrednostne papirje, za katere jamči država, so se v letu 2014 povečale za 19,9 mio EUR oziroma za 13,5 odstotka (v letu 2013 so se povečale za 12,9 mio EUR oziroma 9,6 odstotka). Že drugo leto zapored so se zmanjšale naložbe v bančne depozite (za 8,2 mio EUR

oziroma za 60,2 odstotka, v letu 2013 so se naložbe v bančne depozite zmanjšale za 20 mio EUR oziroma 49,1 odstotka).

Sektorsko gledano (glede na izdajatelja vrednostnega papirja) so konec leta 2014 največji delež v strukturi naložb kritnega premoženja pozavarovalnic dosegale naložbe v sektor »centralna država, regionalna država, lokalna država, skladi socialne varnosti« (28,4 odstotka). Omenjeni delež so sestavljale naložbe v domači ali rezidenčni del sektorja (16,4 odstotka) in naložbe v nerezidenčni del sektorja (12 odstotkov). Drugi največji strukturni delež so konec leta 2014 predstavljale naložbe kritnega premoženja pozavarovalnic v sektor »zavarovalne družbe« (vključuje zavarovalnice in pozavarovalnice), 27,2 odstotka. Omenjeni delež so sestavljale naložbe v domači ali rezidenčni del sektorja (2,6 odstotka) in naložbe v nerezidenčni del sektorja (24,6 odstotka). Sledijo mu naložbe v sektor bank in hranilnic, brez centralne banke (24,6 odstotka, od tega se 5,4 odstotka nanaša na naložbe v domači ali rezidenčni del sektorja, 19,2 odstotka pa na naložbe v nerezidenčni del sektorja), in naložbe v nefinančne družbe (15,3 odstotka, od tega se 3,4 odstotka nanaša na naložbe v domači ali rezidenčni del sektorja, 11,3 odstotka pa na nerezidenčni del sektorja).

Izpostavljenost pozavarovalnic do slovenskega bančnega sektorja se je tudi v letu 2014 glede na predhodno leto zmanjšala. Konec leta 2014 so naložbe kritnega premoženja pozavarovalnic v slovenski bančni sektor znašale 25,3 mio EUR (v tem znesku upoštevani dolžniški in tudi lastniški vrednostni papirji bank, depoziti in druge terjatve do bank), medtem ko so te naložbe konec leta 2013 znašale 31,6 mio EUR (konec leta 2012 so znašale 63,5 mio EUR).

Tabela 20:
Naložbe kritnega premoženja in kritnih skladov v tujini za zavarovalnice na dan 31. 12. v obdobju med letoma 2011 in 2014 (v mio EUR in %)

		Državni vrednost. papirji	Dolžniški vrednost. papirji	Lastniški vrednost. papirji	Posojila	Ostalo	Skupaj naložbe v tujini	Skupaj naložbe	Delež naložb v tujini od celotnih naložb (%)
Kritno premoženje brez kritnih skladov	2011	139,6	268,3	8,7	10,3	1,0	427,9	1.641,9	26,06
	2012	242,0	314,8	11,4	0,5	11,4	580,1	1.715,6	33,81
	2013	285,4	394,7	10,6	0,5	21,6	712,8	1.677,0	42,50
	2014	379,1	370,7	16,3	0,5	22,6	789,2	1.723,2	45,80
Kritni sklad	2011	427,6	616,1	309,1	31,0	3,6	1.387,4	2.972,7	46,67
	2012	469,6	655,4	402,4	4,4	10,0	1.541,8	3.210,3	48,03
	2013	473,1	758,0	430,5	4,1	33,0	1.698,7	3.301,0	51,46
	2014	657,6	761,9	472,1	0,5	37,3	1.929,4	3.635,4	53,07

Vir: Poročilo o naložbah kritnega premoženja in kritnih skladov.

Po stanju 31. 12. 2014 so naložbe kritnega premoženja in kritnih skladov zavarovalnic, investirane v tujini, znašale 2.718,6 mio EUR, kar predstavlja 50,7 odstotka vseh naložb kritnega premoženja in kritnih skladov zavarovalnic na ta dan (konec leta 2013 so znašale 2.411,5 mio EUR ali 48,4 odstotka).

Večino sredstev, investiranih v tujino, so obsegale naložbe v tuje dolžniške vrednostne papirje (1.132,6 mio EUR ali 41,7 odstotka, konec leta 2013 1.152,7 mio EUR ali 47,8 odstotka). Sledile so naložbe v tuje državne vrednostne papirje (1.036,7 mio EUR ali 38,1 odstotka, konec leta 2013 758,5 mio EUR ali 31,5 odstotka) in naložbe v tuje lastniške vrednostne papirje (488,4 mio EUR ali 18 odstotkov, konec leta 2013 441,1 mio EUR ali 18,3 odstotka).

V tem okviru so naložbe kritnih skladov prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, investirane v tujini, konec leta 2014 znašale 201,5 mio EUR, kar je 45 odstotkov vseh naložb kritnih skladov prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja. Večina naložb teh kritnih skladov, investiranih v tujini, je obsegala naložbe v tuje državne vrednostne papirje (53,3 odstotka ali 107,3 mio EUR) in naložbe v tuje dolžniške vrednostne papirje (45,8 odstotka ali 92,3 mio EUR). Preostali delež naložb v tujini so predstavljale naložbe v tuje lastniške vrednostne papirje (0,9 odstotka ali 1,9 mio EUR).

Sektorsko gledano (glede izdajatelja vrednostnega papirja) so konec leta 2014 naložbe kritnega premoženja pozavarovalnic, investirane v tujini, znašale 336 mio EUR (242,7 mio EUR konec leta 2013, 141,6 mio EUR konec leta 2012 in 80,7 mio EUR konec leta 2011), kar pomeni 71,2 odstotka (57,7 odstotka konec leta 2013) naložb kritnega premoženja pozavarovalnic (471,7 mio EUR) in 38,4-odstotno povečanje (71,3-odstotno povečanje v letu 2013) naložb kritnega premoženja pozavarovalnic v tujini, glede na leto prej. Omenjene naložbe kritnega premoženja pozavarovalnic, investirane v tujini, so sestavljale naložbe v tuje dolžniške vrednostne papirje (38,8 odstotka ali 130,3 mio EUR), naložbe v tuje državne vrednostne papirje (26,5 odstotka ali 89,1 mio EUR) in ostale naložbe (34,6 odstotka ali 116,2 mio EUR), ki se pretežno nanašajo na terjatve.

Glede na lokalizacijo naložb (državo izdajatelja vrednostnega papirja) kritnega premoženja in kritnih skladov zavarovalnic je bila konec leta 2014 večina naložb kritnega premoženja in kritnih skladov zavarovalnic, ki so investirani v tujini, naloženih v državah EU. Konec leta 2014 so imele zavarovalnice v treh državah (Nemčiji, Franciji in Luksemburgu) 33,1 odstotka vseh svojih naložb kritnega premoženja in kritnih skladov (38,3 odstotka konec leta 2013). Tem trem državam so po deležu naložb, glede na državo izdajatelja vrednostnega papirja, sledile: Avstrija z 9,2 odstotka (v letu 2013 8,2 odstotka), Italija s 6,9 odstotka (4,5 odstotka v let 2013), Nizozemska s 6,6 odstotka (v letu 2013 7,6 odstotka), Španija 5,2 odstotka (v letu 2013 3,6 odstotka), Velika Britanija s 3,9 odstotka (v letu 2013 4,2 odstotka) in ZDA s 3,4 odstotka (3 odstotke v letu 2013).

Glede na valuto naložb kritnega premoženja in kritnih skladov zavarovalnic je po stanju na 31. 12. 2014 pretežni del (98,7 odstotka) naložb kritnega premoženja in kritnih skladov zavarovalnic v evrih. Sledijo naložbe v ameriških dolarjih (1 odstotek), novih romunskih levih (0,1 odstotka), britanskih funtih (0,05 odstotka) in hrvaški kuni (0,05 odstotka).

Glede na valuto naložb kritnega premoženja pozavarovalnic je bil konec leta 2014 pretežni del naložb kritnega premoženja pozavarovalnic v evrih (85,9 odstotka ali 405,2 mio EUR). Delež naložb kritnega premoženja v ameriških dolarjih je znašal 8,8 odstotka ali 41,3 mio EUR.

Po stanju na 31. 12. 2014 so naložbe zavarovalnic v sestavljene vrednostne papirje znašale 152,7 mio EUR (160,5 mio EUR konec leta 2013). Pozavarovalnici po stanju na 31. 12. 2014 in po stanju na 31. 12. 2013 nista izkazali naložb v sestavljene vrednostne papirje. So pa bile izkazane naložbe v sestavljene vrednostne papirje med letom 2014. Posamični sestavljeni vrednostni papirji predstavljajo naložbe kritnega premoženja brez kritnih skladov, naložbe kritnega sklada in tudi naložbe iz lastnih virov. Delež naložb iz lastnih virov zavarovalnic v sestavljene vrednostne papirje je v letu 2014 glede na skupno vrednost sestavljenih vrednostnih papirjev zavarovalnic znašal 5,3 odstotka (7,5 odstotka konec leta 2013) oziroma 8,1 mio EUR (12 mio EUR konec leta 2013).

Tabela 21:
Primerjava oblikovanih drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij[8] in vrednosti naložb kritnega premoženja brez kritnih skladov za zavarovalnice in pozavarovalnice na dan 31. 12. v obdobju med letoma 2006 in 2014 (v mio EUR)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Naložbe kritnega premoženja, brez kritnih skladov	1.387,5	1.541,7	1.718,3	1.900,7	1.990,1	1.999,6	2.121,9	2.097,6	2.194,9
Oblikovani viri ZTR	1.270,7	1.254,5	1.597,1	1.753,4	1.756,1	1.771,6	1.849,8	1.790,1	1.818,1
RAZLIKA	**116,8**	**287,2**	**121,2**	**147,3**	**234,0**	**228,0**	**272,1**	**307,5**	**376,8**

Vir: Obrazca St – 43 in 54, obrazci RN, poročilo o naložbah kritnega premoženja in kritnih skladov ter revidirane bilance stanja zavarovalnic in pozavarovalnic na dan 31. 12. 2006–31. 12. 2013 in nerevidirane bilance stanja zavarovalnic in pozavarovalnic na dan 31. 12. 2014.

Znesek presežka pokritosti zavarovalno-tehničnih rezervacij z naložbami kritnega premoženja brez kritnih skladov, zavarovalnic in pozavarovalnic, se je do leta 2007 povečeval, v letu 2008 je prišlo do zmanjšanja omenjenega presežka. Od takrat se presežek naložb, z izjemo leta 2011, stalno povečuje, in sicer s 121,2 mio EUR v letu 2008 na 376,8 mio EUR konec leta 2014. Presežek naložb kritnega premoženja zavarovalnic in pozavarovalnic, brez kritnih skladov, nad zavarovalno-tehničnimi rezervacijami je konec leta 2014 znašal 20,7 odstotka oblikovanih zavarovalno-tehničnih rezervacij, kar je za 3,5 odstotne točke več kot pred letom (17,2 odstotka) in za 2,5 odstotne točke več kot konec leta 2012 (14,7 odstotka). Pri zavarovalnicah je konec leta 2014 odstotek presežka znašal 18,9 odstotka (16,7 odstotka v letu 2013), pri pozavarovalnicah pa 28 odstotka (19,3 odstotka v letu 2013).

[8] Glej opombo št. 5

Presežek naložb kritnih skladov zavarovalnic nad zavarovalno-tehničnimi rezervacijami je konec leta 2014 znašal 203,6 mio EUR oziroma 5,9 odstotka oblikovanih zavarovalno-tehničnih rezervacij (v letu 2013 je znašal presežek naložb 147,6 mio EUR oziroma 4,7 odstotka oblikovanih zavarovalno-tehničnih rezervacij).

3.9. Kapitalska ustreznost

Načelo obvladovanja tveganj je pomembno načelo zakona o zavarovalništvu. Zavarovalnice ob ustreznih zavarovalno-tehničnih rezervacijah, primernem nalaganju kritnega premoženja oziroma premoženja kritnih skladov, pozavarovanju, sozavarovanju in upravljanju likvidnosti obvladujejo tveganja predvsem z zadostnim kapitalom oziroma kapitalsko ustreznostjo. Kapitalska ustreznost se skladno z merili zakona o zavarovalništvu kaže v obveznosti zavarovalnice, da vedno razpolaga z ustreznim kapitalom, odvisnim od obsega in vrste zavarovalnih poslov, ki jih zavarovalnica opravlja, ter tveganj, ki jim je pri opravljanju teh poslov izpostavljena. Nedoseganje minimalnega kapitala pomeni hujšo kršitev pravil o obvladovanju tveganj.

Kompozitne zavarovalnice morajo ločeno izračunavati kapitalsko ustreznost za skupino premoženjskih in življenjskih zavarovanj.

Tabela 22:
Kapitalska ustreznost zavarovalnic na dan 31. 12. 2013 in 31. 12. 2014 (v mio EUR)

	2013		2014	
KAPITAL	**Premoženjska zavarovanja**	**Življenjska zavarovanja**	**Premoženjska zavarovanja**	**Življenjska zavarovanja**
Temeljni kapital	557,6	370,7	604,8	419,5
Zajamčeni kapital	76,4	63,9	75,3	66,6
Izpolnjevanje zahteve iz 4. odstavka 106. člena ZZavar	481,2	306,8	529,5	352,9
Dodatni kapital	20,7	11,8	19,0	12,0
Razpoložljivi kapital zavarovalnic	500,7	378,4	550,5	426,6
Zahtevani minimalni kapital	189,5	159,7	187,8	170,3
Kapitalska ustreznost	**311,2**	**218,7**	**362,7**	**256,3**

Vir: Obrazci KUS.

Po stanju 31. 12. 2014 so vse zavarovalnice v zavarovalni skupini premoženjskih zavarovanj in tudi v zavarovalni skupini življenjskih zavarovanj izkazale presežek razpoložljivega kapitala nad zahtevanim minimalnim.

Temeljni kapital je v skupini premoženjskih zavarovanj 31. 12. 2014 znašal 604,8 mio EUR, kar je več (povečanje za 47,2 mio EUR oziroma 8,5 odstotka) kot 31. 12. 2013. Na navedeno povečanje sta vplivali predvsem povečanje rezerv iz dobička (za 53,7 mio EUR) in zmanjšanje prenesene čiste izgube iz preteklih let (za 10,8 mio EUR). Povečanje temeljnega kapitala bi bilo še večje, če se preneseni dobiček iz preteklih let ne bi zmanjšal za 19 mio EUR.

Zavarovalnice so v skupini življenjskih zavarovanj po stanju 31. 12. 2014 izkazale temeljni kapital v višini 419,5 mio EUR, kar je za 48,8 mio EUR oziroma za 13,2 odstotka več kot 31. 12. 2013. Na navedeno povečanje sta vplivali predvsem povečanje rezerv iz dobička (za 26,2 mio EUR oziroma 41,9 odstotkov) in povečanje presežka iz prevrednotenja v zvezi s sredstvi, ki niso financirana iz zavarovalno–tehničnih rezervacij (za 21,1 mio EUR oziroma 85,6 odstotka).

Postavka dodatni kapital predstavlja podrejeni dolg zavarovalnic, ki je bil konec leta 2014 izkazan v skupni višini 31 mio EUR, kar je za 1,5 mio EUR oziroma 4,6 odstotka manj kot v predhodnem letu. V skupini premoženjskih zavarovanj se je podrejeni dolg zmanjšal za 1,7 mio EUR, medtem ko se je v skupini življenjskih zavarovanj povečal za 0,2 mio EUR. Vzrok za zmanjšanje navedene postavke v skupini premoženjskih zavarovanj je način zajemanja že obstoječega podrejenega dolga v izračunu razpoložljivega kapitala zavarovalnice, ki se v zadnjih petih letih pred zapadlostjo z vsakim letom zmanjšuje za 20 odstotkov vrednosti dolga.

Kljub zmanjšanju dodatnega kapitala se je razpoložljivi kapital v skupini premoženjskih zavarovanj v navedenem obdobju povečal, in sicer za 49,8 mio EUR. Povečanje razpoložljivega kapitala je posledica povečanja temeljnega kapitala (za 47,2 mio EUR) in zmanjšanja odbitnih postavk iz udeležb v finančnih ustanovah (za 4,3 mio EUR). V istem obdobju se je razpoložljivi kapital v skupini življenjskih zavarovanja povečal, in sicer za 48,2 mio EUR oziroma 12,7 odstotka, kar je posledica povečanja temeljnega kapitala (za 48,8 mio EUR).

Zahtevani minimalni kapital po stanju 31. 12. 2014 se je v primerjavi s predhodnim letom v skupini premoženjskih zavarovanj zmanjšal, in sicer za 1,7 mio EUR, v skupini življenjskih zavarovanj pa se je povečal za 10,6 mio EUR. Zavarovalnice so po stanju 31. 12. 2014 v skupini premoženjskih zavarovanj in tudi v skupini življenjskih zavarovanj izkazale večji presežek razpoložljivega kapitala nad zahtevanim minimalnim kot v predhodnem letu. Ta je 31. 12. 2014 v skupini premoženjskih zavarovanj znašal 362,7 mio EUR (za 51,5 mio EUR oziroma 16,5 odstotka več kot konec leta 2013) in v skupini življenjskih zavarovanj 256,3 mio EUR (za 37,6 mio EUR oziroma 17,2 odstotka več kot pred letom).

Tabela 23:
Kapitalska ustreznost pozavarovalnic na dan 31. 12. 2013 in 31. 12. 2014 (v mio EUR)

KAPITAL	2013	2014
Temeljni kapital	267,7	286,5
Zajamčeni kapital	12,3	12,3
Izpolnjevanje zahteve iz 3. odstavka 106. člena ZZavar	255,4	274,2
Dodatni kapital	5,8	5,8
Razpoložljivi kapital pozavarovalnic	81,3	101,4
Zahtevani minimalni kapital	36,9	36,9
Kapitalska ustreznost	**44,4**	**64,5**

Vir: Obrazci KUS.

Obe pozavarovalnici sta 31. 12. 2013 in tudi 31. 12. 2014 izkazali presežek razpoložljivega kapitala nad zahtevanim minimalnim.

Temeljni kapital pozavarovalnic je 31. 12. 2014 znašal 286,5 mio EUR, kar je za 18,8 mio EUR oziroma 7 odstotkov več kot 31. 12. 2013. Povečanje temeljnega kapitala je predvsem posledica povečanja rezerv iz dobička (za 16,2 mio EUR) in prenesenega čistega dobička iz prejšnjih let (za 9,5 mio EUR).

Postavka dodatni kapital predstavlja podrejeni dolg pozavarovalnic, ki je bil konec leta 2014 izkazan v skupni višini 5,8 mio EUR, kar je enako kot v predhodnem letu. Povečanje temeljnega kapitala (za 7 odstotkov) je ob enakem dodatnem kapitalu in enaki višini odbitnih postavk iz udeležbe v finančnih institucijah vplivalo na povečanje razpoložljivega kapitala pozavarovalnic, ki se je v primerjavi s predhodnim letom povečal za 20,1 mio EUR oziroma za 24,7 odstotka. Zahtevani minimalni kapital se v primerjavi z 31. decembrom 2013 ni spremenil in je tako znašal 36,9 mio EUR. Posledično se je zato povečal presežek razpoložljivega kapitala nad zahtevanim minimalnim kapitalom, in sicer za 20,1 mio EUR oziroma za 45,3 odstotka, tako da je presežek kapitala pozavarovalnic 31. 12. 2014 znašal 64,5 mio EUR.

Stanje kapitalske ustreznosti zavarovalnega sektorja po stanju 31. 12. 2014 glede na 1. 1. 2014 oziroma 31. 12. 2013 ponazarja tudi slika 10.

Slika 10:
Presežek razpoložljivega kapitala pri izračunu kapitalske ustreznosti zavarovalnic in pozavarovalnic v letu 2014
(v mio EUR)

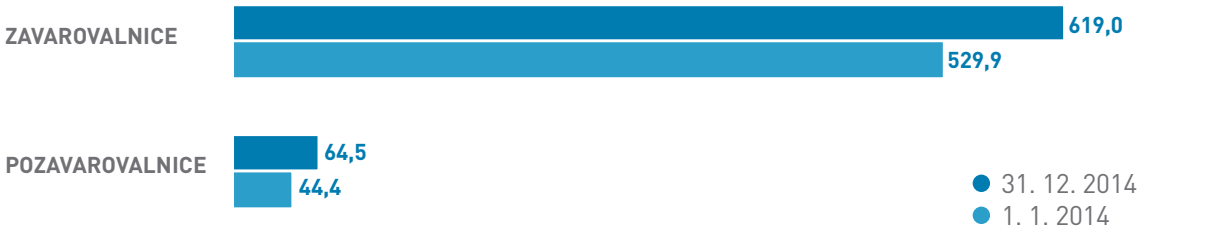

Vir: Obrazci KUS.

4. POKOJNINSKE DRUŽBE

4.1. Struktura zavarovalnega trga glede na tržne deleže pokojninskih družb

V skladu z ZPIZ-2, ki je začel veljati 1. 1. 2013, je pokojninska družba pravna oseba s sedežem v Republiki Sloveniji, ki ima dovoljenje za opravljanje dejavnosti prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja. Za pokojninsko družbo, za katero je edina dopustna pravnoorganizacijska oblika delniška družba, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja zavarovalništvo, o zavarovalni delniški družbi, če ni z ZPIZ-2 drugače določeno. Pokojninska družba lahko opravlja samo dejavnost prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki obsega posle upravljanja pokojninskega sklada in storitev izplačevanja pokojninske rente. Dovoljenje za opravljanje dejavnosti prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja izda Agencija na podlagi pozitivnega mnenja ministra, pristojnega za delo. Upravljavci pokojninskih skladov dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki je v Sloveniji zaživelo leta 2001, so poleg pokojninskih družb lahko še zavarovalnice in banke.

Razmerje med pokojninskimi prispevki v blagajno obveznega pokojninskega zavarovanja ter transferji Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje posameznikom in gospodinjstvom se iz leta v leto slabša, kar povečuje pritisk na pokojninsko blagajno. Prav tako se slabša razmerje med upokojenci in aktivnim prebivalstvom. V letu 2014 je na enega upokojenca odpadlo le 1,36 aktivnega prebivalca. Dodatno varčevanje za starost postaja za posameznike vedno pomembnejše. Pričakovanja o varčevanju v obliki tega zavarovanja se kljub državnim spodbudam z davčnimi olajšavami niso uresničila. Tovrstna oblika varčevanja za starost zaradi majhne donosnosti in visokih preteklih donosnostih na kapitalskih trgih ni najbolj privlačna. Konec leta 2014 so imele tri pokojninske družbe dovoljenje Agencije za opravljanje dejavnosti prostovoljnega dodatnega zavarovanja. Pri pokojninskih družbah je bilo prelomno leto 2011, saj je minilo prvih deset let njihovega poslovanja, kar pomeni, da so prvi zavarovanci pridobili pravico do pokojninskih rent, po drugi strani pa tudi pravico do dviga sredstev, zbranih na njihovih računih.

Tabela 24:
Obračunane kosmate zavarovalne premije in število zavarovancev v času varčevanja ter tržni deleži pokojninskih družb v letih 2013 in 2014 (v mio EUR in %)

Pokojninska družba	Obračunana kosmata premija 2013 v mio EUR	%	Število zavarovancev 2013	%	Obračunana kosmata premija 2014 v mio EUR	%	Število zavarovancev 2014	%
Moja naložba, pokojninska družba d. d.	11,0	17,9	31.361	23,7	12,1	20,1	31.203	24,0
Skupna pokojninska družba d. d.	29,0	47,2	61.182	46,3	27,1	45,0	58.211	44,9
Pokojninska družba A, d. d.	21,4	34,9	39.577	30,0	21,0	34,9	40.328	31,1
SKUPAJ	**61,4**	**100**	**132.120**	**100**	**60,2**	**100**	**129.742**	**100**

Vir: Nerevidirani izkazi poslovnega izida pokojninskih družb za leto 2014 in revidirani za leto 2013 ter obrazci St – 19, 50, 23, 21, 56/I in 56/K.

Pokojninske družbe so v letu 2014 iz zavarovanja med varčevanjem obračunale kosmato zavarovalno premijo v skupni višini 60,2 mio EUR, kar je za 1,2 mio EUR oziroma 1,9 odstotka manj kot v letu 2013. Največji tržni delež ima Skupna pokojninska družba s 44,9-odstotnim tržnim deležem, ki se je glede na preteklo leto nekoliko zmanjšal, sledi ji Pokojninska družba A z 31,1-odstotnim tržnim deležem, tretja pa je Moja naložba, ki se ji je tržni delež povečal na 24 odstotkov.

Pokojninske družbe so imele po stanju 31. 12. 2014 zavarovanih 129.742 zavarovancev iz zavarovanja med varčevanjem, kar je za 2.378 manj kot v predhodnem letu. Največ zavarovancev, in sicer 125.226 (96,5 odstotka vseh zavarovancev), ima kolektivno sklenjene zavarovalne pogodbe, le 4.516 zavarovancev ima sklenjene individualne zavarovalne pogodbe. Povprečna mesečna bruto premija v posamezni pokojninski družbi, izračunana iz razmerja med obračunano kosmato premijo in povprečnim številom zavarovancev, je v letu 2014 znašala od 32,2 EUR do 43,8 EUR. Delež števila zavarovancev posamezne pokojninske družbe ustreza tržnim deležem pokojninskih družb, merjenim na podlagi obračunane kosmate letne premije.

V letu 2014 se je dvigovanje sredstev z osebnih računov nadaljevalo, vendar se hkrati vse več zavarovancev odloča za nakup pokojninske rente, zato so pokojninske družbe ponudile različne oblike doživljenjskih pokojninskih rent. Pokojninske družbe so v letu 2013 izkazovale 1.337 prejemnikov rent, v letu 2014 pa se je njihovo število povečalo na 1.716, torej za 379 prejemnikov rent oziroma 28,3 odstotka. Omenjenih 379 prejemnikov rent je vplačalo enkratno premijo v višini 3,6 mio EUR.

4.2. Poslovanje pokojninskih družb

Podatki o poslovanju pokojninskih družb za leto 2013 temeljijo na revidiranih, za leto 2014 pa na nerevidiranih letnih poročilih. Pokojninske družbe so izkaze pripravile na podlagi Mednarodnih standardov računovodskega poročanja in podzakonskih predpisov Agencije (Sklep o letnem poročilu in trimesečnih računovodskih izkazih zavarovalnic – SKL 2009, Sklep o kontnem okviru za zavarovalnice – SKL 2007, Sklep o podrobnejšem načinu vrednotenja knjigovodskih postavk in sestavljanju računovodskih izkazov, Sklep o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov, Sklep o podrobnejšem načinu vrednotenja knjigovodskih postavk in analitičnem kontnem načrtu pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad).

Tabela 25:
Zbirni izkaz poslovnega izida pokojninskih družb za leti 2013 in 2014 (v mio EUR)

	B. IZKAZ IZIDA IZ ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANJ	Leto 2013	Leto 2014
I.	Čisti prihodki od zavarovalnih premij	4,7	3,6
II.	Prihodki naložb	2,0	2,4
IV.	Drugi čisti prihodki od zavarovanja	7,2	6,5
V.	Čisti odhodki za škode	1,7	2,0
VI.	Sprememba ostalih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij	-3,2	-1,8
VIII.	Čisti obratovalni stroški	4,7	4,9
IX.	Odhodki naložb	3,0	0,8
XI.	Drugi čisti zavarovalni odhodki	5,9	4,1
XII.	Razporejen donos naložb, prenesen v izkaz izida, iz rednega delovanja (-)	-1,0	1,6
XIII.	Izid iz življenjskih zavarovanj (I + II + IV - V - VI - VIII - IX - XI - XII)	-3,6	-2,7
	D. IZRAČUN ČISTEGA IZIDA IZ REDNEGA DELOVANJA		
II.	Izid iz življenjskih zavarovanj (B.XIII)	-3,6	-2,7
V.	Razporejen donos naložb, prenesen iz izkaza izida, iz življenjskih zavarovanj (B.XII)	-1,0	1,6
IX.	Drugi prihodki iz zavarovanj	0,0	5,2
X.	Drugi odhodki iz zavarovanj	0,0	0,2
XI.	Drugi prihodki	0,1	0,0
XII.	Drugi odhodki	0,2	0,0
XIII.	Poslovni izid obračunskega obdobja pred obdavčitvijo (II + V + IX + X + XI - XII)	-4,7	3,9
XIV.	Davek iz dobička	0,0	0,0
XVI.	ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA (II + V + XI - XIII - XIV)	-4,7	3,9
	E. IZRAČUN VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA POKOJNINSKIH DRUŽB		
I.	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta po obdavčitvi	-4,7	3,9
II.	Drugi vseobsegajoči donos po obdavčitvi	1,4	2,6
III.	Celotni vseobsegajoči donos (I + II)	-3,3	6,5

Vir: Revidirani izkazi poslovnega izida pokojninskih družb za leto 2013 in nerevidirani izkazi poslovnega izida pokojninskih družb za leto 2014.

Vse tri pokojninske družbe so poslovno leto 2014 zaključile s pozitivnim poslovnim izidom. Kot sektor so pokojninske družbe v letu 2014 ustvarile dobiček v višini 3,9 mio EUR. Leto 2013 so pokojninske družbe zaključile z izgubo v skupni višini 4,7 mio EUR, medtem ko je le ena pokojninska družba poslovno leto 2013 zaključila s pozitivnim poslovnim izidom. Ena pokojninska družba je po objavi letnega poročila Agencije za zavarovalni nadzor za leto 2013 spremenila računovodske izkaze in s tem tudi poslovni izid družbe. Sprememba poslovnega izida te družbe za leto 2013 je posledica slabitve vrednosti naložb in oblikovanja rezervacij za potencialne slabitve naložb v višini 3,3 mio EUR. Celotni vseobsegajoči donos je zaradi izkazanega 2,6 mio EUR dobička iz ponovne izmere finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, znašal 6,5 mio EUR, kar je za 9,8 mio EUR več kot v predhodnem letu.

Pokojninske družbe so v letu 2014 dosegle negativen zavarovalno-tehnični rezultat, ki je z negativnega rezultata v višini 3,6 mio EUR za leto 2013 narastel na -2,7 mio EUR za leto 2014. Delno izboljšanje zavarovalno-tehničnega izida v primerjavi s prejšnjim letom je predvsem posledica zmanjšanja odhodkov naložb (za 2,2 mio EUR oziroma za 73 odstotkov), zmanjšanja drugih čistih zavarovalnih odhodkov (za 30 odstotkov oziroma za 2,4 mio EUR) in povečanja razporejenega donosa naložb, prenesenega iz izkaza izida, iz rednega delovanja za 2,6 mio EUR.

Ob doseženem negativnem zavarovalno-tehničnemu izidu so pokojninske družbe za leto 2014 dosegle pozitiven poslovni izid, kar je posledica razporejenega donosa naložb, prenesenega iz zavarovalno-tehničnega izida pokojninskih družb in povečanja drugih prihodkov iz zavarovanj za 5,2 mio EUR oziroma odprave v letu 2013 oblikovanih rezervacij za potencialne slabitve naložb in s tem povečanja drugih prihodkov od zavarovanj.

Pri pokojninskih družbah se je celotni vseobsegajoči donos za leto 2014 v primerjavi s predhodnim letom povečal na 6,5 mio EUR, kar je posledica povečanega drugega vseobsegajočega donosa po obdavčitvi.

Tabela 26:
Zbirni izkaz izida kritnih skladov za dodatno pokojninsko zavarovanje v času varčevanja pokojninskih družb za leti 2013 in 2014 (v mio EUR)

	IZKAZ IZIDA	Leto 2013	Leto 2014
I.	Vplačila oziroma premije	59,3	58,6
II.	Finančni prihodki	40,8	62,4
III.	Prihodki iz vplačil upravljavca zaradi nedoseganja zajamčenega donosa	9,3	-1,4
IV.	Odhodki iz naslova izplačil odkupnih vrednosti	99,7	56,4
V.	Prenos sredstev od oziroma na drugega izvajalca (+/-)	-2,9	1,5
VI.	Sprememba čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/-)	44,4	-23,3
VII.	Obračunani stroški upravljavca	7,1	6,4
VIII.	Odhodki v zvezi z banko skrbnico	0,2	0,2
IX.	Finančni odhodki	44,8	34,8
X.	Čisti dobiček obračunskega obdobja (I + II + III - IV + V + VI – VII - VIII - IX)	-0,9	0,0

Vir: Revidirani izkazi poslovnega izida pokojninskih družb za leto 2013 in nerevidirani izkazi poslovnega izida pokojninskih družb za leto 2014.

Zbirni izkaz izida kritnih skladov za dodatno pokojninsko zavarovanje med varčevanjem prikazuje poslovanje vseh kritnih skladov za dodatno pokojninsko zavarovanje v času varčevanja, ki jih upravljajo vse tri pokojninske družbe. Iz navedenega izkaza izhaja, da so v letu 2014 glede na predhodno leto na strani prihodkov vplačila oziroma premije ostale skorajda nespremenjene (zmanjšanje za 0,7 mio EUR oziroma za 1,2 odstotka). V letu 2014 so se povečali finančni prihodki v primerjavi z letom 2013 za 21,6 mio EUR oziroma za 52,9 odstotka, medtem ko vplačila upravljavcev zaradi nedoseganja zajamčenega donosa v letu 2014 niso bila več potrebna. V istem obdobju se je prenos sredstev z enega izvajalca oziroma na drugega povečal za 4,4 mio EUR. Na strani odhodkov so se zmanjšali odhodki iz izplačil zavarovalnih vsot oziroma odkupne vrednosti za 43,3 mio EUR oziroma za 43,4 odstotka. Vendar podatki kažejo, da se nadaljuje trend dviga privarčevanih sredstev, takoj ko so za to izpolnjeni pogoji, predvsem je ključen pogoj desetletne vključitve v sistem dodatnega pokojninskega zavarovanja, za sredstva, ki jih je financiral delodajalec. Zmanjšali so se obračunani stroški in provizije, za 0,7 mio EUR oziroma za slabih 10 odstotkov, zmanjšali pa so se tudi odhodki naložb za 10 mio EUR oziroma za 22,3 odstotka. Čiste zavarovalno-tehnične rezervacije so se po treh letih ponovno povečale za 23,3 mio EUR, kar predstavlja 4,2 odstotno povečanje glede na stanje zavarovalno-tehničnih rezervacij na zadnji dan preteklega leta.

V letu 2011 so prvi zavarovanci pridobili pravico do dodatne starostne pokojnine. Pokojninski družbi, ki izplačujeta dodatne starostne pokojnine, sta v letu 2014 prenesli 3,6 mio EUR sredstev na kritni sklad, namenjen izplačilu rent, v letu 2013 4,7 mio EUR, medtem ko je bilo v letu 2012 prenesenih 3,8 mio EUR denarnih sredstev. Ena pokojninska družba je izplačevanje dodatnih starostnih pokojnin s pogodbo prenesla na eno od zavarovalnic.

Prav tako imajo zavarovanci ob izrednem prenehanju po izteku desetletnega obdobja pravico do denarnega izplačila v višini odkupne vrednosti privarčevanih sredstev. Veliko zavarovancev, pri katerih se je navedeno obdobje že izteklo, se je odločilo za izredno prenehanje zavarovanja oziroma za izplačilo odkupne vrednosti. Vse tri pokojninske družbe so iz tega naslova v letu 2014 izplačale 56,4 mio EUR sredstev (v letu 2013 so izplačale 99,7 mio EUR sredstev, v letu 2012 pa prek 163 mio EUR).

Do vključno leta 2010 so se zavarovalno-tehnične rezervacije za dodatno pokojninsko zavarovanje med varčevanjem samo povečevale (konec leta 2010 so zavarovalno-tehnične rezervacije dosegle 649,5 mio EUR), v letih 2011 do 2013 pa so se, zaradi izplačil privarčevanih sredstev, vseskozi zmanjševale in na koncu leta 2013 znašale 505,5 mio EUR. V letu 2014 so se zavarovalno-tehnične rezervacije za dodatno pokojninsko zavarovanje med varčevanjem ponovno povečale za 21,5 mio EUR, na vrednost 527 mio EUR.

Če primerjamo razliko med prihodki in odhodki od naložb, je ta pozitivna (27,6 mio EUR). Pri prihodkih od naložb imajo največji delež prevrednotovalni finančni prihodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb prek poslovnega izida (34,4 mio EUR oziroma 55 odstotkov celotnih prihodkov od naložb), sledijo prihodki od obresti (19,7 mio EUR oziroma 31,6 odstotkov celotnih prihodkov od naložb) in dobički pri odtujitvi finančnih naložb (5,3 mio EUR oziroma 8,4 odstotka celotnih prihodkov od naložb). Med odhodki naložb imajo največji delež prevrednotovalni finančni odhodki (33 mio EUR oziroma 94,8 odstotka odhodkov naložb).

V letu 2014 je zakonsko predpisana minimalna zajamčena donosnost (40 odstotkov povprečne letne obrestne mere na državne vrednostne papirje z dospelostjo nad enim letom) znašala 1,5 odstotka. Vse pokojninske družbe so dosegale zajamčene donosnosti, določene v pokojninskem načrtu. Dejanska donosnost sredstev kritnih skladov za leto 2014 je tako pri Moji naložbi znašala 3,79 odstotka, pri Skupni pokojninski družbi 3,93 odstotka in Pokojninski družbi A 4,74 odstotka.

Tabela 27:
Zbirni izkaz izida kritnega sklada za dodatno pokojninsko zavarovanje med izplačevanjem rent (dodatna in predčasna dodatna starostna pokojnina) pokojninskih družb za leti 2013 in 2014 (v mio EUR)

	IZKAZ IZIDA	Leto 2013	Leto 2014
I.	Prenos denarnih sredstev iz pokojninskega načrta dodatnega pokojninskega zavarovanja	4,7	3,6
II.	Prihodki od naložb	0,4	0,5
III.	Odhodki za škode	1,7	2,1
IV.	Sprememba ostalih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/-)	-3,2	-1,9
V.	Stroški, vračunani po policah	0,1	0,1
V.a.	Čisti obratovalni stroški	0,0	0,0
VI.	Odhodki naložb	0,0	0,1
VII.	Izid kritnega sklada (I + II+III + IV - V - VI)	0,0	0,0
VII.a.	Izid kritnega sklada (I + II-III+IV-V.a.-VI)	0,1	0,1

Vir: Revidirani izkazi poslovnega izida pokojninskih družb za leto 2013
in nerevidirani izkazi poslovnega izida pokojninskih družb za leto 2014.

Dve pokojninski družbi izplačujeta dodatne starostne pokojnine in predčasne dodatne starostne pokojnine, ena pokojninska družba pa je izplačevanje dodatnih in predčasnih dodatnih pokojnin s pogodbo prenesla na eno od zavarovalnic. V letu 2014 je bilo prenesenih 3,6 mio EUR sredstev z varčevalnega dela, kar vključuje pokojninsko družbo samo in tudi druge izvajalce, na primer vzajemne pokojninske sklade, ki sami ne morejo izplačevati dodatnih starostnih pokojnin, na kritni sklad, namenjen izplačilu dodatnih starostnih pokojnin. leta 2014 je bilo prenesenih denarnih sredstev za 1,1 mio EUR oziroma 23,4 odstotka manj kot v letu 2013. Hkrati so se povečale tudi matematične rezervacije za obveznosti izplačevanja dodatnih starostnih pokojnin, in sicer so se leta 2014 matematične rezervacije povečale za 1,9 mio EUR oziroma za 20,5 odstotka in na koncu leta 2014 znašajo 10,9 mio EUR.

4.3. Bilanca stanja pokojninskih družb

Podatki o premoženjskem stanju pokojninskih družb po stanju 31. 12. 2013 temeljijo na revidiranih letnih poročilih, po stanju 31. 12. 2014 pa na nerevidiranih letnih poročilih. Pokojninske družbe so izkaze pripravile na podlagi Mednarodnih standardov računovodskega poročanja in podzakonskih predpisov Agencije (Sklep o letnem poročilu in trimesečnih računovodskih izkazih zavarovalnic – SKL 2009, Sklep o kontnem okviru za zavarovalnice – SKL 2007, Sklep o podrobnejšem načinu vrednotenja knjigovodskih postavk in sestavljanju računovodskih izkazov).

Skupna bilančna vsota pokojninskih družb 31. 12. 2014 znaša 581,6 mio EUR, kar je za 28,2 mio EUR oziroma za 5,1 odstotka več kot 31. 12. 2013.

Največjo postavko na strani sredstev, in sicer kar 99,3 odstotka, zavzemajo naložbe v zemljišča in zgradbe ter finančne naložbe. Finančne naložbe so bile po stanju 31. 12. 2014 izkazane v višini 577,8 mio EUR in so se glede na predhodno leto povečale za 5 odstotkov. Večino navedene postavke, in sicer 527,5 mio EUR oziroma 91,3 odstotka, predstavljajo sredstva iz finančnih pogodb (sredstva kritnih skladov za dodatno pokojninsko zavarovanje v času varčevanja, ki so se v primerjavi s predhodnim letom povečala za 4 odstotke.

Največjo postavko med obveznostmi do virov sredstev pokojninskih družb imajo druge obveznosti, ki 31. 12. 2014 znašajo 527,7 mio EUR, kar obsega 90,7 odstotka vseh obveznosti do virov sredstev, v primerjavi s predhodnim obdobjem pa so se povečale za 4 odstotke. Večino navedenih obveznosti, in sicer 527 mio EUR oziroma 99,9 odstotka, obsegajo obveznosti iz finančnih pogodb (obveznosti do zavarovancev iz dodatnega pokojninskega zavarovanja v času varčevanja), ki so se glede na 31. december 2013 povečale za 21,5 mio EUR oziroma 4,2 odstotka. Skladno z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP 4) se obveznosti iz pogodb prostovoljnih dodatnih pokojninskih zavarovanj izkazujejo med obveznostmi iz finančnih pogodb (finančne pogodbe) in ne med zavarovalno-tehničnimi rezervacijami (zavarovalne pogodbe).

Kapital pokojninskih družb je 31. 12. 2014 obsegal 6,5 odstotka vseh obveznosti do virov sredstev in je znašal 38 mio EUR. V primerjavi s koncem leta 2013 se je kapital povečal za 6,3 mio EUR oziroma za 19,9 odstotka, pri tem pa je osnovni kapital ostal nespremenjen. Na povečanje kapitala je vplivala visoko izkazana postavka prevrednotovalnega presežka iz prevrednotenja finančnih naložb v višini 3,4 mio EUR, ki se je glede na predhodno leto povečala za štirikrat. Na povečanje kapitala pokojninskih družb močno vpliva tudi pozitiven čisti poslovni izid tekočega leta, ki je na koncu leta 2014 znašal 3,6 mio EUR, medtem ko so pokojninske družbe v predhodnem letu ustvarile negativni čisti poslovni izid v višini -4,4 mio EUR.

Tabela 28:
Zbirna bilanca stanja pokojninskih družb na dan 31. 12. 2013 in 31. 12. 2014 (v mio EUR)

		Leto 2013	Leto 2014	Indeks 14/13
	SREDSTVA	**553,4**	**581,6**	**105,1**
A.	Neopredmetena dolgoročna sredstva	0,1	0,1	100,0
B.	Naložbe v zemljišča in zgradbe ter finančne naložbe	550,4	577,8	105,0
D.	Terjatve	0,9	1,3	144,4
E.	Razna sredstva	1,9	2,3	121,1
F.	Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	0,1	0,1	100,0
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	**553,4**	**581,6**	**105,1**
A.	**Kapital**, od tega:	31,7	38,0	119,9
	- vpoklicani kapital	16,8	16,8	100,0
C.	Zavarovalno-tehnične rezervacije in odloženi prihodki od premij	9,0	10,9	121,1
E.	Rezervacije za druge nevarnosti in stroške	4,9	4,7	95,9
G.	Druge obveznosti	507,5	527,7	104,0
H.	Pasivne časovne razmejitve	0,3	0,3	100,0

Vir: Revidirane bilance stanja pokojninskih družb na dan 31. 12. 2013 in nerevidirane bilance stanja pokojninskih družb na dan 31. 12. 2014.

4.4. Kazalniki poslovanja pokojninskih družb

Pomembnejši kazalniki poslovanja so prikazani v tabeli 29.

Tabela 29:
Izbrani kazalniki poslovanja pokojninskih družb za leti 2013 in 2014 (v %)

KAZALNIK	2013	2014
Delež obratovalnih stroškov v obračunani premiji	7,2 %	7,7 %
Koeficient nalaganja oziroma pokritost matematičnih rezervacij z naložbami[9]	100,2 %	100,2 %
Delež kapitala v financiranju	5,7 %	6,5 %
Čista donosnost kapitala	-14,6 %	11,3 %
Delež čiste zavarovalne premije v kosmati obračunani zavarovalni premiji	100 %	100 %

Vir: Obrazec St – 55, revidirane bilance stanja in revidirani izkazi poslovnega izida, poročilo o naložbah kritnega premoženja in kritnih skladov.

Pokojninske družbe so za leto 2014 izkazale kazalnik, imenovan delež obratovalnih stroškov v obračunani premiji, v višini 7,7 odstotka, kar je za 0,5 odstotne točke več kot v predhodnem letu. V tem obdobju so se čisti obratovalni stroški povečali le za 0,2 mio EUR oziroma le za 4 odstotke glede na predhodno leto, medtem ko se je obračunana kosmata zavarovalna premija zmanjšala za 0,7 mio EUR oziroma 1,2 odstotka.

Količnik nalaganja oziroma pokritosti matematičnih rezervacij z naložbami prikazuje razmerje med naložbami in obveznostmi iz prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja ter mora biti najmanj 100-odstoten. Količnik nalaganja oziroma pokritosti 31. 12. 2014 znaša 100,2 odstotka, kar je enako kot v predhodnem letu.

Delež kapitala v obveznostih do virov sredstev kaže stopnjo udeležbe lastniškega kapitala v celotnem financiranju. Navedeni delež je 31. 12. 2014 znašal 6,5 odstotka, kar je v primerjavi s preteklim letom za 0,8 odstotne točke več. Vzrok za povečanje tega deleža je predvsem v povečanju kapitala zaradi pozitivnih poslovnih rezultatov in prevrednotenja finančnih naložb. Kapital pokojninskih družb se je povečal za 20 odstotkov.

Donosnost kapitala je v letu 2014 znašala 11,3 odstotka. V letu 2013 je bila donosnost kapitala negativna zaradi negativnega poslovnega rezultata dveh od treh pokojninskih družb.

Delež čiste premije v kosmati zavarovalni premiji se pri pokojninskih družbah v letu 2014, v primerjavi s predhodnima dvema letoma, ni spremenil in znaša 100 odstotkov, kar kaže, da pokojninske družbe nevarnosti, ki so jih prevzele v kritje, ne pozavarujejo.

4.5. Matematične rezervacije in obveznosti iz finančnih pogodb

Pokojninske družbe računajo matematične rezervacije med varčevanjem kot akumulirano vrednost vplačanih premij, zmanjšano za vstopne stroške. Oblikujejo jih skladno s pokojninskim načrtom. Za pogodbe, na podlagi katerih se izplačujejo dodatne pokojninske rente po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, oblikujejo pokojninske družbe matematične rezervacije v višini sedanje vrednosti ocenjenih prihodnjih obveznosti.

Pokojninske družbe so iz varčevalnega dela prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja 31. 12. 2014 izkazale obveznosti v višini 527 mio EUR (obveznosti iz finančnih pogodb) in matematične rezervacije iz izplačevanja pokojninskih rent v višini 10,9 mio EUR. Obveznosti varčevalnega dela prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja so v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja v bilanci stanja izkazane kot obveznosti iz finančnih pogodb, po vsebini pa ustrezajo matematičnim rezervacijam. V primerjavi s predhodnim letom so se obveznosti iz varčevalnega dela prostovoljnih

[9] Med matematičnimi rezervacijami so upoštevane tudi obveznosti iz varčevalnega dela pogodb prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja. Navedene obveznosti so v bilanci stanja prikazane pod postavko druge obveznosti (postavka obveznosti iz finančnih pogodb). ZZavar jih uvršča med zavarovalno-tehnične rezervacije.

dodatnih pokojninskih zavarovanj povečale za 21,5 mio EUR oziroma za 4,3 odstotka, medtem ko so se obveznosti iz izplačevanja pokojninskih rent povečale za 1,9 mio EUR oziroma 20,6 odstotka.

Pooblaščeni aktuarji so pokojninskim družbam za leto 2014 izdali pozitivno mnenje o višini premij, o primerno oblikovanih zavarovalno-tehničnih rezervacijah glede na obveznosti ter o primernosti evidenc, ki omogočajo ustrezno vrednotenje obveznosti in zavarovalnih premij.

4.6. Naložbe

Pokojninske družbe so po stanju 31. 12. 2014 izkazale skupno vrednost vseh naložb v višini 580,4 mio EUR (predhodno leto 550,6 mio EUR), pri tem je vrednost naložb kritnih skladov znašala 538,8 mio EUR (512,9 mio EUR v letu 2013), vrednost naložb lastnih virov pa je znašala 41,6 mio EUR (37,7 mio EUR v letu 2013).

V strukturi naložb kritnih skladov pokojninskih družb 31. 12. 2014 so največji delež obsegale naložbe v državne vrednostne papirje in dolžniške vrednostne papirje, za katere jamči država (215,7 mio EUR oziroma 40 odstotkov; konec leta 2013 228 mio EUR oziroma 44,4 odstotka). Sledijo naložbe v druge dolžniške vrednostne papirje (168,8 mio EUR ali 31,3 odstotka; konec leta 2013 140,8 mio EUR oziroma 27,5 odstotka), v lastniške vrednostne papirje (71,7 mio EUR ali 13,3 odstotka; konec leta 2013 50,9 mio EUR oziroma 9,9 odstotka), v bančne depozite (64,6 mio EUR ali 12,0 odstotka; konec leta 2013 68,2 mio EUR oziroma 13,3 odstotka), dana posojila (17,2 mio EUR ali 3,2 odstotka) in ostale naložbe (0,9 mio EUR oziroma 0,2 odstotka).

Slika 11:
Sestava naložb kritnih skladov pokojninskih družb na dan 31. 12. 2011, 31. 12. 2012, 31. 12. 2013 in 31. 12. 2014
(v mio EUR)

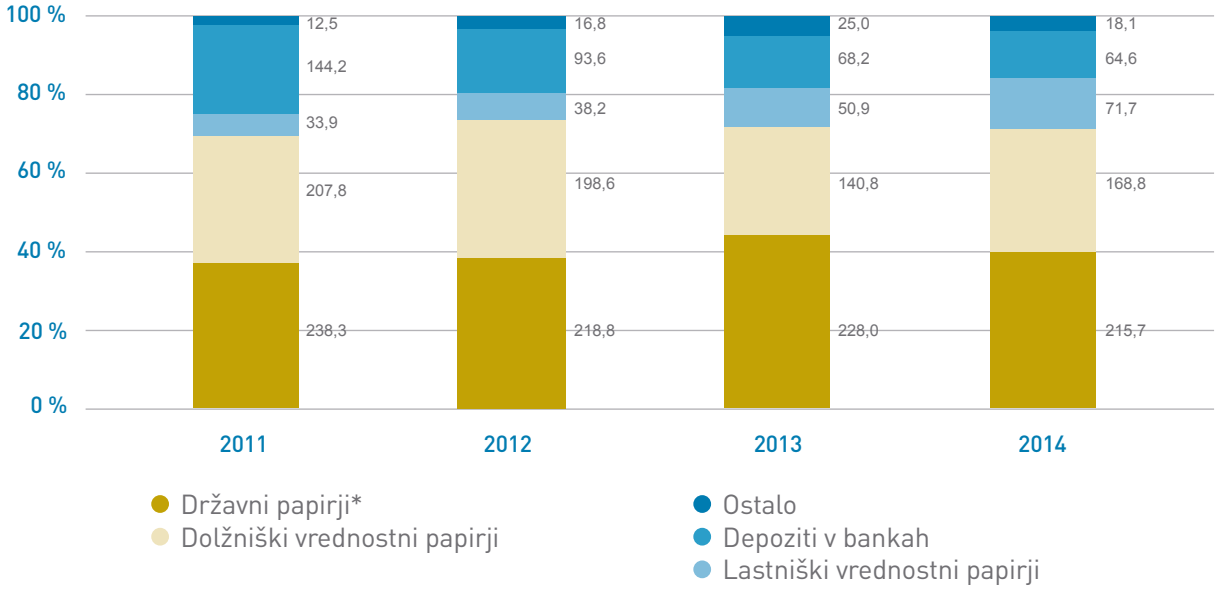

* Državni papirji in vrednostni papirji, za katere jamči država.
Vir: Poročilo o naložbah kritnega premoženja in kritnih skladov.

Sektorsko gledano (glede na izdajatelja vrednostnega papirja) so konec leta 2014 sredstva kritnih skladov pokojninskih družb, investirana v tujini, konec leta 2014 znašala 145,4 mio EUR oziroma 27 odstotkov celotnih naložb kritnih skladov pokojninskih družb (predhodno leto 94,1 mio EUR oziroma 18,3 odstotka).

Med naložbami kritnih skladov pokojninskih družb, investiranimi v tujini, so največji delež ob koncu leta 2014 obsegali tuji dolžniški vrednostni papirji (97,9 mio EUR ali 67,3 odstotka vseh naložb kritnih skladov pokojninskih družb, investiranih v tujini). Sledile so naložbe v tuje državne vrednostne papirje (24,3 mio EUR ali 24,3 odstotka), naložbe v tuje lastniške vrednostne papirje (17,2 mio EUR ali 11,8 odstotka) in naložbe v tuje bančne depozite (6 mio EUR ali 4,1 odstotka).

Tabela 30:
Sestava naložb kritnih skladov v tujini za pokojninske družbe na dan 31. 12. v obdobju med letoma 2011 in 2014
(v mio EUR in %)

		Državni vrednostni papirji	Dolžniški vrednostni papirji	Lastniški vrednostni papirji	Ostale naložbe	Skupaj naložbe v tujini	Skupaj naložbe	Delež naložb v tujini od celotnih naložb (%)
Kritni sklad	2011	82,5	72,5	4,5	0,0	159,5	636,7	25,1
	2012	70,3	67,3	4,6	0,0	142,2	566,0	25,1
	2013	29,4	58,3	6,4	0,0	94,1	512,9	18,3
	2014	24,3	97,9	17,2	6,0	145,4	538,8	27,0

Vir: Poročilo o naložbah kritnega premoženja in kritnih skladov.

Enako kot konec leta 2013 je tudi konec leta 2014 le ena pokojninska družba izkazovala naložbe v sestavljene vrednostne papirje. Vrednost te naložbe je 31. 12. 2014 znašala 1 mio EUR, prav tako kot konec leta 2013, in se nanaša le na en sestavljeni vrednostni papir.

Sektorsko gledano (glede na izdajatelja vrednostnega papirja) so v strukturi celotnih naložb pokojninskih družb konec leta 2014 (580,4 mio EUR) predstavljale naložbe v sektor rezidentov 430,2 mio EUR ali 74,1 odstotka in v sektor nerezidentov 150,2 mio EUR ali 25,9 odstotka. Največji delež so imele naložbe v sektor »centralna država, regionalna država, lokalna država, skladi socialne varnosti« (220,1 mio EUR ali 37,9 odstotka). Ta delež so sestavljale naložbe v domači ali rezidenčni del sektorja (199,4 mio EUR ali 34,4 odstotka) in naložbe v tujino oziroma v nerezidenčni del sektorja (20,7 mio EUR ali 3,6 odstotka). Drugi največji strukturni delež so predstavljale naložbe v sektor nefinančnih družb (161,4 mio EUR ali 27,8 odstotka), v katerem so naložbe v domači ali rezidenčni del sektorja obsegale 79 mio EUR ali 13,6 odstotka, naložbe v tuji ali nerezidenčni del sektorja pa so predstavljale 82,4 mio EUR ali 14,2 odstotka. Naložbe v sektor »bank in hranilnic, brez centralne banke« so konec leta 2014 znašale 161,4 mio EUR ali 27,8 odstotka celotnih naložb pokojninskih družb; od tega so naložbe v domači ali rezidenčni del sektorja predstavljale 83,4 mio EUR ali 14,5 odstotka (konec leta 2013 102,5 mio EUR), naložbe v tuji ali nerezidenčni del sektorja pa so predstavljale 16,8 mio EUR ali 2,9 odstotka. Izpostavljenost pokojninskih družb do slovenskega bančnega sektorja (upoštevani so dolžniški in tudi lastniški vrednostni papirji bank, depoziti in druge terjatve do bank) se je v letu 2014, glede na predhodno leto, zmanjšala za 17,5 mio EUR oziroma 8 odstotkov (v letu 2013 se je glede na predhodno leto zmanjšala za 80,9 mio EUR oziroma 44,1 odstotka). Delež naložb pokojninskih družb v investicijske sklade je konec leta 2014 znašal 11,5 odstotka (67 mio EUR), od tega so naložbe v Sloveniji predstavljale 8,8 odstotka (50,8 mio EUR), naložbe v tujini pa 2,7 odstotka (16,2 mio EUR).

4.7. Kapitalska ustreznost pokojninskih družb

Vse tri pokojninske družbe so 31. 12. 2013 in tudi na dan 31. 12. 2014 izkazale presežek razpoložljivega kapitala nad zahtevanim minimalnim kapitalom.

Temeljni kapital pokojninskih družb po stanju na dan 31. 12. 2014 znaša 34,3 mio EUR, kar je za 3,5 mio EUR oziroma za 10,4 odstotka več kot leto pred tem. Povečanje temeljnega kapitala je posledica povečanja pozitivnega presežka iz prevrednotenja sredstev (za 2,6 mio EUR) in posledica zmanjšanja oziroma odprave neporavnane izgube obračunskega obdobja (ta je konec leta 2013 znašala 5,2 mio EUR). Nobena od pokojninskih družb po stanju na dan 31. 12. 2013 ne izkazuje dodatnega kapitala. Povečanje temeljnega kapitala je vplivalo na povečanje razpoložljivega kapitala pokojninskih družb, ki se je v primerjavi s predhodnim letom povečal za 3,5 mio EUR oziroma za 10,4 odstotka. Zahtevani minimalni kapital se v primerjavi z 31. decembrom 2013 povečal za 0,9 mio EUR in je tako znašal 21,5 mio EUR.

Ob večjem razpoložljivem kapitalu in nekoliko povečanem zahtevanem minimalnem kapitalu so pokojninske družbe po stanju na dan 31. 12. 2014 izkazale presežek razpoložljivega kapitala nad zahtevanim minimalnim v višini 12,8 mio EUR, kar je za 2,6 mio EUR oziroma za 25,5 odstotka več kot po stanju na dan 31. 12. 2013, ko je presežek znašal 10,2 mio EUR.

Tabela 31:
Kapitalska ustreznost pokojninskih družb na dan 31. 12. 2013 in 31. 12. 2014 (v mio EUR)

KAPITAL	2013	2014
Temeljni kapital	30,8	34,3
Zajamčeni kapital	11,1	11,1
Izpolnjevanje zahteve iz 3. odstavka 106. člena ZZavar	19,7	23,2
Dodatni kapital	0,0	0
Razpoložljivi kapital pokojninske družbe	30,8	34,3
Zahtevani minimalni kapital	20,6	21,5
Kapitalska ustreznost	**10,2**	**12,8**

Vir: Obrazci KUS.

5. DRUGE DRUŽBE, KI SE UKVARJAJO Z ZAVAROVALNIMI POSLI

Agencija nadzira tudi Pool za zavarovanje in pozavarovanje jedrskih nevarnosti GIZ ter Škodni sklad in Odškodninski urad, ki sta organizirana v okviru Slovenskega zavarovalnega združenja.

Tabela 32:
Obračunana kosmata premija drugih družb, ki se ukvarjajo z zavarovalnimi posli, v letih 2013 in 2014 (v mio EUR)

Naziv in vrsta zavarovanja	2013	2014
Pool za zavarovanje in pozavarovanje jedrskih nevarnosti GIZ (zavarovanje požara in elementarnih nesreč)	3,1	3,0
Slovensko zavarovalno združenje – škodni sklad (zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil)	2,0	0,9

Vir: Obrazca St-23 in 50.

Pool za zavarovanje in pozavarovanje jedrskih nevarnosti GIZ je bil ustanovljen leta 1994 na podlagi dovoljenja Ministrstva za finance RS. Je gospodarsko interesno združenje, katerega temeljni cilj je uresničevati zavarovalne, sozavarovalne in pozavarovalne dejavnosti v zvezi z jedrskimi napravami oziroma uporabo jedrske energije v miroljubne namene, in sicer v državi in tujini. Pool izvaja svojo dejavnost z obračunavanjem premij za zavarovanja iz države in za pozavarovanja iz tujine ter tudi z izplačevanjem odškodnin/zavarovalnin v zvezi s temi zavarovanji oziroma pozavarovanji ter hranjenjem in uporabo teh sredstev med poslovnim letom, da bi lahko poravnal svoje obveznosti na podlagi škod zavarovancem iz države in pozavarovancem iz tujine. V pravnem prometu Pool nastopa v svojem imenu in za račun svojih članic. Za obveznosti, ki jih prevzema Pool, odgovarjajo njegove članice. V Pool je bilo v letu 2014 včlanjenih pet zavarovalnic in obe pozavarovalnici. Obračunana kosmata premija je znašala 3 mio EUR, kar je za 0,1 mio EUR manj kot leto pred tem; od tega je 1,3 mio EUR zavarovalne premije, 1,7 mio EUR pa odpade na pozavarovalno premijo. Pri tem je skupna obračunana zavarovalna premija za zavarovanje domačih rizikov znašala 1,3 mio EUR in skupna obračunana pozavarovalna premija, prejeta od tujih poolov, 1,7 mio EUR. Pool za zavarovanje in pozavarovanje jedrskih nevarnosti GIZ je v letu 2014 izkazal le 29.900 EUR škod iz pozavarovalnih pogodb.

Škodni sklad je odgovoren za plačilo iz izplačil odškodnin/zavarovalnin, ki jih povzročijo vozniki neznanih in nezavarovanih vozil, nezavarovanih zrakoplovov ali drugih letalnih naprav in nezavarovanih čolnov, in odškodnin/zavarovalnin, ki jih utrpijo potniki nezavarovanega javnega prevoznega sredstva. Odškodninskih zahtevkov ne rešuje, temveč jih po evidentiranju odstopi v reševanje eni od zavarovalnic. Od povzročitelja ali lastnika nezavarovanega motornega vozila prek pooblaščene zavarovalnice zahteva povrnitev izplačane odškodnine. Financira se na podlagi prispevkov, ki jih prispevajo zavarovalnice, ki sklepajo zavarovanja odgovornosti lastnikov cestnih vozil. Prispevek posamezne zavarovalnice je sorazmeren deležu v prejšnjem letu sklenjenih obveznih zavarovanj. V letu 2014 je bilo iz nezavarovanih vozil in iz naslova neznanih motornih vozil vloženih 343 zahtevkov, kar je precejšnje zmanjšanje v primerjavi s predhodnim letom (474 zahtevkov), rešenih je bilo 349 zahtevkov (450 zahtevkov v letu 2013). Škodni sklad je v letu 2014 izplačal 1,6 mio EUR škod.

Odškodninski urad je samostojna organizacijska enota Slovenskega zavarovalnega združenja, katerega delovanje se izvaja prek službe Biroja zelene karte in službe Škodnega urada. Namenjen je plačilu odškodnin oškodovancem s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, če je bila nesreča povzročena v drugi državi članici EU oziroma v tretjih državah, katerih nacionalni zavarovalni biro je član sistema zelene karte, pa tudi plačilu zahtevkov za povračilo odškodninskih uradov držav članic EU, če gre za obveznost iz zavarovalne pogodbe zavarovanja avtomobilske odgovornosti zavarovalnice, članice združenja. Obveznosti Odškodninskega urada veljajo za vse obveznosti iz prometnih nesreč od 1. 5. 2004. Odškodninski urad sam ne rešuje odškodninskih zahtevkov, temveč jih po evidentiranju odstopi v reševanje eni od zavarovalnic. Odškodninski urad se financira s prispevki, ki jih plačujejo zavarovalnice na podlagi letnega načrta in je sorazmeren deležu v prejšnjem letu sklenjenih obveznih zavarovanj avtomobilske odgovornosti. V letu 2014 je bilo iz naslova nezavarovanih vozil na novo prijavljenih devet škod, rešenih je bilo dvanajst škod, nerešenih pa je na zadnji dan leta 2014 ostalo še osem škod.

II. LETNO POROČILO AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR ZA LETO 2014

VSEBINA

I. UVOD 70

II. POROČILO O DELU AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR 71
1. PRAVNI POLOŽAJ, NALOGE IN ORGANI AGENCIJE 71
1.1. Ustanovitev in pravni položaj Agencije 71
1.2. Organi Agencije 71
1.3. Naloge Agencije 72
2. NOTRANJA ORGANIZACIJA IN FINANCIRANJE AGENCIJE 74
2.1. Notranja organizacija in podatki o zaposlenih 74
2.2. Financiranje Agencije 76
3. POROČILO O IZDANIH DOVOLJENJIH ZA OPRAVLJANJE ZAVAROVALNIH POSLOV IN DRUGIH DOVOLJENJIH, KI JIH IZDA AGENCIJA 77
4. IZVAJANJE NADZORA IN IZREČENI UKREPI NADZORA 79
4.1. Preverjanje poročil in obvestil 79
4.2. Pregledi poslovanja 79
4.3. Izrekanje ukrepov nadzora 80
5. DELO AGENCIJE NA PODROČJU UVEDBE SOLVENTNOSTI II 82
5.1. Delo na zakonodajnem področju 82
5.2. Priprave Agencije na področju informacijske tehnologije 83
6. POROČILO O SODELOVANJU AGENCIJE Z DRUGIMI DOMAČIMI IN TUJIMI NADZORNIMI ORGANI 83
6.1. Sodelovanje z domačimi in tujim nadzornimi organi 83
6.2. Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine – EIOPA 84
6.3. Mednarodno združenje zavarovalnih nadzornikov – IAIS 85
7. DELO NA ZAKONODAJNEM PODROČJU 86
7.1. Podzakonski predpisi 86
7.2. Sodelovanje pri pripravi zakonov 86
8. SODNI POSTOPKI 86
8.1. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih 86
8.2. Sodni postopki pred Upravnim sodiščem Republike Slovenije 87
8.3. Sodni postopki pred Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije 87
8.4. Drugi sodni postopki 87
9. POROČILO O DRUGIH DEJAVNOSTIH 87
9.1. Poročanje drugim nadzornim organom in institucijam 87
9.2. Vodenje registrov in drugih javno dostopnih seznamov 87
9.3. Strokovno izpopolnjevanje zaposlenih 88

III. LETNI OBRAČUN ZA LETO 2014 (revidirani podatki) 89
1. RAČUNOVODSKI IZKAZI 92
2. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM 92
2.1. Vrednostna pojasnila k računovodskim izkazom 92
2.2. Opisna pojasnila k računovodskim izkazom 92
2.2.1. Uporabljene temeljne računovodske predpostavke 92
2.2.2. Financiranje 93
2.3 Pojasnila računovodskih izkazov 93
2.3.1. Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov za obdobje od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2014 93
2.3.2. Bilanca stanja na dan 31. 12. 2014 99

Priloge:
Priloga 1: Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov 101
Priloga 2: Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka 102
Priloga 3: Bilanca stanja 102
Priloga 4: Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov 103

I. UVOD

Agencija za zavarovalni nadzor (v nadaljevanju: Agencija) pripravlja in objavlja Letno poročilo Agencije za leto 2014. Letno poročilo Agencije sestavljata Letno poročilo o delu, ki ga Agencija pripravi na podlagi 250. člena Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 99/10 – Uradno prečiščeno besedilo, 90/12, 56/13, 63/13 – ZS-K; v nadaljevanju: ZZavar), ter Letni obračun, ki ga Agencija pripravi na podlagi 264. člena ZZavar.

Letno poročilo o delu Agencije v letu 2014 obsega opis pravnega položaja, nalog in organov Agencije, poročilo o notranji organizaciji in financiranju Agencije, poročilo o izdanih dovoljenjih za opravljanje zavarovalnih poslov in o drugih dovoljenjih, ki jih izdaja Agencija, poročilo o izvajanju nadzora in izrečenih ukrepih nadzora, poročilo o delu Agencije na področju uvedbe Solventnosti II, poročilo o sodelovanju Agencije z drugimi domačimi in tujimi nadzornimi organi, poročilo o delu na zakonodajnem področju, poročilo o sodnih postopkih ter o drugih dejavnostih in aktivnostih Agencije v letu 2014. Letno poročilo se predloži Državnemu zboru RS do 30. 6. tekočega leta in se javno objavi kot sestavni del Poročila Agencije za zavarovalni nadzor za leto 2014.

Letni obračun obsega računovodske izkaze Agencije za leto 2014, pojasnila k računovodskim izkazom in poročilo neodvisnega revizorja. Na podlagi 264. člena ZZavar strokovni svet Agencije sprejme letni obračun za prejšnje leto do 31. 3. vsakega leta. Letni obračun Agencije mora pregledati pooblaščeni revizor. Agencija v skladu z ZZavar pošlje letni obračun z revizorjevim poročilom ministru, pristojnemu za finance. K letnemu obračunu na podlagi četrtega odstavka 264. člena ZZavar daje soglasje Vlada RS. Šteje se, da je letni obračun potrjen, če Vlada RS v 15 dneh po njegovem prejemu ne odloči drugače. Z letnim obračunom se seznani Državni zbor RS.

Letno poročilo o delu in letni obračun je obravnaval in sprejel strokovni svet Agencije, in sicer dne 6. 3. 2015 na svoji 358. redni seji.

Podatki v tem poročilu se praviloma časovno nanašajo na poslovno leto 2014, razen v posameznih primerih, ko se nanašajo na obdobje pred tem letom ali po njem, če je to smiselno zaradi popolnejšega poročanja o posameznih dejstvih oziroma zadevah, povezanih z delom Agencije.

II. POROČILO O DELU AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR

1. PRAVNI POLOŽAJ, NALOGE IN ORGANI AGENCIJE

1.1. Ustanovitev in pravni položaj Agencije

Agencija je bila ustanovljena 1. junija 2000, ko je Vlada RS na podlagi ZZavar imenovala strokovni svet in direktorja Agencije. Agencija je nadaljevala delo Urada za zavarovalni nadzor, ki je bil ustanovljen leta 1995 kot organ v sestavi Ministrstva za finance.

Osnovno poslanstvo Agencije je varovanje interesov zavarovalcev in zavarovancev z nadzorom ter zmanjševanjem in odpravljanjem nepravilnosti na področju zavarovalništva ter z ustreznim urejanjem delovanja zavarovalnega trga v okviru pooblastil Agencije.

Temeljne naloge Agencije so opravljanje nadzora nad subjekti zavarovalnega trga, izdajanje raznovrstnih dovoljenj na področju zavarovalništva ter priprava in sprejetje podzakonskih predpisov, ki so pravna podlaga delovanje in za nadzor zavarovalnega trga v Republiki Sloveniji.

Agencija je pravna oseba, ki je pri izvrševanju svojih nalog in pristojnosti samostojna in neodvisna ter za svoje delo odgovorna Državnemu zboru RS.

Sedež Agencije je v Ljubljani, na Trgu republike 3.

1.2. Organi Agencije

Organa Agencije sta strokovni svet in direktor.

Strokovni svet Agencije

Strokovni svet Agencije sestavljajo predsednik strokovnega sveta in štirje člani, ki jih na predlog Vlade RS imenuje Državni zbor RS. Člani strokovnega sveta so imenovani za obdobje šestih let in so lahko po poteku mandata ponovno imenovani. Direktor Agencije je po svoji funkciji tudi predsednik strokovnega sveta.

Strokovni svet odloča o dovoljenjih in soglasjih ter o drugih posamičnih zadevah, o katerih odloča Agencija, če ni v ZZavar ali drugem zakonu določeno drugače, sprejema predpise, kadar to določa zakon, poslovnik Agencije, poročilo o stanju na področju zavarovalništva, letno poročilo o delu Agencije, letni načrt dela strokovnih služb Agencije, letni obračun Agencije in finančni načrt Agencije.

Strokovni svet Agencije je v letu 2014 deloval v naslednji sestavi:

- Sergej Simoniti, predsednik;
- dr. Miran Jus, član;
- Dušan Novak, član;
- dr. Peter Stanovnik, član;
- mag. Andrej Zupančič, član.

V letu 2014 se je strokovni svet Agencije sestal na 32 rednih sejah.

Za postopke odločanja Agencije se uporabljajo določbe Zakona o splošnem upravnem postopku Uradni list RS, št. 24/06 - uradno prečiščeno besedilo, 105/06 - ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13), če ni v ZZavar določeno drugače. Organa postopka sta senat in predsednik senata. Člani strokovnega sveta so obenem tudi člani senata. Senat odloča o posamičnih zadevah, razen če zakon za posamezno zadevo ne določa, da o njej odloča predsednik senata. Senat Agencije je v letu 2014 obravnaval 1479 zadev.

Direktor Agencije

Direktorja Agencije na predlog Vlade RS imenuje Državni zbor RS, in sicer za dobo šestih let. Direktor Agencije zastopa in predstavlja Agencijo, vodi njeno poslovanje, organizira njeno delo in delo njenih strokovnih služb ter izvršuje druge naloge, če ni v ZZavar določeno, da je za izvrševanje teh nalog pristojen drug organ Agencije. V letu 2014 je funkcijo direktorja Agencije opravljal Sergej Simoniti.

1.3. Naloge Agencije

ZZavar določa, da Agencija na njegovi podlagi izdaja predpise in izvaja nadzor nad zavarovalnicami, zavarovalno zastopniškimi in zavarovalno posredniškimi družbami ter zavarovalnimi zastopniki in posredniki. Agencija je pristojna tudi za izvajanje nadzora nad pravnimi osebami, povezanimi z zavarovalnico, če je to potrebno zaradi nadzora nad poslovanjem zavarovalnic. Pristojna je tudi za opravljanje nadzora nad zavarovalnico v zavarovalniški skupini ter zavarovalnim in mešanim zavarovalnim holdingom.

Nadalje opravlja nadzor tudi nad poslovanjem Jedrskega poola in nad poslovanjem Slovenskega zavarovalnega združenja v delu, ki se nanaša na poslovanje škodnega sklada in odškodninskega urada.

V skladu z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 46/13 - ZIPRS1314-A, 63/13 - ZIUPTDSV, 99/13 - ZSVarPre-C, 101/13 - ZIPRS1415, 111/13 - ZMEPIZ-1, 44/14, 85/14 - ZUJF-B, 95/14 - ZIUPTDSV-A, 97/14 - ZMEPIZ-1A in 95/14 - ZUJF-C; v nadaljevanju: ZPIZ-2) je Agencija pristojna za izdajo dovoljenj pokojninskim družbam, za izvajanje nadzora nad njihovim poslovanjem in poslovanjem zavarovalnic, ki izvajajo dodatno pokojninsko zavarovanje, ter za izdajo podzakonskih predpisov. Prav tako Agencija na podlagi 354. člena ZPIZ-2 opravlja nadzor nad izplačevalci poklicnih pokojnin.

Poleg tega Agencija na podlagi 23. člena Zakona o prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb (Uradni list RS, št. 26/05 – uradno prečiščeno besedilo in 85/09, v nadaljevanju: ZPSPID-UPB1) nadzira še poslovanje Prvega pokojninskega sklada Republike Slovenije.

Na podlagi Zakona o finančnih konglomeratih (Uradni list RS, št. 43/06, 87/11 in 56/13) opravlja tudi dopolnilni nadzor nad nadzorovano osebo s sedežem v Republiki Sloveniji, ki je na vrhu finančnega konglomerata oziroma ji je nadrejen finančni holding.

Na podlagi določil Zakona o makrobonitetnem nadzoru finančnega sistema (Uradni list RS, št. 100/13; v nadaljevanju: ZMbNFS) Agencija sodeluje pri delu Odbora za finančno stabilnost, v katerem so predstavniki vseh treh nadzornih organov subjektov finančnega sektorja. Poleg tega je Agencija pristojna, da na podlagi tega zakona izvaja makrobonitetni nadzor nad finančnimi družbami s spremljanjem, zbiranjem ter preverjanjem poročil in obvestil finančnih družb, z izvajanjem pregledov poslovanja finančnih družb, z izrekanjem ukrepov nadzora v skladu s področnimi zakoni ter izrekanjem makrobonitetnih nadzornih ukrepov in instrumentov v skladu s tem zakonom.

Agencija na podlagi pristojnosti, ki ji jih daje zakonodaja, opravlja nadzor zlasti z rednim preverjanjem poročil in obvestil, ki jih prejme od zavezancev za poročanje, in z opravljanjem pregledov poslovanja.

Osnovne naloge Agencije so:
1. izdaja dovoljenj za opravljanje zavarovalnih poslov;
2. izdaja dovoljenj za povečanje osnovnega kapitala s stvarnim vložkom – z delnicami druge zavarovalnice;
3. izdaja dovoljenj za pridobitev kvalificiranega deleža;
4. izdaja dovoljenj za opravljanje funkcije člana uprave oziroma za izvršnega člana upravnega odbora;
5. izdaja dovoljenj za prevzem oziroma prenos zavarovalnih pogodb;

6. izdaja dovoljenj za združitev oziroma delitev;
7. izdaja dovoljenj za ustanovitev podružnice v tujini;
8. izdaja dovoljenj za prenos izločenih poslov;
9. izdaja dovoljenj za opravljanje nalog pooblaščenega aktuarja;
10. izdaja dovoljenj za prekoračitev omejitev dovoljenih naložb;
11. izdaja dovoljenj za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja;
12. izdaja drugih dovoljenj na podlagi ZZavar:
    a) dovoljenje za spremembo zavarovalne vrste,
    b) dovoljenje za posredovanje pri nakupu ali prodaji investicijskih kuponov,
    c) dovoljenje za posredovanje pri sklepanju bančnih storitev,
    d) dovoljenje za posredovanje pri storitvah v zvezi z vrednostnimi papirji;
13. izdaja soglasij k metodi ter spremembam metode porazdelitve prihodkov in odhodkov med zavarovalnima skupinama premoženjskih in življenjskih zavarovanj;
14. izdaja soglasij k statutu in pravilniku o volitvah v skupščino zastopnikov vzajemne zavarovalnice;
15. izdaja soglasij k zavarovalno statističnim standardom;
16. izdaja soglasij k spremembi izjave o naložbeni politiki;
17. izdaja soglasij k predčasnemu odplačilu podrejenega dolga;
18. nadzor zavarovalnic, pokojninskih družb, zavarovalnih zastopnikov, zavarovalnih posrednikov, Jedrskega poola in Slovenskega škodnega sklada ter izrekanje nadzornih ukrepov za odpravo ugotovljenih kršitev in nepravilnosti;
19. priprava podzakonskih predpisov na podlagi zavarovalne in pokojninske zakonodaje;
20. vodenje obveznih registrov subjektov nadzora;
21. vodenje postopkov o prekrških za kršitve ZZavar;
22. sodelovanje z drugimi nadzornimi organi.

Od vključitve Slovenije v Evropsko unijo (EU) 1. maja 2004 lahko zavarovalnice in zavarovalni posredniki Evropskega gospodarskega območja (angl. EURopean Economic Area – EEA) neposredno opravljajo zavarovalne posle v Republiki Sloveniji. Prav tako lahko slovenske zavarovalnice in zavarovalni posredniki te storitve opravljajo na trgih držav članic. S tem dejstvom so se pristojnosti Agencije razširile prek ozemlja Republike Slovenije, saj Agencija v določenem delu nadzira poslovanje slovenskih zavarovalnic pri njihovem delovanju na tujih trgih in vodi evidenco vseh zavarovalnih ponudnikov na trgu Republike Slovenije.

2. NOTRANJA ORGANIZACIJA IN FINANCIRANJE AGENCIJE

2.1. Notranja organizacija in podatki o zaposlenih

Na podlagi Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest Agencije je bilo v letu 2014 delo Agencije organizirano v petih sektorjih, in sicer Sektorju za računovodske in finančne analize, Sektorju za aktuarstvo, Sektorju za zunanji nadzor, Sektorju za postopke in Sektorju za kvalitativni nadzor, ter v treh oddelkih, in sicer Oddelku za splošne zadeve, Oddelku za mednarodne zadeve in Oddelku za informacijsko tehnologijo. Delo oddelkov predstavlja podporno dejavnost k temeljnim nalogam in pristojnostim Agencije.

Agencija je v letu 2014 začela uvajati spremembe notranjeorganizacijske strukture, ki jih je zaključila na začetku leta 2015. Osnovna sprememba organizacijske strukture je sprememba iz načina delovanja Agencije na podlagi klasičnih funkcijskih organizacijskih enot v procesno organizirane enote. Sprememba bo omogočila večjo povezanost notranjeorganizacijskih enot. Ta bo še zlasti pomembna z uveljavitvijo Solventnosti II, ki bo vpeljala nov način nadzora, usmerjenega v nadzor na podlagi tveganj. Organizacija nove strukture Agencije je stremela k združitvi zaposlenih v organizacijsko enoto, ki se bo v celotnem procesu ukvarjala z isto nalogo. Organizacijska struktura se bo tudi nadalje prilagajala potrebam nadzora trga in pogojem oziroma okvirom delovanja, ki jih Agenciji daje zakonodaja.

Slika 1:
Notranjeorganizacijska struktura Agencije

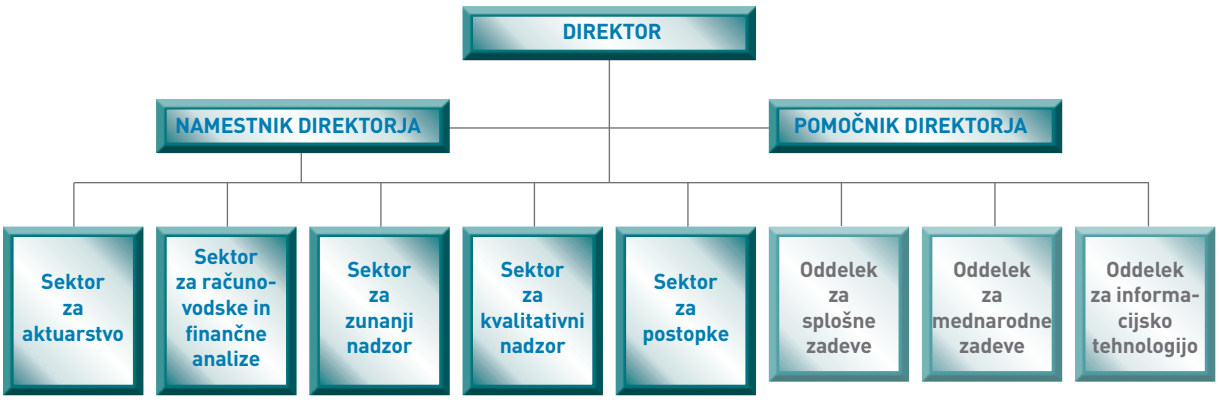

Pristojnosti organizacijskih enot v letu 2014 so opisane v nadaljevanju.

Sektor za aktuarstvo je opravljal predvsem naloge, povezane s pregledovanjem in analiziranjem aktuarskih poročil, kontroliral izračune zavarovalno-tehničnih rezervacij, spremljal premijske sisteme in zavarovalne pogoje, analiziral pozavarovalne programe in pozavarovalno zaščito ter opravljal druga dela in naloge z vidika aktuarskega nadzora.

Sektor za računovodske in finančne analize je opravljal vsa dela in naloge, povezane z analiziranjem in izvajanjem nadzora nad poslovanjem subjektov, ki ga Agencija po zakonu opravlja s spremljanjem, zbiranjem ter preverjanjem poročil in obvestil zavarovalnic in drugih oseb, ki so po zakonu dolžne poročati Agenciji oziroma jo obveščati o posameznih dejstvih in okoliščinah.

Sektor za zunanji nadzor je v sodelovanju z drugimi organizacijskimi enotami opravljal preglede poslovanja subjektov nadzora in vodil postopke izrekanja ukrepov nadzora za kršitve, ugotovljene na podlagi opravljenih pregledov poslovanja.

Sektor za postopke je pripravljal in izvajal strokovni pregled predlogov podzakonskih predpisov Agencije ter pomagal pri pripravi predlogov sprememb zakonov in drugih predpisov, ki se nanašajo na delo Agencije. V sodelovanju z drugimi organizacijskimi enotami je vodil postopke izdaje odločb Agencije, pripravljal

pravna mnenja in stališča, vloge Agencije v sodnih in drugih postopkih, izvrševal pristojnosti Agencije kot prekrškovnega organa ter opravljal vsa druga pravna dela in naloge Agencije.

Sektor za kvalitativni nadzor je opravljal dela in naloge, povezane z upravljanjem in nadzorom zavarovalnic, zavarovalnih skupin oziroma finančnih konglomeratov, vključno z organizacijo in vodenjem nadzornih kolegijev in sodelovanjem na nadzornih kolegijih. Opravljal je tudi dela in naloge, povezane z nadzorom nad delom podružnic zavarovalnic in nad delom zavarovalnic, ki opravljajo svoje storitve neposredno, ter sodeloval s pristojnimi nadzornimi organi.

Oddelek za splošne zadeve je zagotavljal strokovno in administrativno podporo direktorju Agencije, opravljal naloge glavne pisarne, naloge z delovnopravnega področja ter naloge s področja računovodskega in finančnega poslovanja Agencije, pripravljal interne akte Agencije ter izvajal druga dela in naloge v zvezi z organizacijskimi in drugimi splošnimi zadevami Agencije.

Oddelek za mednarodne zadeve je opravljal naloge v zvezi z mednarodnim sodelovanjem Agencije, ki se je nanašalo predvsem na sodelovanje z nadzornimi institucijami v okviru rednega članstva v Eiopi, IAIS in ESRB ter z drugimi mednarodnimi institucijami, kot so Svetovna banka in Mednarodni denarni sklad in OECD.

Oddelek za informacijsko tehnologijo je opravljal naloge, ki se nanašajo na vzpostavitev, nadgradnjo in vzdrževanje celotnega informacijskega sistema Agencije, skrbel za računalniško podporo predstavitve Agencije na spletu ter izvajal preglede poslovanja subjektov nadzora na področju informacijske tehnologije.

Na dan 31. 12. 2014 je bilo v Agenciji zaposlenih 36 delavcev, od tega 14 z magistrskim nazivom (10 s področja ekonomije, dva s področja prava, eden s področja ekonomske informatike in eden s področja uprave), 16 z univerzitetno izobrazbo, pet z visokošolsko izobrazbo in eden s srednješolsko izobrazbo.

Tabela 1:
Podatki o delavcih Agencije po stopnji strokovne izobrazbe na dan 1. 1. 2014 in 31. 12. 2014

Stopnja strokovne izobrazbe	Št. zaposlenih	
	1. 1. 2014	31. 12. 2014
V. – srednja	1	1
VII. – visoka	3	5
VII. – univerzitetna	16	16
VIII. – magisterij	15	14
SKUPAJ	35	36

Vir: Podatki Agencije.

Tabela 2:
Podatki o delavcih Agencije po nazivu strokovne izobrazbe na dan 1. 1. 2014 in 31. 12. 2014

Naziv strokovne izobrazbe	Št. zaposlenih	
	1. 1. 2014	31. 12. 2014
Ekonomski tehnik	1	1
Diplomirani upravni organizator	2	3
Diplomirani ekonomist	1	1
Univerzitetni diplomirani ekonomist	8	8
Univerzitetni diplomirani inženir matematike	1	1
Univerzitetni diplomirani matematik	1	1
Univerzitetni diplomirani inženir elektrotehnike	1	1
Univerzitetni diplomirani pravnik	3	3
Univerzitetni diplomirani sociolog	1	1
Univerzitetni diplomirani inženir računalništva	0	1
Magister znanosti	15	15
SKUPAJ	35	36

Vir: Podatki Agencije.

2.2. Financiranje Agencije

Osnova za financiranje Agencije so takse in nadomestila, ki jih določa Tarifa o taksah in nadomestilih (Uradni list RS, št. 89/02, 74/05, 103/08 in 105/13; v nadaljevanju: Tarifa - 1). Tarifo sprejme strokovni svet Agencije, veljati pa začne, ko Agencija pridobi soglasje Vlade RS in objavi tarifo v Uradnem listu RS. V letu 2013 je prišlo do spremembe Tarife - 1 (Uradni list RS, št. 105/13) zaradi sprejetja ZPIZ-2. Novi ZPIZ-2 je spremenil osnovo za izračun letnega nadomestila stroškov za opravljanje nadzora Agencije po določilih ZPIZ-2 in določil, da Agencija izdaja različna dovoljenja oziroma soglasja po ZPIZ-2. Zavezanci so skladno s spremembo Tarife - 1 spremenjeno letno nadomestilo začeli plačevati v letu 2014.

Na podlagi Tarife - 1 je Agencija v letu 2014 zbrala 2.352.392 EUR sredstev od letnih nadomestil ter 282.448 EUR od taks in pavšalnih nadomestil. Navedeni prihodki obsegajo 97,8 % celotnih prihodkov Agencije, preostalo so finančni prihodki in prevrednotovalni prihodki.

Nadzor nad zakonitostjo, namembnostjo, gospodarno in učinkovito rabo sredstev Agencije opravlja Računsko sodišče RS.

3. POROČILO O IZDANIH DOVOLJENJIH ZA OPRAVLJANJE ZAVAROVALNIH POSLOV IN DRUGIH DOVOLJENJIH, KI JIH IZDA AGENCIJA

V letu 2014 je Agencija na podlagi določb ZZavar odločala o raznovrstnih vprašanjih s področja delovanja subjektov nadzora. Pregled izdanih dovoljenj, soglasij in drugih odločb, ki jih je v letih 2013 in 2014 izdala Agencija, je prikazan v tabeli 3.

Na podlagi petega odstavka 65. člena ZZavar je Agencija izdala šest dovoljenj za prenos izločenih poslov. Izdaje dovoljenj so se nanašale na prenos izločenih poslov za sklenitev pogodb o posredovanju osebnih zavarovanj, prenos izločenih poslov na področju informatike in prenos izločenih poslov upravljanja sredstev kritnega sklada.

Oseba, ki namerava neposredno ali posredno pridobiti delnice zavarovalnice, na podlagi katerih bi dosegla ali presegla kvalificirani delež, mora pred pridobitvijo takega deleža pridobiti dovoljenje Agencije. Agencija je v letu 2014 izdala štiri dovoljenja za pridobitev kvalificiranega deleža v zavarovalno delniški družbi. Izdala je eno dovoljenje za delež glasovalnih pravic, ki je enak in večji od kvalificiranega deleža in manjši od 20 %, eno dovoljenje za delež pravic, ki je enak ali večji od ene tretjine in manjši od 50 %, ter dve dovoljenji za delež glasovalnih pravic ali delež v kapitalu zavarovalnice, ki je enak ali večji od 50 %.

Agencija je v letu 2014 zavrnila eno zahtevo za izdajo dovoljenja za pridobitev deleža v zavarovalno delniški družbi za delež glasovalnih pravic ali delež v kapitalu zavarovalnice, ki je enak ali večji od 50 %.

Na podlagi 25. člena ZZavar je Agencija izdala devet dovoljenj za opravljanje funkcije člana uprave v zavarovalnici.

V skladu s 25. členom ZZavar je Agencije izdala pet ugotovitvenih odločb o prenehanju dovoljenja za opravljanje funkcije člana uprave v zavarovalnici.

Agencija je v letu 2014 izdala devet dovoljenj za opravljanje nalog pooblaščenega aktuarja.

Na podlagi drugega odstavka 122. člena ZZavar je Agencija izdala dve dovoljenji za prekoračitev omejitve naložb v posameznem segmentu dovoljenih naložb.

Agencija je v letu 2014 zavrgla eno zahtevo za prekoračitev omejitve naložb v posameznem segmentu dovoljenih naložb.

Agencija je na podlagi 72. člena ZZavar v letu 2014 izdala eno dovoljenje za opravljanje zavarovalnih poslov. Dovoljenje se je nanašalo na opravljanje zavarovalnih poslov v zavarovalni vrsti zdravstveno zavarovanje.

Dovoljenje za opravljanje dejavnosti zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja na podlagi devetega odstavka 238. člena ZZavar preneha veljati v primeru, da zavarovalno zastopniška oziroma posredniška družba ne začne poslovati v šestih mesecih od izdaje dovoljenja, če preneha z opravljanjem dejavnosti zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja za več kot eno leto, z začetkom stečajnega postopka oziroma prisilne likvidacije ali z zaključkom redne likvidacije. Agencija v tem primeru izda ugotovitveno odločbo o prenehanju dovoljenja. V letu 2014 se je Agencija sistematično lotila pregleda registra zavarovalno zastopniških in posredniških družb ter na podlagi ugotovitev izdala 630 tovrstnih ugotovitvenih odločb.

Agencija je v letu 2014 skupno izdala 772 dovoljenj na področju opravljanja poslov in dejavnosti zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja (v letu 2013 je bilo izdanih 793 in v letu 2012 762 tovrstnih dovoljenj). Od tega je bilo 133 dovoljenj izdanih zavarovalnim zastopniškim in posredniškim družbam ter samostojnim podjetnikom za opravljanje dejavnosti zavarovalnega zastopanja in posredovanja, 630 dovoljenj oziroma ugotovitvenih odločb pa je bilo izdanih fizičnim osebam za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja. Poleg tega je bilo izdanih še devet dovoljenj za družbe in osebe, ki opravljajo posle sklepanja zavarovanj, ki so v neposredni zvezi z glavno dejavnostjo, ki jo opravljajo.

Agencija je v letu 2014 zavrgla dve zahtevi za izdajo dovoljenj, saj niso bile podane procesne predpostavke za odločanje o zahtevah. V letu 2014 je Agencija zavrnila osem zahtev za izdajo dovoljenja zaradi neizpolnjevanja zakonskih pogojev.

Na podlagi šestega odstavka 17. člena ZFK je Agencija izdala dve odločbi o prenehanju finančnega konglomerata.

Agencija je na podlagi drugega odstavka 65. člena ZZavar izdala eno odločbo o pripojitvi družbe.

Poleg navedenih upravnih postopkov je Agencija v letu 2014 obravnavala tudi tri obvestila zavarovalnic o nameravanem začetku neposrednega opravljanja zavarovalnih poslov na območju druge oziroma drugih držav članic Evropske unije in eno obvestilo o nameri zavarovalnice, da opravlja posle prek podružnice. Agencija je v letu 2014 na podlagi zahtev, prejetih od nadzornih institucij drugih držav članic EU, notificirala opravljanje storitev 35 zavarovalnicam in podružnicam teh zavarovalnic v drugih državah članicah Evropske unije, ki so za opravljanje zavarovalnih poslov registrirane v svojih državah in lahko na podlagi notifikacije neposredno opravljajo posle na območju Republike Slovenije. Agencija je v skladu s predpisi po zaključenem postopku ustrezno posodobila register oseb, ki opravljajo zavarovalno dejavnost na ozemlju Republike Slovenije.

Vse navedeno je s primerjavo z letom 2013 predstavljeno v tabeli 3.

Tabela 3:
Izdana dovoljenja, soglasja in druge odločbe v letih 2013 in 2014

Vrsta dovoljenja	2013	2014
Predhodno mnenje za izdajo dovoljenja za opravljanje posredovanja pri prodaji zavarovalnih polic	3	0
Dovoljenje za prenos izločenih poslov	2	6
Dovoljenje za pridobitev kvalificiranega deleža v zavarovalnici/pokojninski družbi	3	4
Odločba o zavrnitvi zahteve za pridobitev kvalificiranega deleža v zavarovalnici/pokojninski družbi	1	1
Ugotovitvena odločba o prenehanju veljavnosti dovoljenja za pridobitev kvalificiranega deleža	4	0
Dovoljenje za oddelitev s prevzemom	1	0
Dovoljenje za opravljanje funkcije člana uprave v zavarovalnici	13	9
Ugotovitnena odločba o prenehanju dovoljenja za opravljanje funkcije člana uprave	13	5
Dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega aktuarja	4	9
Dovoljenje za prekoračitev omejitve naložb	2	2
Dovoljenje za nalaganje v druge vrste naložb	1	0
Sklep o zavrženju zahteve za prekoračitev omejitve naložb	0	1
Dovoljenje za opravljanje zavarovalnih poslov v zavarovalni vrsti	0	1
Dovoljenje za spremembo zavarovalne vrste	1	0
Odločba o zavrnitvi zahteve za izdajo dovoljenja za opravljanje zavarovalnih poslov	1	0
Ugotovitvena odločba o prenehanju dovoljenja za opravljanje dejavnosti zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja	0	630
Dovoljenje za opravljanje poslov in dejavnosti zav. zastopanja/posredovanja	793	772
Zavrnitev oziroma zavrženje izdaje dovoljenja za opravljanje poslov in dejavnosti zav. zastopanja/posredovanja	13	9
Odločba o prenehanju finančnega konglomerata	0	2
Odločba o pripojitvi družbe	0	1
Dovoljenje za opravljanje zavarovalnih poslov v zavarovalni vrsti	0	1
SKUPAJ	**855**	**1453**

Vir: Podatki Agencije.

4. IZVAJANJE NADZORA IN IZREČENI UKREPI NADZORA

Agencija opravlja nadzor zlasti s spremljanjem ter preverjanjem poročil in obvestil zavarovalnic in drugih oseb, ki so ji dolžne poročati na podlagi ZZavar in drugih zakonov, ter z opravljanjem pregledov poslovanja subjektov nadzora. Kadar Agencija pri opravljanju nadzora ugotovi kršitve ZZavar oziroma drugih predpisov, ki urejajo poslovanje subjektov nadzora, subjektu nadzora z odredbo naloži, da kršitve oziroma nepravilnosti odpravi ali da odpravi ali opusti določena dejanja.

4.1. Preverjanje poročil in obvestil

Agencija na podlagi zakona prejema redna in izredna poročila. Redna poročila se nanašajo na periodična poročanja o poslovanju subjektov nadzora. Večina rednega poročanja se izvaja prek sistema In-Reg Firms, ki omogoča elektronski sprejem predpisanih obrazcev, njihovo pregledovanje ter izdelavo različnih agregatnih in drugih poročil.

Agencija s pomočjo programa In-Reg Firms zbira zavarovalno-statistične podatke, računovodske izkaze zavarovalnic, obrazce za izračun minimalnega kapitala zavarovalnic, obrazce za izračun presežka iz prevrednotenja v zvezi s sredstvi, ki niso financirana iz zavarovalno-tehničnih rezervacij, obrazce za podrobnejši način izračuna kapitala in izpolnjevanje kapitalskih zahtev ter kapitalske ustreznosti, obrazec za poročanje o imetnikih delnic in kvalificiranih deležev, obrazec za poročanje o naložbah, na podlagi katerih je zavarovalnica pridobila kvalificiran delež, ter obrazce o naložbah kritnega premoženja in premoženja kritnega sklada in o naložbah, ki niso financirane iz zavarovalno-tehničnih rezervacij.

Agencija je že v letu 2013 uvedla sistem elektronskega poročanja, s katerim določena poročanja subjektov nadzora potekajo samo v elektronski obliki. V letu 2014 je Agencija uvedla poročanje na način, da lahko tudi zavarovalno posredniške družbe, samostojni podjetniki posamezniki, ki kot gospodarsko dejavnost opravljajo storitve posredovanja pri sklepanju zavarovalnih pogodb, in banke, ki na podlagi dovoljenja Banke Slovenije opravljajo storitve zavarovalnega posredovanja, v elektronski sistem In-Reg Firms poročajo o strukturi in obsegu posredniških poslov po zavarovalnicah. Do zdaj so zavezanci za poročanje o strukturi in obsegu posredniških poslov po zavarovalnicah poročali le v papirni različici.

Agencija je v letu 2014 prek programa In-Reg Firms prejela:

- 436 rednih četrtletnih poročil;
- 108 poročanj mesečne statistike in naložb na podlagi ZPIZ-2;
- 96 poročanj posredniških družb o strukturi in obsegu posredniških poslov po zavarovalnicah;
- 57 rednih letnih poročil.

Izredna poročila se nanašajo na poročila, ki jih zahteva Agencija (kot izvajanje ukrepov nadzora ali kot dodatno poročanje posameznega subjekta nadzora), ter na občasna poročila, ki so jih subjekti nadzora dolžni poročati Agenciji (npr. poročila o sklicu in sklepih skupščine, o spremembah v organih upravljanja).

Pri poročanju Agencija spremlja pravočasnost in pravilnost poročanja zavarovalnic ter s podrobnejšo analizo in navzkrižnim nadzorom ugotavlja morebitne vsebinske nepravilnosti. Če ugotovi kršitve in nepravilnosti pri poročanju, pozove subjekt nadzora, naj jih odpravi, lahko pa take ugotovitve pripeljejo tudi do podrobnejšega nadzora s pregledom poslovanja.

4.2. Pregledi poslovanja

Pregledi poslovanja so lahko celoviti ali usmerjeni na posamezna področja. Posamezna področja pregleda se določijo na podlagi informacij, pridobljenih s spremljanjem poročil in obvestil, na pobudo drugih sektorjev v zvezi z izvajanjem drugih nalog Agencije (izdajanje dovoljenj in podobno), ali če je ocenjeno, da je to potrebno glede na informacije, ki izhajajo iz javno razpoložljivih virov. Pregledi poslovanja omogočajo tudi preglede skladnosti dokumentacije s poročili in obvestili, ki jih subjekti nadzora pošiljajo Agenciji v okviru poročanja, ter zagotovitev podatkov in informacij, s katerimi Agencija ne razpolaga na podlagi rednega poročanja.

Na podlagi ugotovitev strokovnih služb Agencija pri ugotovljenih kršitvah in nepravilnostih v poslovanju subjektov nadzora izda odredbo o odpravi kršitev. Pri ugotovljenih hujših kršitvah pravil o obvladovanju tveganj z odredbo odredi dodatne ukrepe. Strokovne službe spremljajo tudi odpravljanje kršitev, ki obsega preverjanje poročil o odpravi kršitev in morebitni ponovni pregled poslovanja v obsegu, potrebnem za ugotovitev, ali so kršitve odpravljene.

Od 11 odprtih postopkov pri subjektih nadzora konec leta 2013 jih je bilo v letu 2014 zaključenih 10; trije postopki z ugotovitveno odločbo o odpravi kršitev, izdano po odpravi kršitev, ugotovljenih v odredbi, štirje s sklepom o ustavitvi postopka, izdanem po odpravi kršitev po izdanem obvestilu pred izdajo odredbe, eden z dopisom o zaključku pregleda in ugotovitvijo, da bo Agencija odpravo sprejetih in opravljenih ukrepov, opisanih v izjavi o ukrepu, preverila v letu 2014, pri enem pa je Agencija ugotovila, da nadaljevanje pregleda na osnovi pregledane dokumentacije ni potrebno, en pregled pa se je zaključil z odločbo o odvzemu dovoljenja za opravljanje dejavnosti zavarovalnega zastopanja (en pregled, začet v letu 2013, je bil konec leta 2014 še odprt).

V 2014 je Agencija načrtovala 17 pregledov poslovanja, od tega osem pri zavarovalnicah, en tematski pregled, pet pregledov pri zavarovalno zastopniških oziroma posredniških družbah, dva pregleda skupaj z Banko Slovenije in en pregled skupaj s tujim nadzornikom.

Agencija je v letu 2014 začela 14 pregledov poslovanja, od tega osem pregledov poslovanja v zavarovalnicah. Šest pregledov poslovanja je bilo izvedenih na podlagi letnega načrta pregledov poslovanja. Dva pregleda poslovanja sta bila izredna, potreba po pregledih pa je bila ugotovljena na podlagi informacij, ki jih je Agencija pridobila med letom. Agencija je začela en tematski pregled, štiri preglede pri zavarovalno zastopniških oziroma posredniških družbah in en pregled s tujim nadzornikom.

Od 14 začetih pregledov v letu 2014 jih je bilo v istem letu zaključenih sedem, od tega:

- pri zavarovalnicah:
  - dva pregleda, ki sta bila na podlagi pregledane dokumentacije zaključena z ugotovitvijo, da nadaljevanje pregleda ni potrebno; in
  - dva pregleda, ki sta bila zaključena s sklepom o ustavitvi postopka po odpravi kršitev po izdanem obvestilu pred izdajo odredbe;
- pri zavarovalno zastopniških oziroma posredniških družbah:
  - dva pregleda, ki sta bila zaključena s sklepom o ustavitvi postopka o odpravi kršitev po izdanem obvestilu pred izdajo odredbe;
- pregled s tujim nadzornikom, v katerem je Agencija sodelovala kot svetovalec lokalnemu nadzorniku.

Na dan 31. 12. 2014 je imela Agencija osem odprtih pregledov poslovanja, ki se nadaljujejo v letu 2015 in so v različnih fazah postopka (izvajanje pregleda, priprava obvestila pred izdajo odredbe, priprava odredbe ...).

4.3. Izrekanje ukrepov nadzora

Agencija izreka ukrepe nadzora na podlagi ugotovitev pregledov poslovanja, na podlagi izsledkov iz rednih in izrednih poročil ter na podlagi javno dostopnih informacij. Na podlagi 307. člena ZZavar Agencija izreka ukrepe nadzora po uradni dolžnosti.

Agencija je na podlagi drugega odstavka 307. člena ZZavar v letu 2014 izdala 22 obvestil pred izdajo odredbe o odpravi kršitev.

Agencija je različnim subjektom nadzora v letu 2014 izdala šest odredb o odpravi kršitev. Kršitve so se nanašale predvsem na kršitve glede določil splošnih pogojev zavarovanja, na kršitev 217. člena ZZavar glede pooblastil za zastopanje zavarovalnic, na obveščanje zavarovalcev ob sklenitvi zavarovalne pogodbe in na kršitve določil glede pravil o obvladovanju tveganj. Zoper odredbo ima subjekt nadzora na podlagi 311. člena ZZavar pravico vložiti ugovor. O ugovoru v skladu s 315. členom ZZavar odloča Agencija z odločbo. Agencija je tako v letu 2014 odločala o dveh ugovorih proti odredbi. V eni odločbi je Agencija ugovor zoper odredbo zavrnila, v eni pa je ugovoru ugodila.

Agencija je v letu 2014 izdala 11 ugotovitvenih odločb o odpravi kršitev.

Agencija je izdala tri odločbe o začetku postopka za odvzem dovoljenja za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja in dve odločbi o začetku postopka o odvzemu dovoljenja za opravljanje dejavnosti zavarovalnega zastopanja. Prav tako je Agencija v letu 2014 odvzela pet dovoljenj za opravljanje poslov oziroma dejavnosti zavarovalnega zastopanja. Od tega sta bila odvzeti dve dovoljenji za opravljanje dejavnosti zavarovalnega zastopanja in tri dovoljenja za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja. Dovoljenja so bila odvzeta zaradi hujših kršitev dobrih poslovnih običajev pri opravljanju poslov zavarovalnega zastopanja, zaradi onemogočanja pregleda poslovanja, ki je določen v 301. do 306. členu ZZavar, in zaradi kršitve določila prvega odstavka 218. člena ZZavar glede omejitev pooblastil zastopnika.

Agencija je v letu 2014 izdala 23 sklepov, s katerimi je ustavila postopek ukrepa nadzora.

Na področju prekrškovnega prava je Agencija v letu 2014 izrekla opozorilo dvema zavarovalnicama zaradi nepravočasnega in nepopolnega obveščanja Agencije o zahtevanih podatkih, dva opomina, in sicer opomin zavarovalnici zaradi nepravočasnega in nepravilnega poročanja podatkov in opomin zavarovalno posredniški družbi zaradi neseznanjanja zavarovancev z obveznimi podatki po ZZavar, ter izdala dve odločbi o prekršku, in sicer globo zavarovalno zastopniški družbi zaradi opravljanja poslov zavarovalnega zastopanja oseb brez dovoljenja Agencije za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja in pravni osebi zaradi opravljanja zavarovalnih poslov v nasprotju z ZZavar.

Navedeno s primerjavo s predhodnim letom povzemamo v tabeli 4.

Tabela 4:
Podatki o izrekih ukrepov nadzora v letih 2013 in 2014

Vrsta ukrepa	2013	2014
Obvestilo pred izdajo odredbe o odpravi kršitev	29	22
Odredba o odpravi kršitev	8	6
Odločba o ugovoru proti odredbi	5	2
Odločba o začetku postopka za odvzem dovoljenja za opravljanje poslov/dejavnosti zav. zastopanja	2	5
Odločba o odvzemu dovoljenja za opravljanje poslov/dejavnosti zav. zastopanja	3	5
Ugotovitvena odločba o odpravi kršitev	1	11
Sklep o ustavitvi postopka	16	23
SKUPAJ	**64**	**74**

Vir: Podatki Agencije.

5. DELO AGENCIJE NA PODROČJU UVEDBE SOLVENTNOSTI II

5.1 Delo na zakonodajnem področju

Na začetku leta 2014 je Agencija pristopila k spremembi ZZavar, s katero naj bi v ZZavar prenesli tri sklope smernic, izdanih od Eiope, namenjene približevanju poslovanja zavarovalnic zahtevam, ki jih prinaša Solventnost II; to so pripravljalne smernice o sistemu upravljanja, o v prihodnost usmerjeni lastni oceni tveganj podjetja in o predložitvi informacij nacionalnim pristojnim organom. Z uvedbo teh smernic bi se že v letu 2014 od zavarovalnic zahtevala delna prilagoditev zahtevam, ki jih prinaša nov sistem Solventnosti II, in s tem postopnejša in bolj usmerjena priprava zavarovalnic na nov sistem. Delo je bilo zaključeno v aprilu, vendar zaradi spremembe Vlade RS in posledičnega zastoja pri njenem delu do spremembe ZZavar ni prišlo, temveč se je z julijem začelo delo na novem zakonu, ki bo vključeval vse spremembe, ki jih prinaša Solventnost II.

Direktiva Solventnost II mora biti prenesena v nacionalne pravne rede držav članic do 31. marca 2015 in uveljavljena do 1. januarja 2016. Solventnost II je bila sicer objavljena že leta 2009, vendar, ker so v zvezi s tem potekala dolga usklajevanja, je Evropski parlament v letu 2013 z Direktivo 2011/89/EU Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o spremembi direktiv 98/78/ES, 2002/87/ES, 2006/48/ES in 2009/138/ES glede dopolnilnega nadzora finančnih subjektov v finančnem konglomeratu določil novi datum implementacije Solventnost II, in sicer 1. januar 2016, saj je postal prvotni datum, 1. januar 2014, zaradi tehničnih podrobnosti neizvedljiv. Evropski Parlament je nato v letu 2014 sprejel z Direktivo 2014/51/EU Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o spremembi Direktive 2003/71/ES in Direktive 2009/138/ES ter Uredb (ES) št. 1060/2009, (EU) št. 1094/2010 in (EU) št. 1095/2010 glede pristojnosti Evropskega nadzornega organa (Evropskega organa za zavarovanja in poklicne pokojnine) ter Evropskega nadzornega organa (Evropskega organa za vrednostne papirje in trge) (Omnibus II) še dodatne in za zdaj končne spremembe Direktive Solventnost II.

Solventnost II temelji na treh stebrih. Prvi steber zahteva tako kapitalsko ustreznost, ki bo zavarovalnico zalagala z zadostnimi sredstvi za pokrivanje vseh njenih obveznosti. Drugi steber postavlja nova pravila glede sistema upravljanja zavarovalnice ter vpeljuje funkcijo obvladovanja tveganj in funkcijo skladnosti poslovanja. Tretji steber zadeva nadzorne postopke, razkritja in poročanja. Namen Solventnosti II je poenotenje zavarovalnih zakonodaj in praks v vsej Evropski uniji ter vključuje naslednje temeljne ideje:

- računovodski izkazi, ki odražajo tržne vrednosti;
- tveganjem prilagojene kapitalske zahteve;
- lastna ocena tveganj in višine kapitala;
- odgovornost uprave in ostalega vodstva zavarovalnice;
- izvajanje ustreznega nadzora.

Agencija je v septembru posredovala Ministrstvu za finance obsežen sklop predlogov za spremembe in dopolnitve predloga novega Zakona o zavarovalništvu, ki ga je pripravilo Ministrstvo za finance. Ministrstvo za finance je oktobra objavilo in s tem dalo v javno razpravo predlog zakona in Agencija je še vse do predložitve zakona na Vlado dejavno sodelovala z Ministrstvom za finance pri presoji utemeljenosti predlogov, prejetih v javni razpravi in v medresorski obravnavi. Zakon je bil predložen na Vlado v januarju 2015 in njegovo sprejetje se predvideva do maja 2015. Zakon se bo, razen posameznih določb, ki se nanašajo na pridobitev dovoljenj in ki se bodo začele uporabljati takoj, začel uporabljati 1. 1. 2016.

Novi Zakon o zavarovalništvu bo novela ZZavar, katere cilj je v slovenski pravni red prenesti Solventnost II.

Drugi pomemben cilj predloga novega zakona je posodobiti vsa področja v sedanjem ZZavar, ki ne prenašajo predhodno omenjene direktive, predvsem glede na potrebe, ki so se pokazale pri poslovanju subjektov, na katere se zakon nanaša, in pri opravljanju nadzora nad temi subjekti.

Kot posledica Direktive Solventnost II bo v novem Zakonu o zavarovalništvu v večjem delu preoblikovana ali v celoti spremenjena oziroma na novo opredeljena ureditev področij (poglavij): Upravljanje tveganj, Poslovne knjige, letno poročilo in poročilo o solventnosti in finančnem položaju, Nadzor, upravljanje tveganj in razkritja na ravni skupine, Namenska družba ter Prehodne in končne določbe.

Spremembe, ki izhajajo iz zahtev Solventnosti II ali iz potreb po posodobitvi zakona, so doživela tudi druga poglavja zakona: Splošne določbe, Statusne določbe, Opravljanje zavarovalnih poslov, Varovanje zaupnih podatkov, Nadzor nad zavarovalnicami, Stečaj zavarovalnice, Postopek odločanja Agencije za zavarovalni nadzor v posamičnih zadevah, Agencija za zavarovalni nadzor, Zavarovalne pogodbe, Sozavarovanje, Zavarovalni zastopniki oziroma zavarovalne zastopnice in posredniki oziroma posrednice, Slovensko zavarovalno združenje in reševanje sporov med ponudniki storitev in potrošniki ter Kazenske določbe.

Kot posledica prenehanja veljavnosti sedanjega ZZavar se v novem Zakonu o zavarovalništvu dodajajo tudi posebno poglavje Poslovanje pokojninskih družb in Prvega pokojninskega sklada ter pravila za poslovanje zavarovalnic, ki upravljajo pokojninske sklade kot kritne sklade ali vzajemne pokojninske sklade, ki določajo pravila poslovanja družb v zvezi s pokojninskimi skladi, ki jih je prej urejal ZZavar in za katera ne veljajo ali veljajo le v delu pravila Solventnosti II.

Do začetka uporabe zakona namerava Agencija sprejeti tudi vse podzakonske predpise, za katere bo prejela pooblastilo z novim Zakonom o zavarovalništvu. Zaradi velikega števila podzakonskih predpisov se je Agencija že v letu 2014 dejavno lotila priprave predlogov podzakonskih predpisov na tem področju, tako da si bo prvi večji sklop podzakonski predpisov prizadevala izdati že takoj po predvideni uveljavitvi novega Zakona o zavarovalništvu. Agencija že zdaj v pripravo aktov vključuje Ministrstvo za finance in interesna združenja (Slovensko zavarovalno združenje, združenja zavarovalnih zastopnikov oziroma posrednikov ...).

5.2. Priprave Agencije na področju informacijske tehnologije

Agencija se je v letu 2014 na področju informacijske tehnologije dejavno pripravljala na Solventnost II. Potekale so dejavnosti na nadgradnji informacijskega sistema, ki bo v juniju 2015 pripravljen na novo zakonodajo in v katerega bodo preneseni obrazci v standardiziranem formatu XBRL. Ker se bo število podatkov z novim načinom zelo povečalo, se je Agencija odločila obstoječi informacijski sistem nadgraditi tudi s sistemom za poslovno inteligenco ter analiziranje in vizualizacijo podatkov.

Agencija je že v letu 2014 začela tudi dejavnosti uvedbe dokumentacijskega sistema, s čimer bo zmanjšala tveganja pri papirnem poslovanju ter med drugim zagotovila avtomatizacijo delovnih tokov, večjo produktivnost, krajšanje časa reševanja zadev, hiter, kontroliran, nadzorovan, sledljiv in varen dostop do posameznega dokumenta ter tudi obstojnost dokumentov tudi v primeru nepredvidljivih dogodkov.

6. POROČILO O SODELOVANJU AGENCIJE Z DRUGIMI DOMAČIMI IN TUJIMI NADZORNIMI ORGANI

6.1. Sodelovanje z domačimi in tujim nadzornimi organi

Agencija pri svojem delu redno sodeluje z Banko Slovenije, Agencijo za trg vrednostnih papirjev, Slovenskim zavarovalnim združenjem, Slovenskim inštitutom za revizijo, Agencijo za javni nadzor nad revidiranjem, Uradom za preprečevanje pranja denarja in Komisijo za preprečevanje korupcije.

Poleg sodelovanja z nadzornimi organi Agencija pri opravljanju svojega dela redno sodeluje tudi z ministrstvi, katerih delo pokriva tudi področje zavarovalništva, zlasti z Ministrstvom za finance, Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Ministrstvom za zdravje.

V skladu s pravilnikom o medsebojnem sodelovanju nadzornih organov so imeli člani koordinacije nadzornih organov finančnega sistema v sestavi ministra za finance, generalnega direktorja direktorata za finančni sistem Ministrstva za finance, guvernerja Banke Slovenije, viceguvernerja Banke Slovenije oziroma direktorja Oddelka za bančni nadzor Banke Slovenije, direktorja Agencije za trg vrednostnih papirjev in direktorja Agencije v letu 2014 eno srečanje.

Komisija za medsebojno sodelovanje nadzornih organov v sestavi viceguvernerja Banke Slovenije oziroma direktorja Oddelka za bančni nadzor Banke Slovenije, direktorja Agencije za trg vrednostnih papirjev in direktorja Agencije je imela v letu 2014 štiri srečanja. V skladu z drugim odstavkom 6. člena Pravilnika, ki določa, da dolžnost sklicevanja sestankov in priprave zapisnika vsako leto preide na drug nadzorni organ, je ta v letu 2014 prešla z Banke Slovenije na Agencijo za trg vrednostnih papirjev.

Konec leta 2013 je bil sprejet ZMbNFS, ki ureja status, naloge, pristojnosti in delovanje Odbora za finančno stabilnost, način izvajanja makrobonitetnega nadzora v Republiki Sloveniji ter določa naloge, pristojnost, nadzorne ukrepe in instrumente ter delovanje nadzornih organov na področju makrobonitetnega nadzora. Skladno s tem zakonom se je ustanovil Odbor za finančno stabilnost, ki je pristojen za oblikovanje makrobonitetne politike v Republiki Sloveniji. Cilj delovanja odbora je prispevati k zaščiti stabilnosti celotnega finančnega sistema, vključno z okrepitvijo njegove odpornosti in zmanjšanjem kopičenja sistemskih tveganj, ter tako zagotoviti vzdržen prispevek finančnega sektorja h gospodarski rasti. Člani odbora so guverner Banke Slovenije in viceguverner, pristojen za nadzor bančnega poslovanja, direktor Agencije za trg vrednostnih papirjev in njegov namestnik, direktor Agencije in njegov namestnik ter dva predstavnika Ministrstva za finance, ki pa nimata glasovalne pravice. Člani odbora so pri svojem odločanju neodvisni in niso zavezani k upoštevanju navodil svojih nadrejenih, državnih ali drugih organov. Za svoje delo je odbor odgovoren izključno Državnemu zboru RS, ki mu poroča enkrat letno. Odbor po potrebi poroča tudi organom Evropske unije in Evropskim odborom za sistemska tveganja. Guverner Banke Slovenije je predsednik odbora in predseduje sejam odbora. Odbor odloča na sejah, ki jih predsednik odbora skliče praviloma štirikrat na leto. V primeru zaznanih potreb se lahko skličejo dodatne seje odbora, tudi na pobudo drugih članov odbora. Odbor za finančno stabilnost se je v letu 2014 sestal na treh sejah. Več informacij o delu Odbora za finančno stabilnost je objavljenih v Letnem poročilu Odbora za finančno stabilnost.

Agencija sodeluje tudi z nadzornimi organi zavarovalnega oziroma finančnega nadzora držav članic Evropskega ekonomskega območja, Bosne in Hercegovine, Srbije, Makedonije, Kosova in Črne Gore. V okviru medsebojnega sodelovanja Agencija tudi neformalno svetuje nekaterim nadzornim organom glede uvajanja zavarovalniške zakonodaje.

Zaposleni na Agenciji so tudi v letu 2014 dejavno sodelovali na kolegijih nadzornikov (angl. College Meeting) zavarovalnih skupin iz držav članic Evropske unije, ki imajo hčerinske družbe v Republiki Sloveniji.

6.2. Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine – EIOPA

Eiopa je bila kot Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine ustanovljena 1. 1. 2011 z Uredbo Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 9. novembra 2010 (angl. Regulation of the EURopean Parliament and of the Council establishing and EURopean Supervisory Authority (ESA)) in je nadomestila dotedanji CEIOPS (angl. Committee of EURopean Insurance and Occupational Pensions Supervisors). Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine je bil ustanovljen hkrati z Evropskim bančnim organom (angl. EURopean Banking Authority – EBA) ter Evropskim organom za vrednostne papirje in finančne trge (angl. EURopean Securities and Markets Authority – ESMA) kot odziv na svetovno finančno krizo. Glavna naloga Eiope je povezava med nacionalnimi nadzornimi organi s ciljem poenotiti nadzorno regulativo oziroma zakonodajo in nadzorne prakse. Organi vodenja Eiope so predsednik (angl. Chairman), izvršni direktor (angl. Executive Director), Odbor nadzornikov (angl. Board of Supervisors) in Upravni odbor (angl. Management Board).

Predsednik Eiope je bil v letu 2014 predstavnik portugalske finančne nadzorne institucije, upravni odbor Eiope poleg predsednika sestavljajo še šest izvoljenih predstavnikov nadzorov držav članic (Avstrije, Italije, Nemčije, Francije, Danske in Slovenije) in predstavnik Evropske komisije. Junija 2013 je bil v upravni odbor imenovan direktor Agencije. Njegov mandat traja dve leti in pol.

V letu 2014 je Agencije sodelovala na sedmih zasedanjih Odbora nadzornikov, ki ga sestavljajo vsi predstojniki zavarovalnih nadzorov držav članic in so potekala v Frankfurtu.

Eiopa ustanavlja stalne in začasne oziroma projektne delovne skupine za izpolnjevanje svojih nalog. Tako je najobsežnejša naloga Eiope projekt Solventnost II, v okviru katerega je delo delovnih skupin po vzoru že sprejete nove bančne regulative (Basel II) razdeljeno po t. i. stebrih preudarnega nadzora. V okviru

prvega stebra delovna skupina pripravlja strokovne rešitve, stališča in nasvete s področja kapitalskih zahtev življenjskih in premoženjskih zavarovalnic, zavarovalno-tehničnih rezervacij in lastnih virov sredstev. V okviru drugega stebra deluje delovna skupina, ki je zadolžena za revizijo nadzornega procesa oziroma za t. i. kvalitativno področje poslovanja zavarovalnic in izvajanje nadzora nad njimi, delovna skupina v okviru tretjega stebra pa pripravlja stališča s področja računovodenja in razkritij.

V okviru Eiope delujejo naslednje stalne delovne skupine:

- Skupina za finančne zahteve,
- Skupina za notranje modele,
- Skupina za ekvivalentnost,
- Skupina za notranje upravljanje, nadzorni pregled in poročanje,
- Skupina za zavarovalne skupine,
- Skupina za varstvo potrošnikov in finančne inovacije,
- Skupina za IT in podatke,
- Skupina za notranji nadzor,
- Skupina za finančno stabilnost,
- Skupina za pokojninska zavarovanja,
- Skupina za kvalitativne kontrole,
- Skupina za revizijo.

V okviru Eiope delujejo še naslednje začasne oziroma projektne skupine:

- Skupina za pokojninska zavarovanja,
- Skupina za garancijske sheme,
- Skupina za dolgoročne naložbe.

Predstavniki Agencije so v letu 2014 dejavno sodelovali v delovnih skupinah Eiope.

6.3. Mednarodno združenje zavarovalnih nadzornikov – IAIS

Mednarodno združenje zavarovalnih nadzornikov (angl. International Association of Insurance Supervisors - IAIS), ustanovljeno leta 1993, združuje zavarovalne nadzornike iz več kot 200 držav in opazovalce. IAIS objavlja osnovna načela zavarovalništva (angl. Insurance Core Principles), standarde in usmeritve ter organizira izobraževanja in druge oblike podpore, potrebne za učinkovito delo zavarovalnih nadzornikov. IAIS sodeluje z drugimi telesi, ki objavljajo standarde nadzora, reguliranja in poslovanja v finančnem sektorju, ter mednarodnimi organizacijami, ki si prizadevajo za finančno stabilnost. Znotraj IAIS delujejo tehnična komisija, implementacijska komisija, komisija za finančno stabilnost in proračunska komisija.

Predstavniki Agencije so v letu 2014 dejavno sodelovali v komisiji za finančno stabilnost, ki se pretežno ukvarja z indentifikacijo sistemsko pomembnih zavarovalnic in ukrepi za njihov nadzor ter pri delu tehnične komisije.

7. DELO NA ZAKONODAJNEM PODROČJU

7.1. Podzakonski predpisi

V skladu z drugo točko 256. člena ZZavar je Agencija pristojna za pripravo in sprejetje podzakonskih predpisov.

V letu 2014 je Agencija pripravila, spremenila oziroma dopolnila deset podzakonskih predpisov. Vsi podzakonski predpisi so bili v letu 2014 objavljeni v Uradnem listu RS.

Agencija je v letu 2014 sprejela naslednje podzakonske predpise:

- Sklep o vsebini poročil in obvestil iz 176. in 239. člena Zakona o zavarovalništvu ter načinu in rokih poročanja (Uradni list RS, št. 4/14);
- Navodilo o spremembah in dopolnitvah navodila o načinu elektronskega poročanja zavarovalnice o naložbah kritnega premoženja in premoženja kritnega sklada ter o naložbah, ki niso financirane iz zavarovalno-tehničnih rezervacij (Uradni list RS, št. 21/14);
- Sklep o spremembi sklepa o poročanju upravljavca pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad (Uradni list RS, št. 29/14);
- Sklep o nadzoru nad zavarovalniško skupino (Uradni list RS, št. 45/14);
- Popravek Sklepa o spremembi Sklepa o poročanju upravljavca pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad (Uradni list RS, št. 47/14);
- Sklep o spremembah Sklepa o podrobnejših navodilih za računovodsko spremljanje in izkazovanje poslovnih dogodkov v zvezi z izvajanjem izravnave pri dopolnilnem zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 65/14);
- Sklep o spremembah Sklepa o podrobnejšem načinu izračuna kapitala in izpolnjevanju kapitalskih zahtev ter kapitalske ustreznosti zavarovalnic (Uradni list RS, št. 65/14);
- Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o letnem poročilu in trimesečnih izkazih zavarovalnic – SKL 2009 (Uradni list RS, št. 89/14);
- Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o podrobnejših pravilih in minimalnih standardih za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij (Uradni list RS, št. 94/14);
- Sklep o višini maksimalne obrestne mere (Uradni list RS, št. 95/14).

7.2. Sodelovanje pri pripravi zakonov

Agencija je v letu 2014 na zakonodajnem področju dejavno sodelovala predvsem pri pripravi novega Zakona o zavarovalništvu, ki bo v nacionalno zakonodajo uvedel Solvetnost II. Obsežnejši opis aktivnosti na tem področju je opisan v poglavju o pripravah Agencije na Solvetnost II.

V februarju 2014 je Agencija na pobudo Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti podala obsežen predlog za popravke enajstega in dvanajstega poglavja ZPIZ-2. Do priprave tega poročila o delu Agencije še ni prišlo do faze podaje predloga spremembe zakona na Vlado RS.

Prav tako je Agencija v letu 2014 predložila stališča k različnim predlogom zakonov, ki jih je Agenciji v pregled dal zakonodajalec.

8. SODNI POSTOPKI

8.1. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih

V letu 2013 je začel veljati Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih (Uradni list RS, št. 63/13), ki je pristojnost v postopkih sodnega varstva po ZZavar prenesel z Vrhovnega sodišča RS na Upravno sodišče RS. Upravno sodišče RS v postopkih sodnega varstva odloča v senatu treh sodnikov. Po odločitvi Upravnega sodišča RS imajo stranke postopka možnost vložitve izrednih pravnih sredstev na Vrhovno sodišče RS.

8.2. Sodni postopki pred Upravnim sodiščem RS

Na dan 1. 1. 2014 je imela Agencija pred Upravnim sodiščem RS en odprt postopek. Agencija je v letu 2014 prejela eno tožbo, s katero so bile izpodbijane njene odločbe o ugovoru zoper izdano odredbo o odpravi kršitev.

Agencija je v letu 2014 prejela dve sodbi Upravnega sodišča RS. Upravno sodišče RS je odločilo, da se tožbi subjektov nadzora kot neutemeljeni zavrneta. Agencija na dan 31. 12. 2014 na Upravnem sodišču RS ni imela odprtih postopkov.

8.3. Sodni postopki pred Vrhovnim sodiščem RS

Po stanju na dan 1. 1. 2014 je imela Agencija na Vrhovnem sodišču RS dva odprta postopka. Tožbi sta bili vloženi v letu 2013, pred spremembo Zakona o sodiščih. Agencija je v letu 2014 prejela obe sodbi Vrhovnega sodišča RS, ki je odločilo, da se tožbi subjektov nadzora kot neutemeljeni zavrneta.

Na Vrhovno sodišče RS so bile v letu 2014 zoper odločitev Upravnega sodišča RS vložene tri revizije. Agencija je v zakonskem roku na njih podala odgovore. Vrhovno sodišče RS v letu 2014 o zadevah še ni odločilo.

Na dan 31. 12. 2014 je imela Agencija na Vrhovnem sodišču RS tri odprte postopke.

8.4. Drugi sodni postopki

Na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani je bil na dan 31. 12. 2014 odprt en postopek zoper Agencijo. Postopek v letu 2014 še ni bil zaključen.

Agencija v letu 2014 ni bila udeležena v sodnih postopkih pred drugimi sodišči v Republiki Sloveniji.

9. POROČILO O DRUGIH DEJAVNOSTIH

9.1. Poročanje drugim nadzornim organom in institucijam

Agencija v skladu s predpisi in dogovori redno pripravlja poročila za domače in tuje nadzorne organe. Agencija redno poroča o stanju na zavarovalnem trgu Banki Slovenije, in sicer v okviru četrtletnih standardiziranih poročil, štirikrat letno o stanju na trgu poroča tudi Statističnemu uradu RS, štirikrat letno pripravi poročilo o izvajanju pokojninskih zavarovanj za Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Poleg tega Agencija redno polletno pripravlja poročila o stanju na zavarovalniškem trgu ter ločeno o stanju na trgu pokojninskih zavarovanj za Eiopo. Enkrat letno Agencija pripravlja tudi ločena poročila o poslovanju slovenskih zavarovalnic in pokojninskih družb za potrebe Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) in EURostata.

9.2. Vodenje registrov in drugih javno dostopnih seznamov

Agencija na podlagi 76. a člena ZZavar vodi register pooblaščenih aktuarjev. Podrobnejša pravila, ki se nanašajo na postopek vpisa in izbrisa vpisanih podatkov, so predpisana v Pravilniku o registru pooblaščenih aktuarjev. Iz registra pooblaščenih aktuarjev na dan 31. 12. 2014 izhaja, da ima 95 oseb dovoljenje Agencije za opravljanje nalog pooblaščenega aktuarja.

Agencija na podlagi 231. člena ZZavar in Sklepa o registrih zavarovalnih zastopnikov in posrednikov ter zavarovalnih zastopniških in posredniških družb vodi naslednje registre:

- register zavarovalnih zastopniških družb, ki so pridobile dovoljenje Agencije za opravljanje dejavnosti zavarovalnega zastopanja (register zavarovalno zastopniških družb);
- register zavarovalnih zastopnikov podjetnikov, ki so pridobili dovoljenje Agencije za opravljanje dejavnosti zavarovalnega zastopanja (register zavarovalnih zastopnikov podjetnikov);

- register zavarovalnih posredniških družb, ki so pridobile dovoljenje Agencije za opravljanje dejavnosti zavarovalnega posredovanja (register zavarovalno posredniških družb);
- register zavarovalnih posrednikov podjetnikov, ki so pridobili dovoljenje Agencije za opravljanje dejavnosti zavarovalnega posredovanja (register zavarovalnih posrednikov podjetnikov);
- register podružnic zavarovalnih zastopniških oziroma posredniških družb držav članic, ki so na območju Republike Slovenije v skladu z ZZavar upravičene opravljati storitve zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja. Za družbo države članice se štejejo družbe, ki imajo sedež na območju države članice Evropskih skupnosti in ki delujejo v okviru EU (register podružnic držav članic);
- register zavarovalnih zastopniških oziroma posredniških družb in zavarovalnih zastopnikov oziroma posrednikov držav članic, ki so na območju Republike Slovenije v skladu z ZZavar upravičeni neposredno opravljati storitve zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja (register zavarovalnih zastopnikov oziroma posrednikov držav članic);
- register podružnic tujih zavarovalnih zastopniških oziroma posredniških družb, ki so pridobile dovoljenje Agencije za ustanovitev podružnice. Za tujo zavarovalno zastopniško oziroma posredniško družbo se šteje zastopniška oziroma posredniška družba, ki ima sedež na območju države, ki ni država članica (register podružnic tujih zavarovalno zastopniških oziroma posredniških družb).

Po podatkih na dan 31. 12. 2014 lahko v Republiki Sloveniji opravlja dejavnost zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja:

- 540 zavarovalno zastopniških družb,
- 1484 zavarovalnih zastopnikov podjetnikov,
- 94 zavarovalno posredniških družb,
- 9 zavarovalnih posrednikov podjetnikov in
- 2 podružnici iz držav članic.

Agencija vodi tudi javno dostopen seznam zavarovalnih subjektov (zavarovalnic, pokojninskih družb in drugih nadzorovanih institucij) s sedežem v Republiki Sloveniji z navedbo zavarovalnih vrst, v katerih so posamezni subjekti pridobili dovoljenje Agencije za opravljanje dejavnosti, ter javno dostopen seznam zavarovalnih subjektov s sedežem v tujini, ki so priglasili opravljanje dejavnosti na ozemlju Republike Slovenije z navedbo zavarovalnih vrst, za katere velja priglasitev.

Vsi registri, ki jih mora Agencija voditi v skladu z ZZavar, so javno objavljeni na njenih spletnih straneh.

9.3. Strokovno izpopolnjevanje zaposlenih

Zaposleni Agencije so se v letu 2014 udeležili številnih delovnih sestankov ter določenih seminarjev in strokovnih posvetov doma in v tujini.

V tujini so se zaposleni v večini udeležili usposabljanj, ki so potekala v okviru Eiope in so se večinoma nanašala na projekt Solventnost II, nadzor skupine in na področje dogajanja na evropskem trgu pokojnin. Usposabljanje je ključno orodje za spodbujanje skupne kulture na področju nadzora in za izmenjavo dobrih praks z drugimi nadzornimi organi na področju Evropske unije.

Zaposleni so se v letu 2014 med drugim udeležili tudi 21. dnevov slovenskega zavarovalništva, davčne konference, dnevov prekrškovnega prava, konference računovodij, dnevov slovenskih pravnikov, letne konference revizorjev, letne konference notranjih revizorjev in konference revizorjev informacijskih sistemov.

III. LETNI OBRAČUN ZA LETO 2014 (revidirani podatki)

IN REVIZIJA

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Naslovnik: *Svet*
AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR
Trg republike 3, 1000 Ljubljana

Revidirali smo priložene računovodske izkaze **Agencije za zavarovalni nadzor, Trg republike 3, 1000 Ljubljana**, ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2014 in z njo povezan izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov enotnega kontnega načrta za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije. Pregledali smo tudi poslovno poročilo.

Odgovornost poslovodstva za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z Zakonom o računovodstvu in s Slovenskimi računovodskimi standardi in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi naše revizije. Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen poslovodstva kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj **Agencije za zavarovalni nadzor, Trg republike 3, 1000 Ljubljana** na dan 31. decembra 2014 ter njen poslovni izid za tedaj končano leto v skladu z Zakonom o računovodstvu in s Slovenskimi računovodskimi standardi.

Odstavek o drugi zadevi

Poslovno poročilo je skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

IN REVIZIJA
Družba za revidiranje in svetovanje d.o.o.
Ljubljana, Tržaška cesta 134

IN Revizija d.o.o.
Tržaška cesta 134, Ljubljana

Pooblaščeni revizor
Potočki Robert, univ. dipl. ekon

Ljubljana, dne 02.03.2015

BILANCA STANJA na dan 31.12.2014 (v EUR - brez centov)

Členitev skupine kontov	NAZIV SKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	ZNESEK Tekoče leto	ZNESEK Predhodno leto
1	2	3	4	5
	SREDSTVA			
	A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU (002-003+004-005+006-007+008+009+010+011)	001	172.799	193.197
00	NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	002	343.658	341.638
01	POPRAVEK VREDNOSTI NEOPREDMETENIH SREDSTEV	003	326.740	318.967
02	NEPREMIČNINE	004	0	0
03	POPRAVEK VREDNOSTI NEPREMIČNIN	005	0	0
04	OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	006	473.757	439.701
05	POPRAVEK VREDNOSTI OPREME IN DRUGIH OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	007	317.876	269.175
06	DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	008	0	0
07	DOLGOROČNO DANA POSOJILA IN DEPOZITI	009	0	0
08	DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA	010	0	0
09	TERJATVE ZA SREDSTVA DANA V UPRAVLJANJE	011	0	0
	B) KRATKOROČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (013+014+015+016+017+018+019+020+021+022)	012	3.368.711	3.305.272
10	DENARNA SREDSTVA V BLAGAJNI IN TAKOJ UNOVČLJIVE VREDNOSTNICE	013	0	0
11	DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH	014	29.119	211.639
12	KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	015	2.294	2.919
13	DANI PREDUJMI IN VARŠČINE	016	0	98
14	KRATKOROČNE TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	017	3.326.817	3.021.987
15	KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	018	0	0
16	KRATKOROČNE TERJATVE IZ FINANCIRANJA	019	0	0
17	DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	020	8.977	67.313
18	NEPLAČANI ODHODKI	021	0	0
19	AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	022	1.504	1.316
	C) ZALOGE (024+025+026+027+028+029+030+031)	023	0	0
30	OBRAČUN NABAVE MATERIALA	024	0	0
31	ZALOGE MATERIALA	025	0	0
32	ZALOGE DROBNEGA INVENTARJA IN EMBALAŽE	026	0	0
33	NEDOKONČANA PROIZVODNJA IN STORITVE	027	0	0
34	PROIZVODI	028	0	0
35	OBRAČUN NABAVE BLAGA	029	0	0
36	ZALOGE BLAGA	030	0	0
37	DRUGE ZALOGE	031	0	0
	I. AKTIVA SKUPAJ (001+012+023)	032	3.541.510	3.498.469
99	AKTIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	033	0	0
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV			
	D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (035+036+037+038+039+040+041+042+043)	034	213.715	264.484
20	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN VARŠČINE	035	19.454	0
21	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	036	133.899	119.479
22	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	037	30.536	122.009
23	DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	038	29.809	22.996
24	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	039	17	0
25	KRATKOROČNO OBVEZNOSTI DO FINANCERJEV	040	0	0
26	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ FINANCIRANJA	041	0	0
28	NEPLAČANI PRIHODKI	042	0	0
29	PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	043	0	0
	E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI (045+046+047+048+049+050+051+052-053+054+055+056+057+058-059)	044	3.327.795	3.233.985
90	SPLOŠNI SKLAD	045	0	0
91	REZERVNI SKLAD	046	0	0
92	DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	047	0	0
93	DOLGOROČNE REZERVACIJE	048	0	0
940	SKLAD NAMENSKEGA PREMOŽENJA V JAVNIH SKLADIH	049	0	0
9410	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	050	0	0
9411	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA FINANČNE NALOŽBE	051	0	0
9412	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	052	3.233.144	3.175.639
9413	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	053	0	0
96	DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	054	0	0
97	DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	055	0	0
980	OBVEZNOSTI ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	056	841	842
981	OBVEZNOSTI ZA DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	057	0	0
985	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	058	93.810	57.504
986	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	059	0	0
	I. PASIVA SKUPAJ (034+044)	060	3.541.510	3.498.469
99	PASIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	061	0	0

IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV - DOLOČENIH UPORABNIKOV od 01.01.2014 do 31.12.2014 (v EUR - brez centov)

Členitev skupine kontov	NAZIV PODSKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	ZNESEK Tekoče leto	ZNESEK Predhodno leto
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (861+862-863+864)	860	2,634,839	2,575,654
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	861	2,634,839	2,575,654
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	862	0	0
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	863	0	0
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	864	0	0
762	B) FINANČNI PRIHODKI	865	52,635	45,223
763	C) DRUGI PRIHODKI	866	5,500	0
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (868+869)	867	742	0
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	868	742	0
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	869	0	0
	D) CELOTNI PRIHODKI (860+865+866+867)	870	2,693,716	2,620,877
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (872+873+874)	871	833,145	851,281
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	872	0	0
460	STROŠKI MATERIALA	873	25,537	24,989
461	STROŠKI STORITEV	874	807,608	826,292
	F) STROŠKI DELA (876+877+878)	875	1,678,279	1,669,883
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	876	1,389,027	1,380,009
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	877	227,120	225,945
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	878	62,132	63,929
462	G) AMORTIZACIJA	879	66,936	26,261
463	H) REZERVACIJE	880	0	0
465.00	J) DRUGI STROŠKI	881	1,363	4,921
467	K) FINANČNI ODHODKI	882	381	2,081
468	L) DRUGI ODHODKI	883	0	0
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (885+886)	884	0	8
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	885	0	0
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	886	0	8
	N) CELOTNI ODHODKI (871+875+879+880+881+882+883+884)	887	2,580,104	2,554,435
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (870-887)	888	113,612	66,442
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (887-870)	889	0	0
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	890	19,802	8,937
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (888-890)	891	93,810	57,505
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (889+890) oz. (890-888)	892	0	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	893	0	0
	Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	894	32	31
	Število mesecev poslovanja	895	12	12

1. RAČUNOVODSKI IZKAZI

V skladu z drugim odstavkom 20. člena Zakona o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C, 114/06 – ZUE - v nadaljevanju: ZR) in Pravilnika o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (v nadaljevanju: Pravilnik o sestavljanju letnih poročil) je oblika in vsebina računovodskih izkazov predpisana.

Po pravilniku o sestavljanju letnih poročil sta računovodska izkaza, ki ju mora sestaviti Agencija:

– bilanca stanja, sestavljena na obrazcu Bilanca stanja (Priloga 1 k Pravilniku o sestavljanju letnih poročil); in
– izkaz prihodkov in odhodkov, sestavljen na obrazcu Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov (Priloga 3 k Pravilniku o sestavljanju letnih poročil).

2. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Pojasnila k računovodskim izkazom so sestavljena iz vrednostnih pojasnil, opisnih pojasnil in pojasnil računovodskih izkazov.

2.1. Vrednostna pojasnila k računovodskim izkazom

Po Pravilniku o sestavljanju letnih poročil so vrednostna pojasnila k bilanci stanja ter izkazu prihodkov in odhodkov predpisana v obliki obveznih prilog in evidenčnih izkazov.

Obvezni prilogi k bilanci stanja sta preglednici, ki sta sestavljeni na obrazcih:

- Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Priloga 1/A k Pravilniku o sestavljanju letnih poročil) in
- Stanje in gibanje dolgoročnih kapitalskih naložb in posojil (Priloga 1/B k Pravilniku o sestavljanju letnih poročil).

Obvezna priloga k izkazu prihodkov in odhodkov je preglednica, ki je sestavljena na obrazcu Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti (Priloga 3/B k Pravilniku o sestavljanju letnih poročil).
Evidenčni izkazi, ki jih določajo 21. do 25. člen Pravilnika o sestavljanju letnih poročil, so sestavljeni na obrazcih:

- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka (Priloga 3/A k Pravilniku o sestavljanju letnih poročil);
- Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov (Priloga 3/A-1 k Pravilniku o sestavljanju letnih poročil) in
- Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov (Priloga 3/A-2 k Pravilniku o sestavljanju letnih poročil).

2.2. Opisna pojasnila k računovodskim izkazom

2.2.1. Uporabljene temeljne računovodske predpostavke

Po ZZavar je Agencija pravna oseba javnega prava. V skladu z Zakonom o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02, 110/02 in ostali – v nadaljevanju: ZJF) oziroma Pravilnikom o določitvi neposrednih in posrednih proračunskih uporabnikov državnega in občinskih proračunov je Agencija opredeljena kot posredni uporabnik državnega proračuna. V skladu z ZR oziroma Pravilnikom o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (v nadaljevanju: Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju) in ZJF oziroma Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil je opredeljena kot določeni uporabnik enotnega kontnega načrta.

Pri vodenju poslovnih knjig ter sestavi, izdelavi in predložitvi letnih poročil Agencija upošteva določbe ZR in druge predpise, tudi ZJF, ter v skladu z 2. členom ZR tudi Slovenske računovodske standarde (SRS), ki jih izdaja Slovenski inštitut za revizijo.

Agencija na podlagi 31. člena ZR, ki se uporablja od 1. 1. 2000, vrednoti postavke v računovodskih izkazih v skladu z računovodskimi standardi, če ni z ZR in drugimi predpisi določeno drugače.

Pri uporabi SRS se upošteva tudi 16. člena Pravilnika o razčlenjevanju in merjenju, ki določa, da določeni uporabniki enotnega kontnega načrta ugotavljajo in razčlenjujejo prihodke in odhodke ter vrednotijo sredstva in obveznosti do virov sredstev v skladu z ZR in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi. Pri razčlenjevanju in izkazovanju prihodkov in odhodkov upoštevajo tudi določbe pravilnika, ki ureja enotni kontni načrt. Za ostalo, kar ni urejeno z navedenimi predpisi, veljajo računovodski standardi.

Agencija ima organizirano lastno računovodstvo, kjer se vsa dokumentacija vodi in sestavlja v slovenskem jeziku in evrih. Poslovno leto je enako koledarskemu letu.

2.2.2. Financiranje

Sredstva za delo Agencije se na podlagi ZZavar zagotavljajo iz sredstev, pridobljenih z opravljanjem storitev javne službe, tj. taks in nadomestil, določenih s Tarifo - 1, ki jo izda Agencija v soglasju z Vlado RS, ter iz drugih prihodkov, ki jih ustvari Agencija s svojim poslovanjem. Tarifa - 1 določa stopnje letnega nadomestila stroškov za opravljanje nadzora, ki ga plačujejo zavarovalnice, pozavarovalnice, pokojninske družbe in drugi nadzorovani subjekti. Tarifa - 1 določa tudi višino taks za odločanje o posamičnih zadevah ter za izdajo izpisov iz registrov, ki jih vodi Agencija, in višino pavšalnih nadomestil stroškov, ki so jih za opravljanje nadzora dolžne plačevati pravne osebe, nad katerimi Agencija opravlja nadzor po ZZavar. Na podlagi ZZavar se iz presežka prihodkov nad odhodki, realiziranega v preteklem letu, del izloči v rezerve Agencije, v višini presežka prihodkov finančnega načrta Agencije za leto, v katerem je bil presežek realiziran, ostanek pa se usmeri v proračun Republike Slovenije. ZZavar določa tudi, da se presežek odhodkov nad prihodki Agencije pokrije iz rezerv Agencije, če pa rezerve ne zadostujejo, se presežek odhodkov krije iz proračuna Republike Slovenije. Sredstva proračuna se lahko zagotovijo le v primeru, če bi bilo resno ogroženo opravljanje nalog Agencije.

Razen ob ustanovitvi junija 2000 Agencija v svojem delovanju nikdar ni prejela proračunskih sredstev.

2.3. Pojasnila računovodskih izkazov

2.3.1. Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov za obdobje od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2014

A. PRIHODKI v višini 2.693.717 EUR

Prihodki obračunskega obdobja se pripoznajo po načelu nastanka poslovnega dogodka. Zaradi spremljanja gibanja javnofinančnih prihodkov in odhodkov se ugotavljajo in razčlenjujejo tudi po načelu denarnega toka, kar je določeno s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za druge uporabnike enotnega kontnega načrta.

Agencija pridobiva sredstva za izvajanje z zakonom predpisanih pooblastil in pristojnosti iz taks in nadomestil (upravna pooblastila), nalog in drugih prihodkov, ki jih ustvari s svojim poslovanjem, ne ustvarja pa prihodkov od prodaje blaga in storitev na trgu oziroma iz pridobitnih dejavnosti.

Glavni vir prihodkov Agencije v letu 2014 so bila letna in pavšalna nadomestila ter takse, ki jih določa Tarifa - 1 ter predstavljajo 97,8 % vseh prihodkov.

Tabela 1:
Prihodki od poslovanja Agencije v obdobju od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2014

	EUR	%
1. Prihodki od poslovanja	2.634.840	97,8
a. Letna nadomestila stroškov	2.352.392	87,3
b. Takse in pavšalna nadomestila	282.448	10,5
2. Finančni prihodki	52.635	2,0
3. Drugi prihodki	5.500	0,2
4. Prevrednotovalni prihodki	742	0
SKUPAJ PRIHODKI	**2.693.717**	**100**

Vir: Podatki Agencije.

V skladu s Tarifo - 1 so bile stopnje letnih nadomestil stroškov za opravljanje nadzora v letu 2014 naslednje:

- za zavarovalnice 0,12 % vplačane premije v preteklem letu, razen vplačil v dodatno zavarovanje iz IV. poglavja dvanajstega dela ZPIZ-2 in enkratnega zneska vplačanega čistega vplačila za zavarovanja po pokojninskem načrtu za izplačevanje pokojninskih rent iz 340. člena ZPIZ-2;
- za zavarovalnice v zavarovalniški skupini 0,13 % vplačane premije v preteklem letu, razen vplačil v dodatno zavarovanje iz IV. poglavja dvanajstega dela ZPIZ-2 in enkratnega zneska vplačanega čistega vplačila za zavarovanja po pokojninskem načrtu za izplačevanje pokojninskih rent iz 340. člena ZPIZ-2;
- za Slovensko zavarovalno združenje 0,12 % prispevkov zavarovalnic v preteklem letu v škodni sklad za izplačilo škod, ki jih povzročijo vozniki neznanih in nezavarovanih motornih vozil ter priklopnikov in nezavarovanih zrakoplovov;
- za upravljavce pokojninskih skladov, ki so oblikovani kot kritni skladi, in za upravljavce skupine kritnih skladov 0,015 % vrednosti premoženja kritnega sklada na dan 31. 12. preteklega leta, ki ga po ZPIZ-2 upravlja upravljavec, razen za poseben kritni sklad za izplačevanje pokojninske rente po pokojninskem načrtu iz 349. člena ZPIZ-2. V primeru skupine kritnih skladov je osnova za izračun letnega nadomestila vrednost premoženja posameznega kritnega sklada iz skupine kritnih skladov.

S Tarifo – 1 je določena tudi višina taks, ki so jih zavezanci dolžni plačati za odločanje o posamičnih zadevah ter za izdajo izpisov iz registrov, ki jih vodi Agencija, kot tudi višina pavšalnega nadomestila stroškov za opravljanje nadzora.

Prihodki iz letnih nadomestil so v letu 2014 znašali 2.352.392 EUR, s finančnim načrtom za leto 2014 je bilo predvidenih 2.822.870 EUR prihodkov, v letu 2013 pa so znašali 2.315.521 EUR. Manjši prihodki od letnih nadomestil so posledica vračila letnega nadomestila zavezancem pred koncem leta 2014. Pred koncem leta se je Agencija odločila za vračilo letnega nadomestila zavezancem, saj je ugotovila, da vplačana letna nadomestila presegajo stroške in odhodke tekočega leta. Na podlagi 10. člena Tarife - 1 je Agencija zavezancem vrnila letno nadomestilo v skupni višini 470.478 EUR in je v tej višini tudi znižala prihodke.

Prihodki iz taks in pavšalnih nadomestil so v letu 2014 znašali 282.448 EUR, kar je več kot leta 2013, ko so znašali 260.133 EUR, in manj kot leta 2012, ko so ti prihodki znašali 288.980 EUR. S finančnim načrtom za leto 2014 je bilo predvidenih 250.000 EUR prihodkov od taks in pavšalnih nadomestil.

Finančni prihodki Agencije nastajajo v zvezi s terjatvami na podlagi finančnih naložb v obliki depozitov pri Enotni zakladnici računa (EZR). Izkazujejo se tudi zaradi nepravočasno plačanih terjatev in tečajnih razlik. Finančni prihodki predstavljajo 2 % vseh prihodkov Agencije.

Drugi prihodki v višini 5.500 EUR predstavljajo plačilo dela, ki ga je Agencija opravila za Evropsko komisijo. Delo je predstavljalo prevod in določanje najprimernejših izrazov s področja zavarovanja in pozavarovanja na podlagi Solventnosti II.

Prevrednotovalni prihodki v višini 742 EUR se nanašajo na odprodajo v letu 2013 odpisanih računalnikov in monitorjev.

B. STROŠKI IN ODHODKI v višini 2.580.104 EUR

Odhodki obračunskega obdobja so tisti zneski stroškov, ki nastanejo v posameznem obračunskem obdobju, in drugih stroškov, ki v skladu s sprejetimi računovodskimi pravili (predpisi, računovodskimi standardi, internimi akti) o vštevanju stroškov v odhodke obračunskega obdobja, vplivajo na poslovni izid obračunskega obdobja. Ker Agencija opravlja naloge in pooblastila, ki jih določa zakonodaja, ne opravlja pa na primer proizvodne dejavnosti, so stroški, ki nastanejo v posameznem obračunskem obdobju, odhodki tega obračunskega obdobja, razen kadar se stroški v skladu s sprejetimi računovodskimi pravili vštevajo v odhodke v času, ki sledi obračunskemu obdobju (razmejevanje stroškov, zlasti prek aktivnih časovnih razmejitev). Odhodki se pripoznajo po načelu nastanka poslovnega dogodka. Agencija jih mora evidentirati tudi po načelu denarnega toka zaradi spremljanja gibanja javnofinančnih prihodkov in odhodkov, kar je določeno s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za druge uporabnike enotnega kontnega načrta.

Odhodki vsebujejo praviloma tudi vrednost (vstopnega) davka na dodano vrednost, saj Agencija ni davčni zavezanec.

Načrtovani stroški in odhodki Agencije v finančnem načrtu za leto 2014 so bili 2.751.529 EUR, v letu 2013 pa so stroški in odhodki znašali 2.554.435 EUR.

Iz primerjave skupnih realiziranih stroškov in odhodkov s finančnim načrtom za leto 2014 izhaja, da so realizirani stroški za dobrih 6 % nižji od načrtovanih oziroma za pribl. 171.425 EUR; znotraj tega podatka lahko razberemo iz Priloge 1 (Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov) še naslednje indekse: stroški blaga, materiala in storitev 91, stroški dela 95, amortizacija 113.

Tabela 2:
Stroški in odhodki Agencije v obdobju od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2014

	EUR	%
Stroški materiala	25.537	1
Stroški storitev	807.608	31
Stroški dela	1.678.279	65
Amortizacija	66.936	3
Drugi stroški	1.363	0
Finančni odhodki	381	0
Drugi odhodki	0	0
Prevrednotovalni odhodki	0	0
SKUPAJ STROŠKI IN ODHODKI	**2.580.104**	**100**

Vir: Podatki Agencije.

STROŠKI MATERIALA obsegajo nakup strokovne literature, časopisov in revij, porabo pisarniškega materiala ter druge stroške materiala. Stroški materiala so v letu 2014 znašali 25.537 EUR, v letu 2013 pa 24.989 EUR. V finančnem načrtu za leto 2014 so bili predvideni stroški materiala v višini 26.320 EUR.

Stroški pisarniškega materiala za leto 2014 znašajo 13.962 EUR, medtem ko so v letu 2013 znašali 13.472 EUR. Največje stroške na tej postavki (65 %) predstavlja nakup tonerjev za tiskalnike in fotokopirne stroje.

Stroški strokovne literature, časopisov in revij za leto 2014 znašajo 5.761 EUR in so višji kot leta 2013, ko so znašali 4.067 EUR; v letu 2012 so tovrstni stroški znašali 7.067 EUR; v letu 2011 pa 4.832 EUR. Odstopanja se pojavljajo zaradi dejstva, da se nekaterim strokovnim revijam in publikacijam ter časopisom, naročnina obnavlja vsaki dve leti, ker je za Agencijo to finančno ugodneje.

Drugi stroški materiala v letu 2014 znašajo 5.814 EUR, v letu 2013 pa 7.450 EUR. Mednje sodijo identifikacijske kartice, vizitke, zunanji diski, modem za prenosnike, USB-ključki, torbice za prenosnike in ostali drobni inventar. V to postavko so všteti tudi stroški goriva za službeno vozilo, ki so v letu 2014 znašali 3.197 EUR, v letu 2013 pa 2.628 EUR.

STROŠKI STORITEV obsegajo storitve za opravljanje dejavnosti, storitve tekočega ter investicijskega vzdrževanja opreme in programske opreme, storitve izobraževanja zaposlenih, odvetniške in prevajalske storitve, storitve revizorjev, svetovalne storitve, stroške v zvezi s službenimi potovanji, stroške najemnine z

obratovalnimi stroški, poštne in kurirske storitve, uporabo interneta, stroške po pogodbah o delu, avtorskih pogodbah in stroške sejnin.

Na kontu intelektualne storitve Agencija evidentira stroške izobraževanja zaposlenih, stroške seminarjev, stroške revidiranja računovodskih izkazov Agencije in strošek notranje revizije, odvetniške storitve ter prevajalske storitve. Strošek omenjenih storitev je v letu 2014 znašal 61.690 EUR, v letu 2013 pa 34.822 EUR. S finančnim načrtom za leto 2014 je bilo za to postavko predvidenih 52.170 EUR.

Tabela 3:
Stroški intelektualnih storitev Agencije v obdobju od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2014 ter v obdobju od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013 (v EUR)

Vrsta storitve	Leto 2014	Leto 2013	Indeks 14/13
Izobraževanje, seminarji	22.612	14.231	159
Revizorske storitve	18.691	8.748	214
Odvetniške storitve	8.265	1.537	537
Prevajalske storitve	6.572	4.485	146
Ostalo	5.550	5.821	95
SKUPAJ	**61.690**	**34.822**	**177**

Vir: Podatki Agencije.

Pod postavko **ostalo** so evidentirani stroški obdobnih zdravstvenih pregledov zaposlenih v skladu s predpisi o varstvu pri delu, transkripcije sej strokovnega sveta, izvedba izpitov iz predmetov javne finance in pravo socialne varnosti, ki jih Agencija organizira za pridobitev licence pooblaščenega aktuarja.

Kot je že bilo povedano, je bilo načrtovanih stroškov na tej postavki 52.170 EUR, realiziranih pa 61.690 EUR. Razlika je nastala zaradi višjih odvetniških storitev, ki so posledica izredne prekinitve delovnega razmerja pri enem od zaposlenih delavcev. Preostanek razlike pa se nanaša na višje stroške izobraževanj in seminarjev.

Stroški službenih poti zaposlenih za leto 2014 znašajo 107.586 EUR, za leto 2013 so stroški znašali 137.426 EUR, za leto 2012 pa 179.732 EUR. V finančnem načrtu za leto 2014 je bila ta postavka predvidena v višini 198.540 EUR. Stroške službenih poti Agencija obračunava zaposlenim v skladu z Uredbo o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino, Kolektivno pogodbo za javni sektor in Kolektivno pogodbo za negospodarske dejavnosti ter na podlagi Zakona o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov (Uradni list RS, št. 87/97, 9/98, 48/01, 61/05, 71/06, 62/07, 19/08, 67/08 – v nadaljevanju: ZPSDP). S 1. 6. 2012 je začel veljati ZUJF (Zakon o uravnoteženju javnih financ), ki je posegel v druge zakone in uredbe ter precej zmanjšal višino povračil nekaterih stroškov (dnevnice, kilometrina). V juliju 2012 je Uredba o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino zmanjšala še dnevnice v tujini za 20 %. V letu 2013 in 2014 sta torej omenjena predpisa imela celoletni vpliv na višino povračil stroškov službenih poti in tako višino povračil stroškov službenih poti lahko pričakujemo tudi v prihodnosti, razen seveda, če se zakonodaja ne bo spremenila.

Stroški službenih poti v Sloveniji se nanašajo na kontrolne preglede subjektov nadzora, ki so jih zaposleni Agencije opravili zunaj Ljubljane (Maribor, Novo mesto, preostala Slovenija), in na stroške (dnevnice, kilometrine) udeležbe zaposlenih na strokovnih seminarjih, konferencah in posvetih zunaj Ljubljane.

Zaposleni Agencije aktivno sodelujejo v večini delovnih skupin Evropskega organa za zavarovanja in poklicne pokojnine (v nadaljevanju: EIOPA). Prav tako so se zaposleni Agencije v letu 2014 udeležili mednarodnih izobraževanj, ki jih organizira EIOPA, in so zlasti namenjena izobraževanju glede uvedbe Solventnosti II, ter sestankov Mednarodnega združenja zavarovalnih nadzornikov (IAIS).

Stroški najemnin vključujejo najemnino za poslovne prostore in najem parkirnih mest, ki jih Agencija najema za svoje zaposlene, kot tudi najem dvoran za organizacijo posameznih dogodkov. Agencija ima v najemu 826 m^2 poslovnih prostorov in 33 m^2 prostora za arhiv v kleti TR3. Stroški najema poslovnih prostorov v letu 2014 znašajo 159.505 EUR, stroški najema parkirnih mest pa 21.190 EUR. Agencija ima v garaži pod poslovno stavbo najetih 13 parkirnih mest. Prav tako, skladno z internim aktom, povrne določene stroške parkirnine tudi drugim zaposlenim.

Na posebnem analitičnem kontu v okviru konta najemnin Agencija evidentira tudi obratovalne stroške, ki vključujejo stroške čiščenja, komunalnih storitev, stroške vzdrževanja dvigal in požarnovarnostnih naprav, stroške varovanja in recepcije ter stroške elektrike in toplotne energije. Obratovalni stroški najema poslov-

nih prostorov v letu 2014 znašajo 67.199 EUR.

V letu 2014 je tako Agencija za vse stroške najemnin namenila 247.894 EUR, s finančnim načrtom za leto 2014 pa so bila predvidena sredstva v ta namen 253.563 EUR.

Stroški PTT in telekomunikacijskih storitev za leto 2014 znašajo 40.221 EUR, za leto 2013 pa 33.829 EUR. S finančnim načrtom za leto 2014 so bila za to postavko predvidena sredstva v višini 34.290 EUR.

Tabela 4:
Stroški PTT in telekomunikacijskih storitev Agencije v obdobju od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2014 ter v obdobju od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013 (v EUR)

Vrsta storitve	Leto 2014	Leto 2013
Poštne in kurirske storitve	13.158	9.696
Uporaba interneta, telefon, protivirusno varov.	5.779	5.861
Dostop do portala IUS info	10.541	8.640
GSM/UMTS storitve; služb. telefoni, tablice (ipad)	10.743	9.632
SKUPAJ STROŠKI PTT IN TELEKOMUNIKACIJSKIH STORITEV	**40.221**	**33.829**

Vir: Podatki Agencije.

Stroški sejnin v letu 2014 znašajo 67.981 EUR, v letu 2013 pa 59.250 EUR. S finančnim načrtom so predvidena sredstva za to postavko znašala 60.142 EUR. V letu 2014 se je strokovni svet sestal na 32, leto prej pa na 29 rednih sejah.

V letu 2014 je bila sklenjena 1 podjemna pogodba, in sicer za izvedbo notranje revizije na posameznih področjih poslovanja Agencije. Skupni strošek je znašal 4.703 EUR.

Pod postavko **druge storitve** je v Izkazu prihodkov in odhodkov za leto 2014 kot tudi za leto 2013 združenih več vrst storitev, ki jih Agencija evidentira na različnih kontih, kot je prikazano v spodnji tabeli.

Tabela 5:
Stroški drugih storitev Agencije v obdobju od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2014 ter v obdobju od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013 (v EUR)

Vrsta storitve	Leto 2014	Leto 2013	Indeks 14/13
Storitve za opravljanje dejavnosti	3.417	7.988	43
Storitve tekočega in invest. vzdrževanja	15.226	16.275	93
Reprezentanca	11.219	18.585	60
Druge storitve	247.670	211.791	117
SKUPAJ	**277.532**	**254.639**	**109**

Vir: Podatki Agencije.

S finančnim načrtom za leto 2014 je bilo za postavko **druge storitve** v Izkazu prihodkov in odhodkov predvidenih 293.639 EUR sredstev, dejansko nastalih stroškov pa je bilo na tej postavki 277.532 EUR, kot je to razvidno iz zgornje tabele.

Med storitvami za opravljanje dejavnosti so evidentirani stroški objav predpisov Agencije v Uradnem listu RS ter drugih tiskanih medijih, fotokopiranje ...

Na postavki drugih storitev so v letu 2014 evidentirani stroški v višini 247.670 EUR. To postavko sestavljajo: stroški vzdrževanja spletne strani Agencije; enoletne licence protivirusnih programov Lotus domino in licenca za posodobitev požarnega zidu; dostop do terminala Bloomberg pribl. 18.000 EUR; članarine v mednarodnih organizacijah EIOPA in IAIS v višini 161.399 EUR (v letu 2012 je bil strošek 125.315 EUR, v letu 2012 pa 90.989 EUR); tisk in vezava letnega poročila v višini 3.555 EUR; vzdrževanje sistema In-Reg (program za e-poročanje zavarovalnic, Vizor) v višini 38.000 EUR, enako kot leto prej; dostop do baz KDD in pridobivanje podatkov po naročilu v višini 10.478 EUR; spremljanje medijev t. i. kliping v višini 6.015 EUR in še nekateri drugi stroški, kot so oblikovanje in tisk vizitk, tehnična izvedba kolegijev nadzornikov in konferenc in delovnih skupin z najemom dvorane. Kot je razvidno iz opisanega, celotna razlika na tej postavki med letoma 2014 in 2013 izhaja iz povišanja članarine v mednarodnih organizacijah.

STROŠKI DELA vključujejo bruto plače in nadomestila plač zaposlenih, prispevke in davke na bruto plače, sredstva za povečan obseg dela, regres za letni dopust in povračila stroškov za prevoz in prehrano ter jubilejne nagrade in strošek za dodatno pokojninsko zavarovanje javnih uslužbencev.

Število zaposlenih je na dan 31. 12. 2014 je znašalo 36, na dan 31. 12. 2013 pa 35, v finančnem načrtu za leto 2014 je Agencija do konca leta načrtovala 37 zaposlenih. V letu 2014 je Agencija zaposlila 2 osebi, enemu od zaposlenih je odpovedala delovno razmerje, pri enem zaposlenem pa je pogodba v mirovanju zaradi opravljanja funkcije ministra.

Stroški bruto plač skupaj z dajatvami izplačevalca in povračili stroškov v zvezi z delom so za leto 2014 znašali 1.678.279 EUR, za leto 2013 pa 1.669.883 EUR. S finančnim načrtom za leto 2014 je bil predviden obseg sredstev za bruto plače skupaj z dajatvami izplačevalca in povračili stroškov v zvezi z delom 1.771.325 EUR.

STROŠEK AMORTIZACIJE je obračunan v skladu s Pravilnikom o stopnjah in načinih odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev. Omenjeni pravilnik določa metodo enakomernega časovnega amortiziranja.

Redni odpis oziroma obračun amortizacije je oblikovanje popravkov vrednosti osnovnih sredstev in neopredmetenih dolgoročnih sredstev v poslovnih knjigah za znesek amortizacije, obračunan po letnem obračunu. Izredni odpis se opravi v primeru odtujitve, trajne izločitve iz uporabe ali zaradi prevrednotenja osnovnih sredstev zaradi oslabitve.

Znesek amortizacije za leto 2014 znaša 66.936 EUR. S finančnim načrtom je bil predviden znesek v višini 59.003 EUR. V letu 2013 je strošek amortizacije znašal 26.262 EUR.

Od načrtovanih investicij za leto 2014 v višini 91.900 EUR je Agencija uspela realizirati investicije v višini 46.709 EUR. Sredstva so bila porabljena za nakup računalniške, strojne in programske opreme ter za pisarniško opremo (telefoni, pohištvo ...).

Agencija je kupila nove požarne pregrade, diskovno polje za varnostno kopiranje podatkov, dve omrežni stikali in zamenjala star fotokopirni stroj z novim. V letu 2014 je namesto šestih prenosnih računalnikov, predvidenih v finančnem načrtu, kupila 6 prenosnih tablic, ki jih zaposleni potrebujejo, da lahko nemoteno opravljajo svoje delo, ko niso na sedežu Agencije. Agencija je prav tako nadgradila programsko opremo za evidenco delovnega časa in programsko opremo za računovodstvo zaradi prehoda na prejem e-računov.

Predvidena sredstva v višini 44.000 EUR, namenjena nakupu programske opreme za dokumentni sistem in elektronsko poslovanje, za delo s podatki Centralno klirinške depotne družbe in za vodenje zakonsko obveznih registrov, bodo porabljena v letu 2015, ko bo Agencija prevzela omenjeno programsko opremo, ki je bila na začetku leta 2015 izbrana na javnem razpisu.

Tabela 6:
Stroški amortizacije Agencije v obdobju od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2014 ter v obdobju od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013
(v EUR)

Amortizacija	Leto 2014	Leto 2013
Neopredmetena dolgoročna sredstva	7.773	9.392
Računalniki	21.652	6.952
Druga računalniška oprema	22.912	3.695
Pisarniška oprema, pohištvo	4.320	3.819
Drobni inventar	8.293	418
Službena vozila	1.986	1.986
STROŠEK AMORTIZACIJE	**66.936**	**26.262**

Vir: Podatki Agencije.

C. DAVEK OD DOHODKA PRAVNIH OSEB

Čeprav je Agencija javnopravna oseba, ustanovljena po posebnem zakonu, ki izvaja z zakonom nadzorna pooblastila in ki deluje z namenom nepridobitnega značaja ter tudi dejansko posluje v skladu z namenom

ustanovitve po posebnem zakonu, plačuje davek od dohodka pravnih oseb, in sicer od dohodkov iz opravljanja pridobitne dejavnosti.

Agencija je v letu 2014 po evidentiranju vseh prihodkov in vseh stroškov ter odhodkov obračunala davek od dohodka v višini 19.802 EUR. Davčna stopnja za leto 2014 znaša 17 %. V letu 2014 je Agencija plačala 8.937 EUR (mesečne akontacije glede na obračun v letu 2013), zato bo Finančni upravi RS doplačala DDPO v višini 10.865 EUR.

D. PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI v višini 93.810 EUR

V obdobju od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2014 je bilo realiziranih 2.693.716,65 EUR prihodkov in 2.580.103,92 EUR stroškov in odhodkov, kar pomeni presežek prihodkov nad odhodki v znesku 113.612,73 EUR. Ugotovljeni presežek prihodkov se zmanjša še za obračunani davek od dohodka, ki znaša 19.802,37 EUR. Ugotovljeni presežek prihodkov nad odhodki za leto 2014 tako znaša 93.810,36 EUR.

Agencija v skladu z drugim odstavkom 262. člena ZZavar prenese presežek prihodkov v rezerve v okviru skupine 94, in sicer do višine, predvidene s potrjenim finančnim načrtom za leto 2014, ki je predvideval presežek prihodkov v višini 313.524 EUR.

Iz navedenega sledi, da bo Agencija celoten presežek prihodkov leta 2014, v višini 93.810,36 EUR, razporedila v rezerve v okviru skupine 94.

2.3.2. Bilanca stanja na dan 31. 12. 2014

A. Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju

V razredu 0 izkazuje Agencija le neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva ter sredstva v upravljanju, ki predstavljajo opremo, prevzeto od Ministrstva za finance RS ob ustanovitvi Agencije kot samostojne pravne osebe 1. 6. 2000.

Tabela 7:
Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju Agencije na dan 31. 12. 2014 (v EUR)

	NABAVNA VREDNOST	ODPISANA VREDNOST	SEDANJA VREDNOST
Programska oprema	192.744	175.826	16.918
Programska oprema – tuje financ.	150.914	150.914	0
Oprema – računalniki	81.948	63.986	17.962
Druga računalniška oprema	197.446	119.326	78.120
Oprema pisarniška (pohištvo ...)	70.355	55.288	15.067
Službena vozila	15.890	4.304	11.586
Drobni inventar	72.480	72.480	0
Oprema v upravljanju	3.333	2.492	841
Druga osnovna sredstva – slike	32.305	0	32.305
SKUPAJ	817.415	644.616	172.799

Vir: Podatki Agencije.

Delež dolgoročnih sredstev v aktivi bilance stanja Agencije znaša 4,9 %, medtem ko je v letu 2013 znašal 5,5 %, v letu 2012 2,8 %, v letu 2011 2,4 % in v letu 2010 3,5 %.

B. Kratkoročna sredstva

Delež kratkoročnih sredstev v vseh sredstvih znaša 95,1 %. Omenjena sredstva vključujejo denarna sredstva na računu Agencije, ki predstavljajo 0,8 % vseh sredstev, in kratkoročne depozite, ki predstavljajo 93,9 % vseh sredstev, v manjši meri pa tudi kratkoročne terjatve iz poslovanja in dane predujme ter druge kratkoročne terjatve (0,4 %), kjer je najvišja postavka terjatev do ZZZS za bolniške odsotnosti nad 30 dni oz. od 1. dne naprej v posameznih primerih, in sicer za november in december. Aktivne časovne razmejitve se nanašajo na kratkoročno odložene stroške (naročnine nekaterih strokovnih publikacij ZRFR za leto 2015), njihov delež v vseh sredstvih Agencije je zanemarljiv.

Agencija je imela ob koncu leta vse depozite naložene pri Enotni zakladnici računa (EZR), in sicer v višini 3.326.817 EUR. Na podlagi Odredbe o vzpostavitvi sistemov enotnega zakladniškega računa (Uradni list RS, št. 54/02) je Agencija vključena v sistem EZR države. Odredba določa kriterije razvrščanja vključenih subjektov, opredelitev sistema, vrste podračunov ipd. Skladno s Pravilnikom o nalaganju prostih denarnih sredstev posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov ter ožjih delov občin, ki so pravne osebe (Uradni list RS, št. 42/03, 88/05, 137/06, 62/14) mora Agencija prosta denarna sredstva od 50.000 EUR naprej ponuditi EZR. Povprečna obrestna mera EZR za vloge (vezava 1 leto) je v marcu 2013 znašala 1,38 %, v marcu 2014 1,92 %, v oktobru, novembru in decembru leta 2014 pa le še 0,28 %. V februarju leta 2015 znaša obrestna mera za istovrstne vloge 0,2 %, medtem ko obrestna mera za sredstva na TRR znaša 0,00 %.

C Obveznosti do virov sredstev

Kratkoročne obveznosti

Tabela 8:
Kratkoročne obveznosti Agencije na dan 31. 12. 2014 EUR %

	EUR	%
Prejeti predujmi, preplačila terjatev	19.454	0,5
Obveznosti do zaposlenih	133.899	3,8
Obveznosti do dobaviteljev	30.536	0,9
Druge kratkoročne obveznosti	29.826	0,8
SKUPAJ	**213.715**	**6**

Vir: Podatki Agencije.

Delež kratkoročnih obveznosti v pasivi Agencije znaša 6 %. Obveznosti do zaposlenih vključujejo decembrsko bruto plačo zaposlenih. Med obveznostmi do dobaviteljev ni zapadlih obveznosti, ampak le take, ki zapadejo v plačilo v letu 2015, praviloma v januarju.

Druge kratkoročne obveznosti v višini 29.826 EUR obsegajo prispevke na bruto plače zaposlenih, obveznosti iz dodatnega pokojninskega zavarovanja in obveznost za doplačilo davka od dohodka.

Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Tabela 9:
Lastni viri in dolgoročne obveznosti Agencije na dan 31. 12. 2014 EUR %

	EUR	%
Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	0	0
Obveznosti za neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena OS v upravljanju	841	0,0
Presežek prihodkov nad odhodki l. 2014	93.810	3
Rezerve, oblikovane po ZZavar	3.233.144	91
SKUPAJ	**3.327.795**	**94**

Vir: Podatki Agencije.

Delež lastnih virov v pasivi bilance stanja Agencije znaša 94 %.

Presežek prihodkov nad odhodki v letu 2014 znaša 93.810 EUR; del presežka prihodkov se v skladu z drugim odstavkom 262. člena ZZavar prenese v rezerve, in sicer v višini, predvideni s finančnim načrtom za leto 2014. Finančni načrt je bil sprejet marca 2014 na strokovnem svetu Agencije in potrjen s strani Vlade RS ter je načrtoval presežek v višini 313.524 EUR, zato bo v skladu z ZZavar celoten presežek prihodkov leta 2014 razporejen v rezerve na skupino 94, ki bo tako evidentirana v višini 3.326.954 EUR.

Poročilo je bilo sprejeto na 358. seji strokovnega sveta Agencije za zavarovalni nadzor, dne 6. 3. 2015.

Predsednik strokovnega sveta Agencije
Sergej Simoniti

Priloge:

- Priloga 1: Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov 2014
- Priloga 2: Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka
- Priloga 3: Bilanca stanja
- Priloga 4: Izkaz prihodkov in odhodkov v primerjavi s preteklim letom

Priloga 1:
Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov (v EUR)

		LETO 2014	FN 2014	IND
		1	2	1/2
A.	PRIHODKI			
1.	Prihodki iz sredstev javnih financ	0	0	
2.	Prihodki od opravljanja dejavnosti (a + b)	2.634.840	3.072.870	86
	a. Letna nadomestila za opravljanje nadzora	2.352.392	2.822.870	83
	b. Takse in pavšalna nadomestila	282.448	250.000	113
I.	SKUPAJ poslovni prihodki (1 + 2)	2.634.840	3.072.870	86
II.	Prihodki iz financiranja	52.635	53.240	99
III.	Drugi prihodki	5.500	0	
IV.	Prevrednotovalni prihodki	742	0	
	SKUPAJ PRIHODKI (I. + II. + III. + IV.)	**2.693.717**	**3.126.110**	**86**
B.	ODHODKI			
I.	**Stroški blaga, materiala in storitev (1 + 2)**	**833.145**	**918.664**	**91**
1.	Stroški materiala	25.537	26.320	97
2.	Stroški storitev (a + b + c + d + e + f)	807.608	892.344	91
	a. intelektualne storitve (izobr., svetov., odvetn., prevajalske ...)	61.690	52.170	118
	b. stroški službenih potovanj	107.586	198.540	54
	c. najemnine	247.894	253.563	98
	d. PTT in telekomunikacijske storitve	40.221	34.290	117
	e. sejnine	67.981	60.142	113
	f. avtorske pogodbe, podjemne pogodbe	4.703	0	
	g. druge storitve	277.533	293.639	95
II.	**Stroški dela (1 + 2 + 3)**	**1.678.279**	**1.771.325**	**95**
	1. Bruto plače zaposlenih in regres za letni dopust	1.389.027	1.466.138	95
	2. Prispevki delodajalca na plače (vključno Pdpz)	227.120	239.317	95
	3. Drugi stroški dela	62.132	65.870	94
III.	**Amortizacija**	**66.936**	**59.003**	**113**
IV.	**Drugi stroški**	**1.363**	**1.600**	**85**
V.	**Finančni odhodki**	**381**	**937**	
VI.	**Drugi odhodki**	**0**	**0**	
VII.	**Prevrednotovalni odhodki**	**0**	**0**	
	SKUPAJ ODHODKI (I. + II. + III. + IV. + V. + VI. + VII.)	**2.580.104**	**2.751.529**	**94**
C.	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	113.612	374.581	30
D.	Davek od dohodka pravnih oseb	19.802	61.057	32
E.	REZULTAT OBDOBJA	93.810	313.524	30

Priloga 2:
Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka (v EUR)

		LETO 2014	LETO 2013	Indeks
A.	**PRIHODKI**			
	Prihodki od prodanih storitev iz naslova izvajanja javne službe	2.660.982	2.551.028	104
	Prihodki od obresti	29.603	58.340	51
	Drugi nedavčni prihodki	0	0	
	Skupaj prihodki	**2.690.585**	**2.609.368**	**103**
B.	**ODHODKI**			
	Plače in drugi izdatki zaposlenim	1.440.628	1.446.981	100
	Prispevki delodajalca za soc. zav.	224.924	226.262	99
	Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe	805.037	812.382	99
	Nakup osnovnih sredstev	148.705	21.009	708
	Skupaj odhodki	**2.619.293**	**2.506.634**	**104**
C.	**PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI**	**71.292**	**102.734**	**69**

Priloga 3:
Bilanca stanja (v EUR)

		Leto 2014	Leto 2013	Indeks
A.	**SREDSTVA**			
I.	**Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju (1 - 2 + 3 - 4)**	**172.799**	**193.197**	**89**
	1. Neopredmetena dolgoročna sredstva	343.658	341.638	101
	2. Popravek vrednosti neopred. dolgoročnih sredstev	326.740	318.967	102
	3. Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva	473.757	439.701	108
	4. Popravek vrednosti opreme in dr. opredmet. OS	317.876	269.175	118
II.	**Kratkoročna sredstva in aktivne časovne razmejitve (1 + 2 + ... 7)**	**3.368.711**	**3.305.272**	**102**
	1. Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih ustanovah	29.119	211.639	14
	2. Kratkoročne terjatve do kupcev	2.294	2.919	79
	3. Dani predujmi in varščine	0	98	0
	4. Kratkoročne finančne naložbe	3.300.000	3.000.000	110
	5. Kratkoročne terjatve iz financiranja	26.817	21.987	122
	6. Druge kratkoročne terjatve	8.977	67.313	13
	7. Aktivne časovne razmejitve	1.504	1.316	114
	AKTIVA SKUPAJ	**3.541.510**	**3.498.469**	**101**
B.	**OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV**			
I.	**Kratkoročne obveznosti in pasivne čas. razmejitve (1 + 2 + 3 + 4)**	**213.715**	**264.484**	**81**
	1. Kratkoročne obveznosti za prejete predujme in varščine	19.454	0	
	2. Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	133.899	119.479	112
	3. Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	30.536	122.009	25
	4. Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	29.826	22.996	130
II.	**Lastni viri in dolgoročne obveznosti (1 + 2 + 3)**	**3.327.795**	**3.233.985**	**103**
	1. Dolgoročne PČR			
	2. Obveznosti za neopredm. dolgoroč. sredstva in opredm. OS	841	841	100
	3. Presežek prihodkov nad odhodki (a + b + c)	3.326.954	3.233.144	103
	a. Presežek prihodkov nad odhodki preteklih let			
	b. Presežek prihodkov nad odhodki tekočega leta	93.810	57.504	163
	c. Oblikovane rezerv po Zzavar	3.233.144	3.175.639	102
	PASIVA SKUPAJ	**3.541.510**	**3.498.469**	**101**

Priloga 4:
Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov (v EUR)

	LETO 2014 1	LETO 2013 2	IND 1/2
PRIHODKI			
Prihodki iz sredstev javnih financ	0	0	
Prihodki od opravljanja dejavnosti (a + b)	2.634.840	2.575.654	102
a. Letna nadomestila za opravljanje nadzora	2.352.392	2.315.521	102
b. Takse in pavšalna nadomestila	282.448	260.133	109
SKUPAJ poslovni prihodki (1 + 2)	**2.634.840**	**2.575.654**	**102**
Prihodki iz financiranja	52.635	45.223	116
Drugi prihodki	5.500	0	
Prevrednotovalni prihodki	742	0	
SKUPAJ PRIHODKI (I. + II. + III. + IV.)	**2.693.717**	**2.620.877**	**103**
ODHODKI			
Stroški blaga, materiala in storitev (1 + 2)	**833.145**	**851.281**	**98**
Stroški materiala (a + b + c)	25.537	24.989	102
a. Pisarniški material	13.962	13.472	104
b. Strokovna literatura, časopisi, revije	5.761	4.067	142
c. Drugi stroški materiala	5.814	7.450	78
Stroški storitev (a + b + c + d + e + f)	**807.608**	**826.292**	**98**
a. intelektualne storitve (izobr., svetov., odvetn., prevajalske ...)	61.690	34.822	177
b. stroški službenih potovanj	107.586	137.426	78
c. najemnine	247.894	304.366	81
d. PTT in telekomunikacijske storitve	40.221	33.829	119
e. sejnine	67.981	59.250	115
f. avtorske pogodbe, podjemne pogodbe	4.703	1.959	240
g. druge storitve	277.533	254.639	109
Stroški dela (1 + 2 + 3)	**1.678.279**	**1.669.883**	**101**
1. Bruto plače zaposlenih in regres za letni dopust	1.389.027	1.380.009	101
2. Prispevki delodajalca na plače (vključno Pdpz)	227.120	225.945	101
3. Drugi stroški dela	62.132	63.929	97
Amortizacija	**66.936**	**26.262**	**255**
Drugi stroški	**1.363**	**4.921**	**28**
Finančni odhodki	**381**	**2.081**	**18**
Drugi odhodki	**0**	**0**	
Prevrednotovalni odhodki	**0**	**8**	**8**
SKUPAJ ODHODKI (I. + II. + III. + IV. + V. + VI. + VII.)	**2.580.104**	**2.554.435**	**101**
PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	**113.612**	**66.442**	**171**
Davek od dohodka pravnih oseb	**19.802**	**8.937**	**222**
REZULTAT OBDOBJA	**93.810**	**57.504**	**163**

AZN
Agencija za zavarovalni nadzor
Insurance Supervision Agency

Trg republike 3, 1000 Ljubljana, Slovenija

telefon: 01 2528 600
telefax: 01 2528 630
e-mail: agencija@a-zn.si

www.a-zn.si